

„Bud' pastýřem mých ovcí!“

Listy apoštola Petra

2/2017

PRŮVODCE STUDIEM BIBLE

Obsah

1. Apoštol Petr
2. Dědictví nehynoucí je připraveno v nebesích (1Pt 1)
3. Královské kněžstvo (1Pt 2,1–10)
4. Společenská zodpovědnost (1Pt 2,11–3,7)
5. Život s Bohem (1Pt 3,8–4,11)
6. Utrpení pro Krista (1Pt 4,12–19)
7. Sloužící vůdcové (1Pt 5,1–10)
8. Ježíš v Prvním listu Petrově
9. Život křesťana (2Pt 1,1–15)
10. Proroctví a Písmo (2Pt 1,16–20)
11. Falešní učitelé (2Pt 2,1–22)
12. Den Páně (2Pt 3,1–18)
13. Hlavní témata v Petrových listech

Za materiály ke studiu sobotní školy je zodpovědné oddělení sobotní školy při Generální konferenci Církve adventistů sedmého dne a oddělení sobotní školy při Česko-Slovenské unii. Text materiálů byl při překladu upraven podle pravidel dohodnutých s oddělením sobotní školy při Generální konferenci.

„Bud' pastýřem mých ovcí!": Listy apoštola Petra

Průvodce studium Bible

Autor: Robert K. McIver

Foto: Monika Hildebrandt; churchphoto.de

Grafická úprava a sazba Grafické Studio

Vydala Církev adventistů sedmého dne

Vytiskla tiskárna ARTRON, s.r.o., Boskovice

Vydání první, Praha 2017

ISBN 978-80-88026-13-6

ISSN 0409-3208

Úvod

Bud' pastýřem mých ovcí!

V tomto čtvrtletí se budeme věnovat listům apoštola Petra. Budeme tedy diskutovat o slovech někoho, kdo byl s Ježíšem během většiny důležitých momentů jeho pozemské služby. Petr se kromě toho stal jedním z hlavních vůdců prvotní církve. Už jen tyto skutečnosti by nás měly inspirovat ke čtení jeho listů. Jsou však i jiné zajímavé důvody pro to, abychom se do nich začeti. Petr je napsal křesťanům, kteří prožívali krizové období – čelili pronásledování zvenčí i nebezpečí ze strany falešných učitelů, kteří přicházeli zvnitřku církve.

Petr své čtenáře varuje, že tito falešní učitelé přinesou kromě jiného i pochybnosti, které souvisejí s druhým Kristovým příchodem. Posměšně se budou ptát: „Kde je ten jeho zaslíbený příchod? Od té doby, co zesnuli otcové, všechno zůstává tak, jak to bylo od počátku stvoření“. Dnes, po téměř dvou tisících letech, také velmi dobře známe takové zpochybňování.

Kromě tématu falešných učitelů se Petr několikrát vrací k utrpení, které církev prožívala. Říká, že toto utrpení odráží utrpení Ježíše Krista, který na sebe vzal naše hříchy a zemřel za nás. Dobrou zprávou je, že Ježíšova smrt nás vysvobodila z věčné smrti a darovala spravedlivý život už zde a nyní těm, kteří mu důvěřují (1Pt 2,24).

Petr zdůrazňuje, že Ježíš nejen zemřel za naše hříchy, ale že se vrátí na zem a uvede Boží soud (2Pt 3,10–12). Připomíná také, že perspektiva soudu má mít vliv na život věřících. Když se Ježíš vrátí, zničí hřích a zem očistí ohněm (2Pt 3,7). Potom křesťané obdrží dědictví, které pro nás má Bůh připraveno v nebesích (1Pt 1,4).

Apoštol Petr však přináší i praktické poselství o tom, jak mají křesťané žít. Tím nejdůležitějším je, aby žili ve vzájemné lásce (1Pt 4,8). Svůj pohled shrnuje do slov: „Všichni budte jedné mysli, soucitní, plní bratrské lásky, milosrdní a pokorní“ (1Pt 3,8).

Petrovy listy jsou také zapáleným zvěstováním evangelia, které je základním tématem celé Bible. Vždyť pokud někdo má osobní zkušenost se zachraňující milostí našeho Pána, pak je to určitě Petr. Právě on hanebně zapřel svého Pána slovy: „Neznám toho člověka“ (Mt 26,74). A tomu samému Petrovi Ježíš později řekl: „Pas mé beránky. ... Bud' pastýřem mých ovcí! ... Pas mé ovce!“ (J 21,15–17). Dva Petrovy listy jsou příkladem toho, jak se Petr staral o ty, které mu Pán svěřil.

Součástí této péče (sycení a pasení) o Kristovy následovníky je i velká pravda o spasení skrze víru v Krista. Tomuto tématu se věnoval i Petrův spolupracovník apoštol Pavel. Petr poznal pravdu o Boží milosti nejen teoreticky nebo jako základ nějaké věrouky či vyznání. Měl osobní zkušenost s realitou a mocí Boží milosti ve svém životě.

Martin Luther ve svém komentáři k Petrovým listům napsal: „Listy apoštola Petra jsou jedny z nejdůležitějších knih Nového zákona. Jsou skutečným a čistým evangeliem. Petr totiž udělal to samé, co apoštol Pavel a evangelisté. Hlásal pravdivé učení o víře a o tom, jak nám byl darován Kristus, který z nás sňal naše hříchy a zachránil nás.“ (Luther Martin, Commentary on the Epistles of Peter and Jude. 1982, 2.3)

Ježíš řekl Petrovi, aby pásł jeho beránky, jeho ovce. I my patříme mezi tyto ovce. Pojdme se tedy pást.

*Robert K. McIver vyrostl na Novém Zélandu
a většinu svého života prožil jako pedagog na Avondale College v Austrálii,
kde učil biblické předměty a archeologii.*

Apoštol Petr

Texty na tento týden

L 5,4–9; 22,31–34; Mt 14,28–31; 16,13–17; Ga 2,14–16

Základní verš

„Ale když viděl, jaký je vítr, přepadl ho strach, začal tonout a vykřikl: ‚Pane, zachraň mne!‘ Ježíš hned vztáhl ruku, uchopil ho a řekl mu: ‚Ty malověrný, proč jsi pochyboval?‘“ (Mt 14,30.31)

Apoštol Petr je autorem dvou knih v Novém zákoně – Prvního a Druhého listu Petrova. Byl jedním z prvních Ježíšových následovníků, byl s Kristem během celé jeho pozemské služby. Byl také jedním z učedníků, kteří se běželi podívat na prázdný hrob (L 24,10–12; J 20,1–3). Petr prožil mnoho zkušeností, z nichž mohl pod vedením Ducha svatého čerpat při svých kázáních i psaní listů. „Nedali jsme se vést vymyšlenými bájemi, ale zvěstovali jsme vám slavný příchod našeho Pána Ježíše Krista jako očití svědkové jeho velebnosti“ (2Pt 1,16).

V evangeliích je Petr často zmiňován. Jsou v nich vylíčena jeho vítězství, ale i pády. Petr byl mluvčím učedníků. Po Ježíšově vzkříšení a nanebevstoupení byl jedním z důležitých vůdců prvotní církve. Zmiňuje ho také kniha Skutky apoštolů a List Galatským.

Petr věděl, jaké to je, udělat chybu, věděl však také, co znamená odpuštění. Petr šel v pokoře a ve víře kupředu. Prožíval velké zkušenosti s Boží milostí. Je proto důležitým svědkem pro všechny, kteří potřebují prožívat milost.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

„Odejdi ode mne, Pane“

⁴Když přestal mluvit, řekl Šimonovi: „Zajeď na hlubinu a spustte své sítě k lovu!“⁵Šimon mu odpověděl: „Mistře, namáhali jsme se celou noc a nic jsme nechytli. Ale na tvé slovo spustím sítě.“

⁶Když to učinili, zahrnuli velké množství ryb, až se jim sítě trhaly.⁷Dali znamení svým společníkům na druhé lodi, aby jim přišli na pomoc. Oni přijeli a naplnili rybami obě lodi, že se až potápěly.⁸Když to Šimon Petr uviděl, padl Ježíšovi k nohám a řekl: „Odejdi ode mne, Pane, vždyť já jsem člověk hříšný.“⁹Neboť jeho i všechny, kteří s ním byli, pojal úžas nad tím lovem ryb. (L 5,4–9)

Osobní studium

Když v Písmu poprvé potkáváme Petra, je obyčejným rybářem na břehu Galilejského jezera (Mt 4,18; Mk 1,16; L 5,1–11). Celou noc tvrdě pracoval, ale nic nechytli. Potom však spolu se svými společníky poslechl Ježíšův příkaz, vrátil se zpět na jezero a znovu nahodil sítě do vody. Museli být ohromeni, když bylo v sítích tolik ryb, že se lodě téměř potápěly. Co se asi odehrávalo v jejich myslích?

Jak je možné vnímat Petrova slova v L 5,1–9? Co o něm vypovídají?

Na Petra muselo udělat velký dojem to, co se o Ježíši dozvěděl. Dokonce ještě před tímto zázrakem Petr poslechl Ježíše a řekl: „na tvé slovo spustím sítě“ – i když moc nevěřil, že by mohl přijít nějaký úlovek, když předtím celou noc nic nechytli. Zdá se, že Petr už nějakým způsobem Ježíše znal – a proto poslechl Ježíšovu výzvu. Vždyť byl svědkem toho, jak Ježíš uzdravil jeho tchyni i mnoho dalších lidí (L 4,38–40). I na základě jiných částí evangelia je možné předpokládat, že Petr už strávil s Ježíšem před touto událostí nějaký čas.

Další z klíčů k pochopení Petrovy ochoty jednat podle Ježíšova příkazu je možné najít v L 5,3: „Vstoupil do jedné z lodí, která patřila Šimonovi, a požádal ho, aby odrazil kousek od břehu. Posadil se a z lodi učil zástupy.“ Je možné, že slova, která Ježíš přednesl při svém „vyučování“, učinila na Petra hluboký dojem.

Po zázraku, jehož byl svědkem, si Petr uvědomil, že v Ježíši je něco víc – něco svatého, co se zcela odlišuje od jeho hříšnosti. Toto Petrovo poznání a jeho ochota veřejně svou hříšnost vyznat ukazují, že byl otevřen pro Kristova slova. Proto si ho Ježíš vyvolil jako jednoho ze svých učedníků. Ať už měl Petr jakékoliv chyby – a měl jich opravdu hodně – byl duchovně založeným člověkem, který byl ochoten následovat Pána bez ohledu na cenu, kterou ho to bude stát, nebo na rizika, jež bude muset podstoupit.

Aplikace

Jaký důležitý princip je odhalen v L 5,11? Jak tento verš charakterizuje oddanost a závazek, které od nás Ježíš očekává? Jak na tebe působí poznání, že rybáři byli ochotni opustit vše ve chvíli, kdy byly jejich sítě plné?

Petrovo vyznání

¹³Když Ježíš přišel do končin Cesareje Filipovy, ptal se svých učedníků: „Za koho lidé pokládají Syna člověka?“ ¹⁴Oni řekli: „Jedni za Jana Křtitele, druzí za Eliáše, jiní za Jeremiáše nebo za jednoho z proroků.“ ¹⁵Řekne jim: „A za koho mě pokládáte vy?“ ¹⁶Šimon Petr odpověděl: „Ty jsi Mesiáš, Syn Boha živého.“ ¹⁷Ježíš mu odpověděl: „Blaze tobě, Šimone Jonášův, protože ti to nezjevilo tělo a krev, ale můj Otec v nebesích.“ (Mt 16,13–17)

Osobní studium

V Mt 16,1–4 je zaznamenáno, že Ježíš musel čelit pokušení farizeů a saduceů, kteří ho vybízeli k vykonání zázraku, jímž by dokázal svou důvěryhodnost. Když byl Ježíš později se svými učedníky sám, vrátil se ke dvěma zázrakům, při nichž nasypal tisíce lidí díky rozmnožení několika chlebě a ryb. V tomto kontextu varoval učedníky před „kvasem saduceů a farizeů“ (Mt 16,11).

Jaké události popisuje text v Mt 16,13–17? V čem spočívá význam Petrových slov?

Petr velmi odvážně vyznal svou víru v Ježíše. Z Mt 16,20 je zřejmé, že se s Petrovým vyznáním, že Ježíš je očekávaný Mesiáš, ztotožňují i ostatní učedníci. Petrovo vyznání bylo důležitým okamžikem – i když se toho učedníci (včetně Petra) potřebovali ještě mnoho naučit.

„Učedníci stále ještě doufali, že Kristus bude vládnout jako pozemský král. Přestože svůj záměr tak dlouho skrýval, učedníci věřili, že nezůstane navždy chudý a neznámý a že čas, kdy nastolí své království, se přiblížil. Nikdy je ani nenapadlo, že nenávisť kněží a rabinů nepomine, že Krista jeho vlastní národ zahrne a odsoudí jako podvodníka a ukřizuje jako zločince.“ (DA 415; TV 265)

Hned jak učedníci v Ježíši rozpoznali Mesiáše, začal jim Kristus vysvětlovat, že musí trpět a nakonec zemře (Mt 16,21–23). Petr něco takového nedokázal pochopit a přijmout. Zašel tak daleko, že začal Krista „kárát“ (Mt 16,22). Ježíš se však na Petra obrátil a řekl mu: „Jdi mi z cesty, satane!“ (Mt 16,23; je možný i překlad: „Jdiž za mnou, satane“ – BK). Je to jedno z nejsilnějších vyjádření, která Ježíš během své služby vyslovil. Tato slova však řekl v Petrově zájmu. To, že Petr Ježíše káral, odhalovalo jeho vlastní zájmy, touhy a sobecký postoj. Ježíš ho musel na této cestě zastavit. A přestože Ježíš ve skutečnosti adresoval svá slova satanovi, Petr tím dostal jasnou zprávu o tom, kdo motivuje jeho myšlenky. Petr se potřeboval naučit, že služba Pánu v sobě zahrnuje i utrpení. Z Petrových listů je již zřejmé, že si tuto skutečnost uvědomoval (1Pt 4,12.13).

Aplikace

Kdy a v jakých situacích se ti stává, že se tvé osobní ambice a touhy dostávají do sporu s Boží vůlí? Podle čeho se v těchto situacích rozhoduješ?

Chůze po vodě

²⁸Petr mu odpověděl: „Pane, jsi-li to ty, poruč mi, ať přijdu k tobě po vodách!“²⁹A on řekl: „Pojď!“ Petr vystoupil z lodi, vykročil na vodu a šel k Ježíšovi. ³⁰Ale když viděl, jaký je vítr, přepadl ho strach, začal tonout a vykřikl: „Pane, zachraň mne!“³¹ Ježíš hned vztáhl ruku, uchopil ho a řekl mu: „Ty malověrný, proč jsi pochyboval?“ (Mt 14,28–31)

Osobní studium

Během období, které učedníci s Ježíšem strávili, byli svědky mnoha pozoruhodných událostí. Jednou z nich bylo zázračné nasycení více než pěti tisíců lidí z pěti chlebů a dvou ryb (Mt 14,13–33; Mk 6,30–52; L 9,11–17; J 6,1–21). Tento Ježíšův čin na všechny přítomné silně zapůsobil.

Jaké poselství vyplývá z příběhu zaznamenaného v Mt 14,22–33?

Při nasycení tak velkého počtu lidí si učedníci uvědomovali, že se Ježíšova moc projevila úžasným způsobem. Opravdu měl moc i nad světem přírody. Právě to mohlo vést Petra k ještě odvážnější, možná až troufalé žádosti: „Pane, jsi-li to ty, poruč mi, ať přijdu k tobě po vodách“ (Mt 14,28). To bylo pozoruhodné vyjádření víry!

Ježíš ocenil Petrovu víru a vyzval ho, ať jde za ním. To, že Petr vyšel, bylo dalším projevem jeho víry. Vždyť foukal silný vítr a vlny se vzdouvaly.

Tento příběh přináší poučení, že svůj zrak máme mít upřený na Ježíše, ne na to, co se odehrává okolo nás. Příběh však přináší ještě další poselství. Petr určitě Ježíši důvěřoval, jinak by nepronesl žádost a potom nevyšel na hladinu vody. Když už ale šel po vodě, přepadl ho strach, který způsobil, že se Petr začal topit.

Proč? Nemohl Ježíš udržet Petra na hladině, i když se bál? Kristus se rozhodl Petra přivést do situace, kdy už nemohl dělat nic jiného než bezmocně volat: „Pane, zachraň mne!“ (Mt 14,30). Tehdy Ježíš podal Petrovi ruku a učinil přesně to, o čem prosil. „Ježíš hned vztáhl ruku, uchopil ho a řekl mu: „Ty malověrný, proč jsi pochyboval?““ (Mt 14,31). Ježíšovo jednání a jeho slova Petrovi odhalily, jak se potřebuje naučit spoléhat se na Ježíše.

V životě můžeme mít pocit, že je naše víra silná a že důvěřujeme v Boží moc. Když se však dostaneme do nějaké bezvýchodné situace, měli bychom si připomínat Ježíšova slova, která adresoval Petrovi: „Ty malověrný, proč jsi pochyboval?“ (Mt 14,31).

Aplikace

Kdy jsi v poslední době prožíval pochybnosti a strach? Jak se to projevilo v tvém životě víry? Co ti tehdy nejvíc pomohlo? Jak umíš podat pomocnou ruku někomu, kdo to právě potřebuje?

Petrovo zapření

³¹ „Šimone, Šimone, hle, satan si vyžádal, aby vás směl tříbit jako pšenici. ³² Já jsem však za tebe prosil, aby tvá víra nesehala; a ty, až se obrátíš, buď posilou svým bratřím.“ ³³ Řekl mu: „Pane, s tebou jsem hotov jít i do vězení a na smrt.“ ³⁴ Ježíš mu řekl: „Pravím ti, Petře, ještě se ani kohout dnes nezve, a ty už třikrát zapřeš, že mne znáš.“ (L 22,31–34)

Osobní studium

Co je možné naučit se z Petrova selhání (L 22,31–34.54–62)?

Petr měl dobré úmysly. Chtěl být Ježíši věrný. Byl odvážnější než ostatní učedníci. Když Ježíše zatkli, tak ho následoval do míst, kam ostatní učedníci už nešli. Chtěl vědět, co se s Ježíšem stane. Zatajil však svou identitu. A tam, na nádvoří veleknězova domu, Petr Ježíše třikrát zapřel – přesně, jak to Ježíš předpověděl.

Toto Petrovo jednání je smutným příkladem toho, jak ničující důsledky může mít cesta kompromisů.

Žel celá historie křesťanství je poznamenána důsledky kompromisů, kterých se křesťané dopouštěli v otázkách důležitých pravd. A přestože v životě můžeme čelit těžkým situacím a někdy jsou naše rozhodnutí otázkou kompromisu, v rozhodujících postojích a pravdách musíme být pevní. Je potřeba naučit se rozeznat, v kterých oblastech máme být vždy zásadoví a za žádných okolností neustupovat (Zj 14,12).

Petrovo selhání bylo kombinací jeho vnitřního postoje a situace, do níž se dostal. Místo toho, aby se v Getsemanské zahradě modlil, jak ho žádal Ježíš, tak spal. Proto nebyl Petr vůbec duchovně připraven na to, co ho čekalo. Pokud by setrval v modlitbě, „nebyl by zapřel svého Pána“. (DA 714; TV 455)

Ano, Petr tragicky selhal. Ale přestože jeho pochybení bylo velké, Boží milost je větší. „Kde se rozmohl hřích, tam se ještě mnohem více rozhojnila milost“ (Ř 5,20). Ježíšovo odpuštění učinilo z Petra jednoho z nejdůležitějších vůdců prvotní církve. Pro každého z nás může být Petrova zkušenost zásadním svědectvím o Boží milosti a povzbuzením, abychom vytrvali na cestě víry navzdory pádům a selháním.

Petr věděl, co znamená přijmout odpuštění. Velmi dobře si uvědomoval, co znamená evangelium, protože s ním měl osobní zkušenost. Věděl nejen o realitě lidské hříšnosti, ale poznal i velikost a hloubku Boží lásky a milosti vůči hříšníkovi.

Aplikace

Přestože je pravdou, že některé křivdy jsou pro nás velmi bolestivé, Bůh pro nás ve své velikosti připravuje cesty i tam, kde je zatím nevidíme. Kdo tě v životě nejvíc zklamal? Jak se můžeš naučit odpouštět? Kdo nebo co ti v tom může pomoci?

Petr – vůdce církve

¹⁴Když jsem však viděl [já, Pavel], že nejdou přímo za pravdou evangelia, řekl jsem Petrovi přede všemi: „Jestliže ty, který jsi Žid, nedodržuješ mezi námi židovský zákon, jak to, že nutíš pohany, aby ho dodržovali? ¹⁵My jsme od narození Židé, a ne „hříšní pohané“, ¹⁶víme však, že člověk se nestává spravedlivým před Bohem na základě skutků přikázaných zákonem, nýbrž vírou v Krista Ježíše. I my jsme uvěřili v Ježíše Krista, abychom došli spravedlnosti z víry v Krista, a ne ze skutků zákona. Vždyť ze skutků zákona, nebude nikdo ospravedlněn“. (Ga 2,14–16)

Osobní studium

Během Ježíšovy pozemské služby Petr často vystupoval jako určitý mluvčí či vůdce dvanácti apoštolů. Když Matouš vyjmenovává apoštolů, píše: „Jména těch dvanácti jsou: první Šimon zvaný Petr. .“ (Mt 10,2). Petr měl také důležité místo v prvotní církvi. Inicioval připojení nového učedníka místo Jidáše, který Ježíše zradil (Sk 1,15–25). O Letnicích to byl Petr, kdo shromážděným lidem vysvětloval, že jsou svědky zaslíbeného daru Ducha, který Bůh dal svému lidu (Sk 2,14–36). Petra uvěznili, protože kázal o vzkříšení z mrtvých – a mohl tak vydat svědectví před veleknězem a ostatními židovskými vůdci (Sk 4,1–12). Petr také přišel ke Kornéliovi, prvnímu pohanovi, který se stal Ježíšovým následovníkem (Sk 10,1–48). S Petrem strávil Pavel prvních čtrnáct dní v Jeruzalémě, když tam přišel poprvé po svém obrácení (Ga 1,18). Když Pavel zmiňuje Ježíšovy následovníky v Jeruzalémě v této době, mluví o třech „sloupech církve“ – Jakubovi, Petrovi a Janovi (Ga 2,9).

Co verše v Ga 1,18.19 a 2,9–14 odhalují o Petrovi – navzdory tomu, že měl v prvotní církvi tak důležité místo?

I když zastával důležité postavení a měl autoritu, přestože dostal jasné povolání od Pána (Ježíš mu řekl: „Pas mé ovce“, J 21,17) a navzdory vidění o tom, aby si „o žádném člověku nemyslel, že styk s ním poskvřuje nebo znečišťuje“ (Sk 10,28), tak se Petr stále měl co učit, otevíraly se před ním mnohé oblasti, v nichž musel růst.

V začátcích církve pocházeli téměř všichni křesťané z židovského prostředí. Mnozí z nich byli „nadšenými zastánci Zákona“ (Sk 21,20). V jejich vnímání zákona bylo stolování s pohany problematické, protože je považovali za nečisté. Když přišli někteří křesťané z Jeruzaléma do Antiochie, Petr přestal stolovat s bývalými pohany (Ga 2,12).

Pro Pavla bylo toto jednání útokem na samotnou podstatu evangelia. Petrovo chování hodnotil jako pokrytectví, a proto ho napomenul. Pavel v tomto kontextu otevřeně vyjádřil klíčové křesťanské učení – ospravedlnění vírou v Krista (Ga 2,14–16).

Aplikace

Přestože byl Petr povolán Bohem, měl některá slabá místa, v nichž potřeboval prožít změnu. Jak reaguješ, když tě někdo upozorní na tvoje „slabiny“?

Podněty k zamyšlení

Petrova cesta víry byla pozoruhodná – pro vznikající církev byla klíčová a v mnohém nesmírně inspirující. Charakterizují ji pozoruhodné události: přiznání vlastní hříšnosti po zázračném rybolovu; odvážné vyznání: „Ty jsi Mesiáš, Syn Boha živého“ (Mt 16,16); děsivé zapření Krista; velká vítězství při šíření evangelia (Letnice, zvěstování pohanům) i vážná pochybení, která udělal jako jeden z představitelů církve. Petr tedy mohl pod vedením Ducha svatého popisovat život víry nejen teoreticky, ale také z vlastní zkušenosti. Poznal nejen Kristovu zachraňující milost, ale také jeho proměňující milost. „Petrovou chybou před jeho velkým pádem byla troufalost a panovačnost. Často jednal impulzivně. Vždy byl připraven druhé usměřňovat. Mluvil dříve, než se zamyslel, co chce říci, zda je to v dané chvíli potřebné či zda rozumí tomu, o čem chce mluvit. Petr však prožil obrácení, změnil se – takže se v mnohém odlišoval od toho impulzivního a prudkého Petra. Přestože si zachoval svou horlivost, Kristova milost usměrnila jeho zanícení. Přestal být nezdravě sebevědomý a přestal se vyvyšovat. Místo toho přinášel pokoj, chápal druhé a byl rozvážný. Jen takto mohl pást beránky a ovce Kristova stáda.“ (ST 334.335)

Zřejmě každý se umí ztotožnit s některými charakterovými rysy apoštola Petra. Mnozí z nás stojíme pevně za tím, čemu věříme. A každý z nás má určité zkušenost se selháním i nešťastnými pády.

K tématu je možné přejít si kapitoly „Povolání dalších učedníků“ a „Noc na jezeře“ z knihy Touha věků.

Otázky k rozhovoru

1. *Navzdory zahanbující zradě vůči Ježíšovi se Petr stal jedním ze sloupů prvotní církve. Co nám to říká o Boží milosti? Co se z Petrovy zkušenosti můžeme naučit o našem přístupu k lidem, kteří nějakým způsobem selhali ve svém životě víry?*
2. *Uvažujte společně o nebezpečí kompromisů. V čem mohou negativně ovlivnit jednotlivce i celou církev? Podle čeho lze poznat, kdy se můžeme přizpůsobit, a v jakém případě nelze udělat kompromis za žádných okolností? Které případy z církevních dějin odhalují katastrofální důsledky kompromisů? Co se z nich můžeme naučit?*
3. *Petr se v některých oblastech poučil a zažil změnu, ale stálo ho to velkou cenu. Jak se z Petrovy zkušenosti můžeme poučit, aniž by naše cesta musela být stejně klikatá a namáhavá?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Dědictví nehynoucí je připraveno v nebesích (1Pt 1)

Texty na tento týden

1Pt 1,1–25; 1Tm 2,3–6

Základní verš

„Když jste nyní v poslušnosti přijali pravdu a tak očistili své duše k nepředstírané bratrské lásce, z upřímného srdce vytrvale se navzájem milujte.“ (1Pt 1,22)

Vždy, když se pouštíte do studia konkrétní biblické knihy nebo pasáže, měli bychom hledat odpovědi na několik otázek.

Ta první se týká adresáta. Komu je kniha (proroctví, evangelium...) určena? Tou druhou otázkou, která je pravděpodobně důležitější, je záměr či důvod vzniku daného textu. Na jaký konkrétní problém se autor zaměřoval? Co chtěl zdůraznit? Když například apoštol Pavel psal List Galatským, zaměřoval se mimo jiné na teologické problémy a chybné názory, které se týkaly spasení a zákona. Většina novozákonních spisů byla napsána ve formě listů či dopisů (epištol). Když někdo píše list, tak se většinou adresátovi snaží předat určitou zprávu či konkrétní poselství.

Při studiu listů apoštola Petra se budeme zaměřovat na historický kontext. Budeme hledat odpověď na otázku, co a proč napsal. Hned poté je potřeba zaměřit se na otázku: Jaké poselství v textu je určeno pro nás? Při čtení a studiu Petrových listů přináší Duch svatý určité poselství i nám osobně.

Hned od prvních veršů Petr svým čtenářům zdůrazňuje pravdy, které jsou důležité i pro nás, kteří žijeme téměř dva tisíce roků po vzniku jeho listů.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Cizincům v diaspoře (1Pt 1,1)

Petr, apoštol Ježíše Krista, vyvoleným, kteří přebývají jako cizinci v diaspoře v Pontu, Galacii, Kappadokii, Asii a Bithynii. (1Pt 1,1)

Osobní studium

Pokud máte v rukou list papíru, který začíná oslovením „Vážený pane“ nebo „Vážená paní“, tak je jasné, že je to dopis. Podle oslovení je možné říci, zda je od někoho, kdo je s adresátem v blízkém vztahu.

Dnešní dopisy mají svou obvyklou formu. Podobně tomu bylo i ve starověku. Petr začíná svůj první list stejným způsobem, jakým začínaly dopisy v tehdejší době. Uvádí informace o autorovi listu a adresátech – tedy kdo a komu píše.

Autor listu se v 1Pt 1,1 představuje. Petrovo jméno je prvním slovem v tomto dopisu. Představuje se jako „apoštol Ježíše Krista“. Podobně jako apoštol Pavel (Ř 1,1; Ga 1,1; Ef 1,1) zakládá i Petr své pověření na Božím povolání. Petr byl „apoštolem“, tedy „poslaným“ – a tím, kdo ho poslal, byl Pán Ježíš Kristus.

Hned poté Petr označuje místa, kde se nacházejí adresáti jeho listu: v Pontu, Galacii, Kappadokii, Asii a Bithynii. Jde o regiony, které patří do Malé Asie – dnes je toto území přibližně v oblasti Turecka, na východ od průlivu Bospor.

Není jisté, zda Petr psal především křesťanům ze Židů, nebo křesťanům z pohanů. Slovní spojení, které je použito v 1Pt 1,1 – „kteří přebývají jako cizinci v diaspoře“, se používalo v prvním století většinou ve spojení s Židy, kteří žili mimo Izrael. Také výrazy „byli předem vyhlédnutí“ a „posvěcení“ (1Pt 1,2) je možné vztáhnout na Židy i křesťany. Lidi v okolní společnosti (tedy ty, kteří nejsou členové společenství věřících) Petr zmiňuje jako „pohany“ (1Pt 2,12; 4,3). Z tohoto úhlu pohledu by se mohlo zdát, že Petr píše především křesťanům s židovským původem.

Jsou však i důvody, které naznačují, že Petrova slova by bylo správnější vztáhnout na křesťany s pohanskými kořeny. Pokud by Petr adresoval svůj list křesťanům ze Židů, proč by jim pak psal: „Víte přece, čím jste byli vykoupeni ze svého marného životního způsobu, zděděného po předcích“ (1Pt 1,18; B21)? Stejně tak by nedávalo smysl, kdyby psal křesťanům ze Židů tato slova: „Dost dlouho už jste dělali to, v čem si libují pohané: žili jste v nevázanosti, vášních, v opilství, v hodech, pitkách a v hanebném modlářství“ (1Pt 4,3).

Pro nás však není tak podstatné, kdo jsou adresáti, ale jaký je význam Petrova poselství – i když je zřejmé, že hledání smyslu poselství je svázáno se čtenářem, jemuž bylo určeno.

Aplikace

Jak rozumíš výrazu „vyvolení, kteří přebývají jako cizinci v diaspoře“? Jak vnímáš svůj život na této zemi? V čem se můžeš považovat za cizince, který žije v diaspoře – tedy člověka, který prožívá život v cizím prostředí?

Vyvolení (1Pt 1,1.2)

¹Petr, apoštol Ježíše Krista, vyvoleným, kteří přebývají jako cizinci v diaspoře v Pontu, Galacii, Kappadokii, Asii a Bithynii ²a byli předem vyhlédnuti od Boha Otce a posvěceni Duchem, aby se poslušně odevzdali Ježíši Kristu a byli očištěni pokropením jeho krvi: Milost vám a pokoj v hojnosti. (1Pt 1,1.2)

³To je dobré a vítané u našeho Spasitele Boha, který chce, ⁴aby všichni lidé došli spásy a poznali pravdu. ⁵Je totiž jeden Bůh a jeden prostředník mezi Bohem a lidmi, člověk Kristus Ježíš, ⁶který dal sám sebe jako výkupné za všechny, jako svědectví v určený čas. (1Tm 2,3–6)

Osobní studium

Jak nazývá Petr adresáty svého prvního dopisu (1Pt 1,1.2)?

Ať už Petr oslovuje svým dopisem křesťany ze Židů, nebo z pohanů, jednou věcí si byl jistý: byli „vyvoleni“ a „předem vyhlédnuti od Boha Otce“.

K tomuto textu je potřeba přistupovat velmi opatrně. Rozhodně nenaznačuje, že Bůh dopředu určil, kdo bude zachráněn, a kdo zatracen. Nejde o to, že by Petr psal těm, kteří měli to štěstí, že je Bůh vybral, aby je zachránil, zatímco o jiných lidech rozhodl, že budou zatraceni. To není biblické učení.

Jak texty v 1Tm 2,3–6; 2Pt 3,9; J 3,16 a Ez 33,11 pomáhají osvětlit smysl slova „vyvolení“? Jak je možné „vyvolené“ charakterizovat?

Písmo jasně učí, že Božím plánem je zachránit všechny lidi. Bůh přichystal plán pro padlé lidstvo už před stvořením: „... již před stvořením světa nás vyvolil, abychom byli svatí a bez poskvrny před jeho tváří“ (Ef 1,4). Božím původním záměrem bylo, aby byl každý zachráněn a nikdo nemusel být zatracen. Bůh předurčil celé lidstvo pro věčný život. To znamená, že plán záchrany byl dostatečný – Ježíšova oběť se vztahuje na každého. A to i navzdory tomu, že ne každý přijme nabízenou oběť, v níž spočívá záchrana.

Boží „předzvědění“ (tedy skutečnost, že Bůh dopředu ví, co se stane) znamená, že dopředu ví, jak využijeme svou svobodnou vůli v souvislosti s nabídkou spasení. Skutečnost, že Bůh o něčem dopředu ví, ještě neznamená, že nám své spasení vnucuje. Je to podobné, jako když matka dopředu ví, že dítě dá přednost čokoládovému zákusku před zeleninovou polévkou. Skutečnost, že „dopředu ví“, jak se dítě rozhodne, v žádném případě neznamená, že by dítě nemělo svobodnou vůli si vybrat.

Aplikace

V čem je pro tebe povzbuzující poznání, že tě Bůh vyvolil k tomu, abys byl spasen? Jak to ovlivňuje tvá rozhodnutí?

Základní témata (1Pt 1,3–12)

³Veleben buď Bůh a Otec Pána našeho Ježíše Krista, neboť nám ze svého velikého milosrdenství dal vzkříšením Ježíše Krista nově se narodit k živé naději. ⁴Dědictví nehynoucí, neposkvrněné a nevadnoucí je připraveno pro vás v nebesích ⁵a Boží moc vás skrze víru střeží ke spasení, které bude odhaleno v posledním čase. (1Pt 1,3–5)

Osobní studium

Jaké je hlavní Petrovo poselství v 1Pt 1,3–12?

Ve svém úvodním pozdravu v 1Pt 1,1,2 apoštol Petr zmínil Otce, Syna i Ducha svatého. Tyto tři božské osoby jsou předmětem dalších Petrových slov. O Otci a Synu mluví v 1Pt 1,3–9 a o Duchu svatém v 1Pt 1,10–12.

Když Petr píše o Otci, Synu i dílu Ducha svatého, zmiňuje mnoho dalších témat, k nimž se později ve svém listu vrací.

Petr začíná tím, že mluví o znovuzrození (1Pt 1,3; J 3,7). Díky Ježíšovu vzkříšení se změnil celý náš život a jsme znovuzrozeni „k dědictví nezničitelnému, neposkvrněnému a nevadnoucímu, uchovávanému v nebesích“ (1Pt 1,4; ČSP). Stejně jako na jiných místech Nového zákona je i zde Ježíšovo vzkříšení základem křesťanské naděje.

Tato naděje dává křesťanům důvod k radosti – i navzdory skutečnosti, že mnozí z těch, kteří čtou Petrův list, prožívají utrpení. To totiž prověřuje a zušlechťuje naši víru podobně, jako se zkouší a čistí zlato. A přestože Petrovi čtenáři neměli možnost poznat Ježíše během jeho pozemské služby, tak ho milovali a důvěřovali mu. Výsledkem jejich víry je spasení a dědictví v nebesích (1Pt 1,4).

Petr svým čtenářům odhaluje, že proroci v minulosti mluvili „o milosti, která je nám připravena“ (1Pt 1,10). Starozákonní proroci „horlivě hledali a pátrali“ po podstatě spasení, které přijímáme díky Ježíši Kristu.

Petr však věřícím nezastírá utrpení a pronásledování, které budou pro svou víru prožívat. Jsou totiž součástí vesmírného konfliktu mezi dobrem a zlem. Petr své čtenáře povzbuzuje, aby zůstali věrní pravdě i uprostřed zkoušek.

Aplikace

V 1Pt 1,4 je zmíněno dědictví, které je pro nás připraveno v nebesích. Uvažuj o tomto zaslíbení. V nebesích je připraveno něco přímo pro tebe. Jak vnímáš toto nádherné zaslíbení? K čemu tě vede a v čem může ovlivnit tvůj život?

Spasení (1Pt 1,13–21)

¹³Odhodlaně se tedy připravte ve své mysli, buďte strážliví a celou svou nadějí upněte k milosti, která k vám přichází ve zjevení Ježíše Krista. ¹⁴Jako poslušné děti nedejte se opanovat žádostmi, které vás ovládaly předtím, v době vaší nevědomosti; ¹⁵ale jako je svatý ten, který vás povolal, buďte i vy svatí v celém způsobu života. (1Pt 1,13–15)

Osobní studium

Co by podle 1Pt 1,13–21 mělo být motivací života v Kristu?

Tato pasáž navazuje na předchozí Petrova slova o Boží milosti a naději, kterou máme v Ježíši Kristu (1Pt 1,3–12). V souvislosti s prožívanou milostí a nadějí Petr vyzývá své čtenáře: „Proto přepásejte bedra své mysli“ (1Pt 1,13; ČSP). Tento obraz naznačuje, že odpovědí na spasení, které dostáváme od Ježíše, má být takové smýšlení, které nám umožní žít životem pevných zásad a důvěry v Boží milost.

Jak je možné rozumět výroku, že máme „celou svou nadějí upnout k milosti, která k nám přichází ve zjevení Ježíše Krista“ (1Pt 1,13)?

Petr zdůrazňuje, že naděje věřících spočívá pouze v Ježíši Kristu. Potom však připomíná, že od křesťanů se jako důsledek prožívaného spasení očekává určitý způsob života. Zmínuje tři pohnutky, které ovlivňují život křesťana: Boží charakter (1Pt 1,15.16), přicházející soud (1Pt 1,17) a cena vykoupení (1Pt 1,17–21).

Tím prvním, co má motivovat život křesťana, je Boží charakter. Ten je možné definovat velmi jednoduše: Bůh je svatý. Když Petr píše: „Svatí buďte, neboť já jsem svatý“ (1Pt 1,16), cituje text z Lv 11,44.45. Ti, kteří následují Ježíše, mají být svatí (1Pt 1,15–17).

Druhá motivace křesťanského života spočívá v pochopení toho, že svatý Bůh „nestranně soudí každého podle jeho skutků“ (1Pt 1,17; ČSP).

Třetí motivace vychází z velké pravdy, že křesťané jsou vykoupeni. Znamená to, že jsme byli získáni za velmi vysokou cenu – drahou krev Ježíše Krista (1Pt 1,19). Petr zdůrazňuje, že Ježíšova smrt nebyla náhodnou souhrou okolností, ale Božím záměrem už před stvořením světa (1Pt 1,20).

Aplikace

Co je tvojí motivací pro to, že jsi křesťanem? Co bys odpověděl, pokud by se tě někdo zeptal, proč jsi křesťanem?

Milujte se navzájem (1Pt 1,22–25)

²²Když jste nyní v poslušnosti přijali pravdu a tak očistili své duše k nepředstírané bratrské lásce, z upřímného srdce vytrvale se navzájem milujte. ²³Vždyť jste se znovu narodili, nikoli z pomíjitelného semene, nýbrž z nepomíjitelného, skrze živé a věčné slovo Boží. ²⁴Neboť „všichni lidé jako tráva a všechna jejich krása jako květ trávy. Uschne tráva, květ opadne, ale slovo Hospodinovo zůstává na věky“ – ²⁵to je to slovo, které vám bylo zvěstováno v evangeliu. (1Pt 1,22–25)

Osobní studium

V následujících verších obrací Petr pozornost křesťanů k tomu, co je nejdokonalejším vyjádřením svatého a věrného života.

Jakou stránku života křesťana zdůrazňuje Petr v 1Pt 1,22–25? Jak své tvrzení podporuje?

Petr vychází z toho, že křesťané přijímají pravdu, která vede k jejich očistění (1Pt 1,22). Slova „očistit“ a „čistý“ jsou velmi úzce spojena s pojmy „svatý“ a „svatost“ – a vedou nás zpět k tomu, co Petr napsal o několik veršů dříve (1Pt 1,15). Díky odevzdání se Ježíši a prostřednictvím křtu (1Pt 3,21.22) jsou křesťané očišťováni a odděleni pro Boha. To vše proto, aby mohli žít podle pravdy.

Tato změna v životě věřících má přirozené důsledky, které se projevují blízkým vztahem k ostatním podobně smýšlejícím lidem. Tyto vztahy jsou tak blízké, že pro jejich popis Petr používá „rodinné“ pojmosloví. Křesťané mají být vedeni bratrskou a sesterskou láskou. Řecké slovo „filadelfia“ použité v 1Pt 1,22 vyjadřuje „bratrskou lásku“, tedy lásku, kterou navzájem prožívají členové rodiny.

V řečtině je několik slov, které překládáme jako „láska“. „Filia“ – přátelství, „erós“ – vášnivá láska mezi mužem a ženou, „agapé“ – čistá láska, která usiluje o dobro druhého. Když Petr píše: „vytrvale se navzájem milujte“ (1Pt 1,22), používá termín „agapé“ – tedy mluví o lásce, které jde o dobro druhého. Právě proto Petr zmiňuje, že má vzájemná láska vycházet „z upřímného srdce“ (1Pt 1,22). Upřímné srdce může mít jen člověk, který prožil znovuzrození (1Pt 1,23) prostřednictvím neporušitelného, živého a věčného Božího slova. Taková láska pochází od Boha. Nemůže ji projevit sobecké, na sebe zaměřené srdce. Právě proto Petr tak zdůrazňuje očistění a „přijetí pravdy“ (1Pt 1,22). Pro Petra není pravda jen nějakou teorií, pravdu je třeba především žít.

Aplikace

Dá se naučit „více milovat“? Jak? Co potřebuješ ve svém životě udělat, abys mohl projevat takovou lásku, která vychází z „upřímného srdce“?

Podněty k zamyšlení

Je pozoruhodné, jak bohatá a hluboká je první kapitola Prvního listu Petrova. Apoštol začíná svou epistolu uvažováním o Bohu a zmiňuje přitom Otce, Syna a Ducha svatého. Otec nám dal ve svém Synu Spasitele – Ježíše Krista. V něm jsme vyvoleni, abychom byli posvěceni a žili život v poslušnosti pravdy. Rozpoznáváme Ježíšovu lásku. V něm se můžeme radovat „nevýslovnou radostí“, protože díky Ježíšově smrti a jeho vzkříšení máme nádherné zaslíbení: „Dědictví nehynoucí, neposkvřněné a nevadnoucí je připraveno pro vás v nebesích“ (1Pt 1,4). I uprostřed zkoušek se můžeme radovat ze spasení, které nám dává Kristus.

„Svémi dopisy [Petr] dodával novou odvahu těm, kdo procházeli zkouškami a utrpením, posiloval jejich víru a znovu povzbuzoval k dobrým skutkům ty, kterým hrozilo nebezpečí, že se kvůli nejrůznějším pokušením odvrátí od Boha. Tyto dopisy v nás zanechávají dojem, že je napsal člověk, který v hojné míře zakusil jak Kristovo utrpení, tak jeho útěchu.“ (AA 517; PNL 298.299) Duch svatý prostřednictvím proroků konal dílo, které mělo kromě jiného naznačit, v jakém čase bude Petr a jeho čtenáři žít. Křesťané by měli – s vědomím, v jakém čase žijí – žít svatými životy, měli by být naplněni poslušností pravdy a jejich společenství by měla charakterizovat láska, která vychází z „upřímného srdce“.

Otázky k rozhovoru

1. *Sdílejte se společně s odpověďmi na otázku, která byla uvedena ve středeční části: Co je vaší motivací pro to, že jste křesťany? V čem se vaše odpovědi podobají? V čem se odlišují?*
2. *V první kapitole svého prvního dopisu Petr dvakrát zmiňuje Ježíšovo vzkříšení (1Pt 1,3.21). Co je na vzkříšení tak důležitého? Proč je vzkříšení jedním z klíčových témat naší víry?*
3. *Petr mluví o „nehynoucím dědictví“. Jak je možné rozumět tomuto obratu? Uvažujte o tom, co vše v tomto světě hyne, co vše se rozpadá a spěje k zániku. Jak vám tento způsob uvažování pomáhá odhalit podstatu nádherného dědictví, které pro nás Bůh připravil?*
4. *Jak může naše víra růst uprostřed zkoušek a problémů? Jaká rozhodnutí můžeme udělat, aby naše víra mohla růst i v utrpení?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Královské kněžstvo (1Pt 2,1–10)

Texty na tento týden

1Pt 2,1–10; Ex 19,3–6; 24,4–8

Základní verš

„Vy však jste ,rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid náležející Bohu‘, abyste hlásali mocné skutky toho, kdo vás povolal ze tmy do svého podivuhodného světla.“ (1Pt 2,9)

Apoštol Petr, který žil v židovské kultuře a náboženství a znal historii svého lidu, mluví o křesťanech jako o Božím „svatém národu“. Tímto způsobem přebírá jazyk smlouvy, která v celém Starém zákoně odkazuje na starověký Izrael, a vztahuje ho na novozákonní církvev.

A oprávněně – křesťané z pohanů byli v Ježíši naroubováni do lidu Boží smlouvy. Tak jsou i oni spoluúčastníky smluvních zaslíbení. Apoštol Pavel dodává: „Jestliže však některé větve byly vylomeny a ty, planá oliva, jsi byl naroubován na jejich místo a bereš sílu z kořene ušlechtilé olivy, nevynášeš se nad ty větve! Začneš-li se vynášet, vzpomeň si, že ty neneš kořen, nýbrž kořen nese tebe!“ (Ř 11,17.18).

V textech, kterými se budeme zabývat tento týden, upoutává Petr pozornost svých čtenářů na zodpovědnost a povolání, které obdrželi jako lid Boží smlouvy – tedy jako ti, kteří jsou naroubováni na kmen olivy (slovy apoštola Pavla). Křesťané mají stejnou zodpovědnost jako starověký Izrael: zvěstovat velkou pravdu o spasení, které nám nabízí Bůh.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Žít jako křesťan (1Pt 2,1–3)

1Odhodte tedy všechnu špatnost, každou lest, přetvářku, závist, jakékoliv pomlouvání 2a jako novorozené děti mějte touhu jen po nefalšovaném duchovním mléku, abyste jím rostli ke spase-ní; 3vždyť jste „okusili, že Pán je dobrý“! (1Pt 2,1–3)

Osobní studium

V 1Pt 2,1 se hned na začátku objevuje slovo „tedy“, které naznačuje, že to, co bude následovat, vychází z toho, co již bylo řečeno. V první kapitole se Petr soustředil na Kristovu moc, jeho dílo pro nás a na naši odpověď. V druhé kapitole Petr toto téma dále rozvíjí.

K jakému životu podle 1Pt 2,1–3 vybízí apoštol Petr?

Apoštol Petr používá dva obrazy, aby upozornil na dvě základní povinnosti, které křesťané mají. Jedna je vyjádřena negativně – je to výzva, abychom něco odložili, něčeho se zřekli. Druhá je vyjádřena pozitivně – abychom po něčem toužili a o něco usilovali.

V prvním obraze Petr vyzývá křesťany, aby se zbavili špatnosti, lsti, přetvářky, závisti a pomlouvání (1Pt 2,1). Pokud by se touto radou křesťané řídili, jejich život by se výrazně odlišoval od života ostatních lidí. Pokud se křesťané zbaví špatnosti a lsti, nebudou chtít ubližovat lidem okolo sebe, ale budou chtít jen jejich dobro. Když se křesťané nebudou přetvařovat a podvádět, výsledkem bude upřímnost a čestnost. Křesťany také nebude spalovat nenávisťná závist vůči těm, kteří toho mají víc nebo jsou úspěšnější. Budou vděční za život a budou zářit tam, kde jsou. Nebudou také žít a pouštět do světa „informace“, které mohou druhé poškodit.

Druhým, pozitivním příkladem, který Petr používá, je obraz dítěte, které touží po mateřském mléku (1Pt 2,2). Křesťanský život určitě nespočívá v tom, že se člověk vzdá určitého jednání. To by bylo příliš málo, bylo by to plytké. Takový život by byl vyprázdněný. V křesťanském životě jde o aktivní jednání, které začíná hladem po poznání Boha a jeho vůle. Petr ukazuje, že tak, jako hladové dítě křičí a pláče, protože potřebuje mateřské mléko, tak i náš duchovní život má být naplněn duchovní stravou. Petr upozorňuje své čtenáře na zdroj – Boží slovo, Bibli (Žd 4,12; Mt 22,29; 2Tm 3,15–17). Právě Boží slovo nám pomáhá duchovně a morálně růst. Zjevuje nám totiž Krista. A Ježíš nám odhaluje charakter a přirozenost svatého Boha, který nás vyzývá, abychom ho milovali a sloužili mu.

Aplikace

Petr zmiňuje dva obrazy – hledání duchovního pokrmu v Božím slově a odložení špatných postojů a hříšného jednání, před kterým varuje. Jak tyto dva obrazy spolu souvisejí? Jak se projevují ve tvém životě? Co je jednodušší – vzdát se něčeho, nebo hledat naplnění tím, co je Boží vůle pro můj život? Proč?

Živý kámen (1Pt 2,4–8)

“Přicházejte tedy k němu, kameni živému, jenž od lidí byl zavržen, ale před Bohem je „vyvolený a vzácný“. ⁵I vy buďte živými kameny, z nichž se staví duchovní dům, abyste byli svatým kněžstvem a přinášeli duchovní oběti, milé Bohu pro Ježíše Krista. ⁶Neboť v Písmu stojí: „Hle, kladu na Siónu kámen vyvolený, úhelný, vzácný; kdo v něj věří, nebude zahanben.“ ⁷Vám, kteří věříte, je vzácný, ale nevěřícím je to „kámen, který stavitelé zavrhli; ten se stal kamenem úhelným“, ⁸ale i „kamenem úrazu a skálou pádu“. Oni přicházejí k pádu svým vzdorem proti slovu – k tomu také byli určeni. (1Pt 2,4–8)

Osobní studium

O které důležité pravdě Petr mluví v 1Pt 2,4–8 (a je zmíněna i v Ž 118,22; Iz 8,14.15; 28,16)? Jak máme podle Petra reagovat na to, co pro nás Ježíš učinil? Proč je to důležité?

Poté, co Petr vyzve své čtenáře, aby usilovali o duchovní pokrm a rostli ke spasení, ihned obrací jejich pozornost k Ježíši Kristu – živému kameni. Petr pravděpodobně spojuje tento obraz s chrámem v Jeruzalémě. V 1Pt 2,4–8 cituje starozákonné texty, jež zdůrazňují význam úhelného kamene, který symbolizuje úlohu Ježíše Krista v jeho církvi. Petr není sám, kdo tyto verše spojuje s Kristem. Sám Ježíš připomíná Ž 118,22 na konci svého podobství o zlých vinařích (Mt 21,42). Petr cituje tento verš ve své promluvě k židovským představitelům (Sk 4,11). A apoštol Pavel se odvolává na Iz 28,16 v Ř 9,33.

Petrovou hlavní myšlenkou je, že i když židovští představitelé Ježíše odmítli a byl ukřižován, Bůh si ho vybral, aby se stal úhelným kamenem Božího duchovního domu. Křesťané jsou pak „živé kameny“, které jsou zabudovány do tohoto duchovního domu. Petr popisuje církev pomocí obrazu úhelného kamene a kamenů, z nichž je budován celý dům. Církev má svůj základ v Ježíši Kristu a je tvořena těmi, kteří ho následují.

Když se někdo stane křesťanem, tak se zároveň stává součástí křesťanského společenství – místního sboru. Tak jako je cihla součástí velké stavby, jsou i křesťané povoláni k tomu, aby se stali Ježíšovými následovníky ve společenství, ne v izolaci od druhých. Když někdo neuctívá Boha spolu s ostatními křesťany a nespolupracuje s nimi, pak se nemůže označovat za křesťana. Křesťané jsou pokřtěni do Krista – a tímto aktem jsou vlastně pokřtěni do jeho církve.

Petr však zmiňuje i smysl církve, jímž je vytvářet „svaté kněžstvo“ (1Pt 2,5), které je připraveno přinášet „duchovní oběti“. Ve Starém zákoně byli kněží prostředníky mezi Bohem a jeho lidem. Petr i ostatní novozákonné autoři často užívají pojmosloví, které bylo používáno v souvislosti s chrámem a kněžskou službou, aby představili církev jako živý Boží chrám a Boží lid jako kněze. Petr připomíná starozákonné bohoslužebný systém, aby odhalil pravdy o tom, jak dnes mají křesťané žít a jednat.

Aplikace

Jak rozumíš v 1Pt 2,5 slově „přinášet duchovní oběti“? Jak dnes mohou křesťané přinášet duchovní oběti? Jak to můžeš dělat ty?

Lid Boží smlouvy

⁴Nato Mojžíš zapsal všechna Hospodinova slova. Za časného jitra postavil pod horou oltář a dvanáct posvátných sloupů podle dvanácti izraelských kmenů. ⁵Pak pověřil izraelské mládence, aby přinesli oběti zápalné a obětovali Hospodinu býčky k hodům oběti pokojné. ⁶Mojžíš vzal polovinu krve a vлил ji do mís a druhou polovinou pokropil oltář. ⁷Potom vzal Knihu smlouvy a předčítal lidu. Prohlásili: „Poslušně budeme dělat všechno, o čem Hospodin mluvil.“ ⁸Mojžíš vzal krev, pokropil lid a řekl: „Hle, krev smlouvy, kterou s vámi uzavírá Hospodin na základě všech těchto slov.“ (Ex 24,4–8)

Osobní studium

Petr ve svých listech používá starozákonní perspektivu. Mluví o smlouvě, která je důležitá jak pro židovskou, tak pro křesťanskou teologii.

Co je to smlouva a jak jí máme rozumět?

„Smlouva“ (hebr. „berít“) je slovo, které popisuje dohodu nebo slavnostní domluvu mezi dvěma stranami. Mohou ji uzavřít osoby (například smlouva mezi Lábanem a Jákobem; Gn 31,44–54) nebo vládci (například Šalomoun s Chirámem; 1Kr 5,15–26). Smlouva může být také uzavřena mezi králem a jeho lidem (příkladem může být smlouva Davida se staršími Izraele; 2S 5,3).

Mezi různými smlouvami má však nejdůležitější místo smluvní vztah mezi Bohem a jeho vyvoleným lidem, který tvoří potomci Abrahama.

Co je možné se z Gn 17,1–4; Ex 2,24 a 24,3–8 dozvědět o smlouvě, kterou Bůh uzavřel s Izraelci?

Genesis, první kniha Bible, odhaluje, jak Bůh uzavřel smlouvu s Abrahamem (Gn 15,9–21; 17,1–16). Bůh se „rozpomněl“ na tuto smlouvu, když zachránil svůj lid z útlatu v Egyptě (Ex 2,24). Obnovil ji, když Mojžíš vedl národ, tím, že dal svému lidu Desatero a další zákony (Ex 19,1–24,8, zejména Ex 24,3–8).

Zaslíbení smlouvy však nebyla nepodmíněná. „Bůh se smluvně zavázal, že když jeho věrní budou zachovávat jeho požadavky, požehná dílo jejich rukou a budou úspěšní v tom, co budou konat.“ (2T 574)

V průběhu dějin proroci opakovaně varovali Izraelce před nebezpečím, že přestanou poslouchat Boží zákon. Často se přitom odvolávali na smlouvu. Mnoho proctví a zaslíbení bylo v Bibli podmíněných – zvláště v knihách Daniel a Zjevení. Poslušnost je ve vztahu ke smluvním zaslíbením klíčová. Proctví, která se týkala smlouvy a jejich zaslíbení, byla podmíněna poslušností Božímu zákonu. Proctví zkázy a záhuby se vždy pojí s neposlušností.

Aplikace

Co pro tebe znamená, že jsi ve smluvním vztahu s Bohem? Jak bys tento vztah definoval vlastními slovy? Jaké povinnosti pro tebe ze smluvního vztahu vyplývají?

Královské kněžstvo (1Pt 2,9)

Vy však jste „rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid náležející Bohu“, abyste hlásali mocné skutky toho, kdo vás povolal ze tmy do svého podivuhodného světla. (1Pt 2,9)

³Mojžíš vystoupil k Bohu. Hospodin k němu zavolal z hory: „Toto povíš domu Jákobovu a oznámíš synům Izraele: „Vy sami jste viděli, co jsem učinil Egyptu. Nesl jsem vás na orlích křídlech a přivedl vás k sobě. ⁵Nyní tedy, budete-li mě skutečně poslouchat a dodržovat mou smlouvu, budete mi zvláštním vlastnictvím jako žádný jiný lid, třebaže má je celá země. ⁶Budete mi královstvím kněží, pronárodem svatým. To jsou slova, která promluvíš k synům Izraele.“ (Ex 19,3–6)

Osobní studium

Jaké zaslíbení dává Hospodin v Ex 19,3–6 Izraelcům? Jaké jsou podmínky tohoto zaslíbení? V čem spočívá jeho význam?

Tento text je vlastně poselstvím evangelia, které zaznělo dávno před událostmi kříže: Bůh vykoupil svůj lid a zachraňuje ho ze zajetí hříchu. Pak lidem přikazuje, aby ho poslouchali a milovali – jako zvláštní lid smlouvy, který má výjimečné postavení nejen před Hospodinem, ale před celým světem.

Co má Petr na mysli, když v 1Pt 2,5.9.10 (Ex 19,6) nazývá křesťany jako „královské kněžstvo“ a „svatý národ“ (1Pt 2,9)?

Všechny výrazy, které Petr použil – „rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid náležející Bohu“ – jsou v Bibli vyjádřením mimořádného vztahu, který má Bůh s potomky Abrahama. V kontextu Nového zákona a Ježíšova kříže však Petr používá jazyk smlouvy v souvislosti se členy církve. Podle Petra Bůh rozšířil zaslíbení smlouvy dané Izraelcům, takže se nevztahují jen na židovský národ a na Židy, kteří uvěřili v Ježíše, ale vztahují se i na křesťany z pohanů. Díky Kristu mohou i pohané vyznávat, že jsou Abrahamovými dětmi. „Vy všichni jste jedno v Kristu Ježíši. Jste-li Kristovi, jste potomstvo Abrahamovo a dědicové toho, co Bůh zaslíbil“ (Ga 3,29). Bez ohledu na původ se může každý člověk stát součástí „královského kněžstva“.

Aplikace

Co pro nás – jako jednotlivce i společenství – znamená, že jsme „svatým národem“ a „královským kněžstvem“? Jak můžeme lépe žít v souladu s tímto povoláním?

Oslava Boha (1Pt 2,9.10)

⁹Vy jste však vyvolený rod, královské kněžstvo, svatý národ, lid získaný do vlastnictví, abyste hlásali ctnosti Toho, který vás povolal ze tmy do svého podivuhodného světa. ¹⁰Kdysi jste ani nebyli lidem, ale teď jste lid Boží; nedocházeli jste milosrdenství, ale teď jste milosrdenství došli. (1Pt 2,9.10; B21)

Osobní studium

Paralely novozákonní církve se starozákonním společenstvím nekončí jen spasením a Božím povoláním a vyvolením. Otázkou je, jaký je cíl našeho povolání a vyvolení. Na to Petr dává jasnou odpověď.

Apoštol ukazuje, že mimořádný vztah mezi Bohem a církví má svůj cíl a význam. Bůh si křesťany vyvolil, aby zvěstovali „mocné skutky toho, kdo je povolal ze tmy do svého podivuhodného světa“ (1Pt 2,9). To samé bylo posláním i starověkého Izraele. Bůh ho povolal, aby se stal svědkem celému světu. Božím záměrem bylo požehnat celému světu prostřednictvím izraelského národa, který byl jeho lidem smlouvy.

Jakou společnou myšlenku mají texty v Dt 4,6; 26,18.19; Iz 60,1–3 a Za 8,23?

Jako lid smlouvy měl starověký Izrael poslání, jehož cílem bylo zasáhnout celý svět evangeliem – spasením, které nabízí Hospodin. Křesťané mají stejné poslání. Jsou povoláni k tomu, aby se s ostatními dělili o svou zkušenost s Bohem, o své poznání Boha i o to, co Bůh prostřednictvím Krista pro svět udělal.

Proč je text zaznamenaný v 1Pt 2,10 tak důležitý pro poslání a cíl křesťanů?

Celý svět je poznamenán zlem, hříchem a blížící se záhubou. Ježíš však dal svůj život, aby každý člověk mohl být zachráněn. Podobně jako to bylo se starověkým Izraelem, tak i povolání a pocty, které jsme obdrželi, souvisejí se zodpovědností. Křesťané dostali velmi významné postavení – jsou Božím lidem. To však s sebou přináší zodpovědnost zvat druhé, aby získali stejné postavení, jako máme my. Podle 1Pt 2,10 křesťané získávají nové postavení – stávají se Božím lidem, který má živou zkušenost s Božím milosrdenstvím. Kdysi nebyli ničím, nemohli být nazýváni ani lidem, ale nyní přijali milosrdenství, aby se stali svatým lidem. V Bibli má výraz „svatý“ většinou význam „oddělený pro uctívání Boha“. Jako „svatý národ“ mají tedy být křesťané odděleni od světa. Tato oddělenost se má projevat v jejich životě a v hodnotách, které vyznávají. Zároveň mají být jako oheň během chladné noci, který přitahuje svým teplem. Křesťané mají zodpovědnost za to, aby ostatním nesli dobrou zprávu o spasení.

Aplikace

Jakým způsobem je tvůj život oslavou Boha? V čem může být tvůj život a život tvého sboru světlem a solí pro lidi, kteří žijí okolo?

Podněty k zamyšlení

„Kristus touží po tom, aby jeho vinice přinášela ovoce svatosti a nezištnosti. Vyhlíží projevy lásky a dobroty. Krása umění se nedá srovnat s krásou povahy, jakou mají projevovat následovníci Pána Ježíše. Bůh zahrnuje věřícího svou milostí. Duch svatý působí na jeho mysl a srdce tak, že se stává životodárnou vůní vedoucí k životu, a Bůh pak může požehnat jeho dílu. Určitý sbor může být nejchudší v celé zemi, nemusí na něm být nic, co by budilo pozornost. Jestliže si však jeho členové osvojí zásady Kristovy povahy, jejich srdce naplní Kristova radost. Andělé se připojí k jejich bohoslužbě. Vděčnost a díkyvdání budou stoupat z vděčných srdcí k Bohu jako vůně kadidla.“ (COL 298; PM 151.152)

Otázky k rozhovoru

1. *Co to prakticky znamená, být povolán z temnoty do Božího „podivuhodného světla“ (1Pt 2,9)? Jak byste to vysvětlili někomu, kdo není věřící? Co představuje „temnotu“, a co je „světlem“? Jaký je rozdíl mezi temnotou a světlem v kontextu Petrových slov v jeho prvním listu?*
2. *„Hleď, učil jsem vás nařízením a právním, jak mi přikázal Hospodin, můj Bůh, abyste je dodržovali v zemi, kterou přicházíte obsadit. Bedlivě je dodržujte. To bude vaše moudrost a rozumnost před zraky lidských pokolení. Když uslyší všechna tato nařízení, řeknou: ‚Jak moudrý a rozumný lid je tento veliký národ!‘ Což se najde jiný veliký národ, jemuž jsou jeho bohové tak blízko, jako je nám Hospodin, náš Bůh, kdykoli k němu voláme? A má jiný veliký národ nařízení a práva tak spravedlivá jako celý tento zákon, který vám dnes předkládám?“ (Dt 4,5–8). Jak můžeme aplikovat tato slova na naši církev či sbor? K čemu všemu nás Bůh povolal v souvislosti s poznáním, které nám svěřil?*
3. *Co má Petr na mysli, když píše: „...vždyť jste ‚okusili, že Pán je dobrý!‘“ (1Pt 2,3)? Jaká je vaše zkušenost s Boží dobrotou a milosrdenstvím?*
4. *Přemýšlejte o svém sboru. Co dělá (nebo nedělá) z vašeho sboru místo, jež je přitažlivé pro ty, kteří nejsou věřící nebo neznají naši věrouku?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Společenská zodpovědnost (1Pt 2,11–3,7)

Texty na tento týden

1Pt 2,11–3,7; Sk 5,27–32; Ga 3,27.28

Základní verš

„Především mějte vytrvalou lásku jedni k druhým; vždyť láska přikryje množství hříchů.“ (1Pt 4,8)

Apoštol Petr se ve svém prvním listu věnuje i některým složitým společenským otázkám, které byly v tehdejší době aktuální. Jedna z nejdůležitějších zněla: Jaký postoj by měli mít křesťané k tyranské a morálně zkažené vládě pohanské Římské říše, pod jejíž vliv většina křesťanů tehdy patřila? Co radí Petr svým čtenářům a co tato slova znamenají dnes pro nás?

Jak by měli křesťanští otroci reagovat, když s nimi jejich pán zachází nespravedlivě a krutě? A i když se dnešní vztahy mezi zaměstnavateli a zaměstnanci liší od vztahů mezi pány a otroky v první století, tak i dnes je v pracovních vztazích mnoho nespravedlnosti, špatné komunikace a nerozumnosti. Petrova slova mají co říci i do dnešní situace. Petr vede své čtenáře k Ježíši a ukazuje, jak reagoval na špatné zacházení ze strany těch, kteří měli moc. Právě Kristův příklad je pro křesťany vzorem, jak je možné čelit ústrkům a nespravedlnosti (1Pt 2,21–24).

Jak by se k sobě měly chovat manželské páry? A jak by manželé měli řešit rozdíly v otázkách, jakými je například náboženské vyznání?

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Církev a stát (1Pt 2,11–15)

¹¹Milovaní, v tomto světě jste cizinci bez domovského práva. Prosím vás proto, zdržujte se sobeckých vášní, které vedou boj proti duši, ¹²a žijte vzorně mezi pohany; tak aby ti, kdo vás osočují jako zločince, prohlédli a za vaše dobré činy vzdali chválu Bohu „v den navštívení“. ¹³Podříďte se kvůli Pánu každému lidskému zřízení – ať už králi jako svrchovanému vládci, ¹⁴ať už místodržícím jako těm, které on posílá trestat zločince a odměňovat ty, kteří jednají dobře. ¹⁵Taková je přece Boží vůle, abyste dobrým jednáním umlčovali nevědomost nerozumných lidí. (1Pt 2,11–15)

Osobní studium

Přestože Bible byla napsána před mnoha lety, má řešení i pro závažné problémy dnešní doby. Jednou z těchto oblastí je vztah křesťanů k vládě a jejím představitelům.

V některých případech je tento vztah poměrně nejasný. Ve Zj 13 je zmiňován čas, kdy poslušnost vůči politickým silám bude znamenat neposlušnost vůči Bohu. V těchto případech mají být naše postoje a rozhodnutí jasná.

Jak je možné shrnout postoje křesťanů k vládě, jak je popisuje Petr v 1Pt 2,11–17? Jak je možné tyto principy aplikovat na dnešní společnost? Které myšlenky se mohou zdát problematické? Proč?

Se zkažeností Římské říše měli zkušenost všichni, kteří žili na jejím území. V celém systému bylo stále více lidí, kteří prosazovali své plány pomocí násilí. Každý náznak odporu se setkal s násilným potlačením. Jako trest bylo používáno mučení a smrt ukřižováním. Představitelé římské vlády – včetně císařů – byli prosáknuti různými zvrácenostmi a nemorálností. Vládnoucí elita uplatňovala svou moc s ohromnou arogantností a bezohledností. Navzdory tomu apoštol Petr své čtenáře vyzývá, aby respektovali autoritu každého lidského zřízení v říši – ať už šlo o císaře, krále nebo jiné vládce (1Pt 2,13,14).

Petr tvrdí, že je to Bůh, kdo posílá vládce „trestat zločince a odměňovat ty, kteří jednají dobře“ (1Pt 2,14). Proto mají velký vliv na chod celé společnosti.

Je pravdou, že navzdory všem svým chybám, poskytovala Římská říše určitou míru stability. Dokázala zabezpečit svobodu. Přinášela sice tvrdou spravedlnost, která však byla založena na určitých zákonných normách, zákonech a pravidlech. Vláda zabezpečovala stavbu cest, zavedla daňový systém, z něhož byly podporovány potřeby vojska. Řím vytvořil prostředí, v němž mohlo obyvatelstvo nejen početně růst, ale v mnoha oblastech i prosperovat. Petrovým slovům na adresu vládců je potřeba rozumět z tohoto úhlu pohledu. Samozřejmě, žádná vláda není dokonalá. A v souvislosti s pozdějším krutým pronásledováním křesťanů rozhodně nebyla spravedlivá a dokonalá ani vláda, pod níž žili věřící, o kterých Petr psal. Od Petra se však můžeme naučit, že by věřící měli být dobrými občany a měli by se řídit zákony své země, pokud nejsou v rozporu s jejich vírou – a to navzdory nedokonalosti a nespravedlnosti vlády.

Aplikace

Proč je důležité, aby křesťané byli co nejlepšími občany – a to i navzdory komplikované politické či společenské situaci? Co můžeš udělat pro zlepšení společnosti, v níž žiješ? Co pro její zlepšení může udělat váš sbor?

Páni a služebníci (1Pt 2,18–25)

¹⁸Služebníci, podřizujte se ve vsí bázni pánům, nejen dobrým a mírným, nýbrž i tvrdým. ¹⁹V tom je totiž milost, když někdo pro svědomí odpovědné Bohu snáší bolest a trpí nevinně. ... ²¹K tomu jste přece byli povoláni; vždyť i Kristus trpěl za vás a zanechal vám tak příklad, abyste šli v jeho slépějích. (2Pt 2,18.19.21)

Osobní studium

Jak je možné rozumět komplikovanému kontextu 1Pt 2,18–25 v souvislosti s otroctvím? Které principy jsou aplikovatelné i pro naši společnost?

Je zřejmé, že apoštol Petr otroctví ani neschvaluje, ani nepodporuje. Jde mu spíše o duchovní radu, jak řešit záležitosti v složitých okolnostech, které se nedaly v dané situaci změnit.

Řecké slovo „oiketai“, které je v 1Pt 2,18 přeloženo jako „služebníci“, bylo používáno pro označení domácích sluhů. V Novém zákoně se většinou objevuje slovo „doulos“, které se překládá jako „otrok“. Apoštol Pavel ho používá například v Ef 6,5, kde dává otrokům podobnou radu jako apoštol Petr služebníkům.

Římská říše se dělila na různé společenské třídy. Otroci byli považováni za vlastnictví pána a byli mu zcela podřízeni. Bylo jen na něm, jak se bude k otrokům chovat. Sluhové či služebníci byli různého původu – mohlo jít o vojáky z poražených armád, o děti otroků nebo o ty, kteří se sami „prodali“ do otroctví, aby splatili své dluhy. Některým služebníkům i otrokům byla svěřena poměrně velká zodpovědnost. Mohli se starat o majetek, podílet se na chodu podnikání svého pána či vzdělávat jeho děti.

Otok mohl být vykoupen na svobodu. Apoštol Pavel používá tohoto příměru, když vysvětluje, co pro nás udělal Ježíš (Ř 3,24; Ef 1,7; Ko 1,14).

Někteří první křesťané byli otroci. Nacházeli se ve společenském zřízení, které nemohli změnit. Ti, kteří měli obzvlášť kruté či přísné pány, se nacházeli ve svízelné situaci. Avšak různým těžkostem a zkouškám museli čelit i otroci, jejichž páni se chovali přijatelně. Petr vybízí ty křesťany, kteří byli otroky, aby se chovali podle principů Nového zákona. Otroci se měli podřít a vydržet (1Pt 2,18–20) – stejně jako trpěl a nesl svůj osud Kristus (1Pt 2,21–23). Skutečný Kristův postoj se totiž zjevuje právě tehdy, když člověk trpělivě snáší nespravedlivé utrpení. Podobně jako Ježíš, tak ani křesťané nemají reagovat násilně či agresivně. Podobně jako Kristus, i oni měli vše vložit do rukou spravedlivého Soudce (1Pt 2,13).

Aplikace

Které praktické aplikace můžeš vyvodit z Petrových slov? Znamenají jeho slova, že nikdy nemáme bojovat za svá práva?

Křesťanství a společenské zřízení

¹⁵*Taková je přece Boží vůle, abyste dobrým jednáním umlčovali nevědomost nerozumných lidí.*

¹⁶*Jste svobodni, ale ne jako ti, jimž svoboda slouží za plášť nepravosti, nýbrž jako služebníci Boží.* ¹⁷*Ke všem lidem mějte úctu, bratrstvo milujte, Boha se bojte, krále ctěte. (1Pt 2,15–17)*

²⁷*Když je přivedli, postavili je před radu a velekněz je začal vyslychat: ²⁸„Důrazně jsme vám zakázali učit o tom člověku, a vy jste tím svým učením naplnili celý Jeruzalém; a na nás byste chtěli svalit odpovědnost za jeho krev!“ ²⁹Petr a apoštolové odpověděli: „Boha je třeba víc poslouchat než lidi. ³⁰Bůh našich otců vzkřísil Ježíše, kterého vy jste pověsili na kříž a zabil; ³¹toho Bůh vyvýšil jako vůdce a spasitele a dal mu místo po své pravici, aby přinesl Izraeli pokání a odpuštění hříchů. ³²My jsme svědkové toho všeho a s námi Duch svatý, kterého Bůh dal těm, kdo ho poslouchají.“ (Sk 5,27–32)*

Osobní studium

Petr i Pavel věděli, že lidská společenská uspořádání i vlády mají nedostatky a někdy je jejich jednání špatné. Nakonec, oba měli nepříjemné zkušenosti s představiteli vlády i náboženskými vůdci. Navzdory tomu však Petr i Pavel vyzývají prvotní křesťany, aby se podřídili lidským autoritám (1Pt 2,13–17; Ř 13,1–10). Zdůrazňují, že křesťané mají platit daně a podílet se na zákony určených povinnostech. Pokud to je možné, tak by křesťané měli být příkladnými občany.

Jaký je podle Sk 5,27–32 vztah mezi podřízením se vrchnosti, o němž píše apoštol Petr (1Pt 2,13–17), a jednáním Petra a ostatních apoštolů ve zmíněné události? Je rozpor mezi slovy a jednáním apoštola Petra?

Počáteční rozmach křesťanské církve vedl k zatčení Petra a Jana (Sk 4,1–23). Vyslychali je náboženští představitelé, starší lidu i zákoníci. Potom je propustili s příkazem, aby přestali o Ježíši učit (Sk 4,18). Petr a apoštolové však odpověděli: „Boha je třeba poslouchat více než lidi“ (Sk 5,29; ČSP).

Jaký je kontext slov apoštola Petra ve Sk 5,29? Jaký důležitý princip se nachází v jeho slovech? Jak je ho možné aplikovat na dnešní dobu a společnost?

Apoštol Petr nebyl v této otázce pokrytec – neřikal něco, a dělal něco jiného. Když byl postaven před rozhodnutí následovat Boha, nebo poslechnout lidský příkaz, jeho volba byla jasná. A i když mají křesťané podporovat nadřízené, vedoucí i vládu, mají zároveň usilovat o dosažení společenských změn. Pokud jde o etické otázky, křesťané by měli usilovat o podporu takových společenských změn, které odrážejí principy a hodnoty Ježíšova učení. Způsob, jakým se to má uskutečňovat, závisí na mnoha faktorech. Být věrným a oddaným občanem samozřejmě neznamená, že by křesťané neměli usilovat o zlepšení společenských poměrů.

Aplikace

Jak bychom měli aplikovat univerzální příkaz z Lv 19,18 a Mt 22,39 na úsilí o změnu společenských poměrů nebo konkrétních pravidel, jež by mohly zlepšit život ostatních lidí?

Manželky a manželé (1Pt 3,1–7)

1Stejně i vy ženy, podřízujte se svým mužům; i když se někteří z nich vzpírají Božímu slovu, můžete je beze slov získat svým jednáním, 2když uvidí váš čistý život v báni Boží. ... 7Stejně i muži: když žijete se svými ženami, mějte pro ně porozumění, že jsou slabší; a prokazujte jim úctu, protože jsou spolu s vámi dědičkami daru života. Tak vašim modlitbám nebude nic překážet. (1Pt 3,1.2.7)

Osobní studium

Jakou důležitou podmínku zmiňuje Petr v 1Pt 3,1–7? Jaký vliv může mít na manželství v dnešní době?

V tomto textu se nachází důležitý klíč, díky němuž může čtenář správně pochopit tematiku, kterou Petr řeší. Hned v prvním verši apoštol zmiňuje manželky, kteří se „vzpírají Božímu slovu“. Petr tu mluví o tom, jaký postoj má zaujmout křesťanka, která je provdána za muže, jenž nevěří.

Pokud je žena vdaná za nevěřícího muže (resp. muže, který s ní nesdílí stejné vyznání víry či náboženství), tak se v manželství objevují problémy. Jak by se tato situace měla řešit? Měla by tato žena opustit svého muže? Petr, podobně jako na jiném místě Pavel (1K 7,12–16), neříká, že by měly křesťanské manželky opustit své nevěřící muže. Zdůrazňuje, že by tyto ženy měly žít příkladným životem.

Role ženy v prvním století v Římské říši závisela na konkrétní společenské situaci. Římské manželky měly například mnohem víc zákonných práv, která se týkala majetku a odškodnění, než většina žen, které Petr oslovuje ve svém listu. V prvním století zákony bránily ženám, aby se angažovaly v politice, ve vládě a ve vedoucích náboženských pozicích. Petr vyzývá křesťanky, aby přijaly takové standardy života, které v daném kontextu považovali lidé za vhodné. Zdůrazňuje čistotu a úctu (1Pt 3,2). Naznačuje, že křesťanská žena by měla více dbát o svoji vnitřní krásu než o vnější zkrášlování exotickými účesy, drahým oblečením a šperky, které jsou sice na první pohled viditelné, ale nic nevypovídají o skutečném charakteru (1Pt 3,3–5). Křesťanská žena by si měla počínat tak, aby se křesťanství stalo přitažlivým i pro člověka, který je jí nejbližší – pro jejího manžela.

Petrova slova není možné použít jako „zbraň“, kterou bude manžel vysvětlovat špatné zacházení se svou ženou. Petr zdůrazňuje, že muži mají v manželství prokazovat svým ženám úctu (1Pt 3,7).

Přestože se Petr soustřeďuje především na složitosti manželství mezi věřící ženou a nevěřícím manželem, v jeho slovech je možné vysledovat principy ideálního křesťanského manželství: křesťanští manželé si mají být vzájemnou oporou a mají žít čestně a bezúhonně, protože Bohu vzdávají úctu i svým každodenním jednáním.

Aplikace

Které ze vzpomenuých principů chybí v dnešních manželstvích (a v mezilidských vztazích všeobecně) nejvíc? Kterými principy, jež apoštol Petr vyjmenovává, se potřebuješ ve svém životě řídit?

Sociální vztahy z Pavlovy perspektivy

***27*Neboť vy všichni, kteří jste byli pokřtěni v Krista, také jste Krista oblékli. *28*Není už rozdíl mezi židem a pohanem, otrokem a svobodným, mužem a ženou. Vy všichni jste jedno v Kristu Ježíši. (Ga 3,27.28)**

***11*Milovaní, v tomto světě jste cizinci bez domovského práva. Prosím vás proto, zdržujte se sobeckých vášní, které vedou boj proti duši, *12*a žijte vzorně mezi pohany; tak aby ti, kdo vás osočují jako zločince, prohlédli a za vaše dobré činy vzdali chválu Bohu „v den navštívení“. (1Pt 2,11.12)**

Osobní studium

Apoštol Pavel se ve svých listech na více místech zabývá podobnými tématy jako Petr. Pavlovy názory jsou v nápadné shodě s tím, co píše Petr. Například vyzývá své čtenáře, aby se podřídili „vládní moci“ (Ř 13,1). Podle Pavla jsou vládcové ustanoveni Bohem a nejsou postrachem pro ty, kteří činí dobro, ale pro ty, kteří způsobují zlo (Ř 13,1.3). To je důvodem, proč Pavel křesťany vyzývá: „Dávejte každému, co jste povinni: daň, komu daň; clo, komu clo; úctu, komu úctu; čest, komu čest“ (Ř 13,7).

Pavel zdůrazňuje i to, že ženy, které jsou vdané za nevěřící muže, mají žít příkladným životem, což může vést k posvěcení jejich manželů – a tedy k jejich odevzdání se Kristu (1K 7,12–16). Pavlova definice křesťanského manželství vychází ze vzájemné důvěry. Manželé mají milovat své manželky tak, jako Kristus miloval církev (Ef 5,25). Kromě toho Pavel zmiňuje, že otroci mají poslouchat své pozemské pány podobně, jako by poslouchali Krista (Ef 6,5).

Je tedy zřejmé, že Pavel přijímal zákonem daná společenská pravidla a hranice. Vnímal také, co je za daných okolností možné ve společnosti změnit, a co změnit nelze. V křesťanství viděl sílu, která v konečném důsledku může vést ke změně společnosti a jejího pohledu na člověka. Podobně jako se Kristus nesnažil o žádnou politickou revoluci s cílem změnit společenskou situaci, tak o to neusiloval ani Pavel a Petr. Změna se však může uskutečnit díky vlivu věrných a bohabojných lidí na společnost, v níž žijí.

Aplikace

Jakou aplikaci je možné najít v Ga 3,27–29? Jak by se měli – díky Kristovu dílu – k sobě navzájem chovat křesťané? V čem a jak by se měl změnit tvůj přístup k ostatním křesťanům?

Podněty k zamyšlení

Ellen Whiteová zastávala názor, že adventisté mají být dobrými občany a mají ctít místní zákony. Při určitých příležitostech dokonce prohlásila, že se členové nemají otevřeně a provokativně stavět proti místním nedělním zákonům a nařízením. To znamenalo, že i když mají podle Božího přikázání zachovávat svatost soboty jako sedmého dne, neměli úmyslně přestupovat místní nařízení, které zakazovalo práci v neděli. V jednom konkrétním případě však velmi jasně vystoupila proti tomu, aby se adventisté řídili vydaným zákonem. Když otrok utekl svému vlastníkovvi, tak zákon nařizoval, aby byl vrácen jeho majiteli. Ellen Whiteová ostře vystupovala proti tomuto zákonu a vyzvala adventisty, aby se jím neřídili, přestože by to mohlo mít neblahé důsledky. „Pokud jsou lidské zákony v rozporu s Božím slovem, máme poslouchat Boží přikázání, ať už jsou důsledky jakékoliv. Zákon naší země přikazuje, abychom vrátili otroka jeho majiteli. Tímto zákonem se však neřídíme a budme připraveni snášet důsledky porušení tohoto zákona. Otroek není majetkem žádného člověka. Jeho jediným Pánem je Bůh. Žádný člověk nesmí vzít do rukou Boží právo a přivlastnit si ho.“ (1T 201.202)

K tématu je možné přečíst si kapitoly „Nadcházející boj“, „Naše jediná jistota“ a „Doba soužení“ z knihy Velké drama věků.

Otázky k rozhovoru

1. *Uvažujte společně nad aplikační otázkou, která byla zmíněna v pondělí. Opravdu křesťané nikdy nemají bojovat za svá práva? Jaká jsou vlastně naše práva?*
2. *Diskutujte společně o křesťanech, kteří měli silný vliv na společnost a pomohli ji změnit k lepšímu. Co se z těchto příkladů můžeme naučit a v čem mohou pro nás být inspirací?*
3. *Existují případy, kdy se křesťané místo změny nějaké nespravedlnosti či špatnosti ve společnosti přičinili o jejich akceptování a ospravedlnění, či dokonce situaci ve společnosti sami zhoršili? Co se z těchto příkladů můžeme naučit?*
4. *Apoštol Petr napsal: „krále ctěte“ (1Pt 2,17). Tehdy byl králem, resp. císařem, velmi pravděpodobně Nero, jeden z nejbrutálnějších a nezkaženějších císařů. Jaké poučení nám z toho vyplývá? Jak nám může při porozumění Petrovým slovům pomoci úvod tohoto verše: „Ke všem lidem mějte úctu, bratrstvo milujte, Boha se bojte, krále ctěte“?*
5. *Jaké je v 1Pt 2,21–25 obsaženo poselství? Jakou naději nám nabízí? Jaká výzva je obsažena v těchto verších? Jednáme podle této výzvy? Jak můžeme lépe následovat příklad Ježíše Krista?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přítele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Život s Bohem (1Pt 3,8–4,11)

Texty na tento týden

1Pt 3,8–4,11

Základní verš

„Vždyť oči Páně hledí na spravedlivé a jeho uši jsou otevřeny jejich prosbám, ale tvář Páně je proti těm, kteří činí zlo.“ (1Pt 3,12)

Bibličtí autoři velmi dobře věděli o lidské hříšnosti, která se rozmáhá po celém světě. Kromě toho si byli vědomi i své vlastní hříšnosti (Iz 6,5; L 5,8; 1Tm 1,15). Uvědomovali si vážnost situace – stačí jeden pohled na ukřižovaného Ježíše, a každému je jasné, jak hluboká a všudypřítomná je realita hříchu.

Bibličtí autoři však také velmi dobře věděli, že Kristus má moc změnit naše životy a učinit z nás nové lidi.

Tento týden se budeme zamýšlet na tím, jak by měl vypadat nový život křesťanů, když se odevzdají Kristu. Tato změna života je tak radikální, že si jí všichni všimnou. Petr neříká, že tato změna je lehká nebo jednoduchá. Mluví dokonce o „utrpení v těle“ (1Pt 4,1) jako o jednom ze znaků zaslíbeného vítězství.

Petr rozvíjí téma, které prostupuje celou Bibli. Soustřeďuje se na projevy lásky v životě člověka, který věří v Ježíše. Petr píše, že „láska přikryje množství hříchů“ (1Pt 4,8). Když milujeme a odpouštíme, tak zrcadlíme to, co v nás Ježíš vykonal a stále koná.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Všichni buďte jedné mysli (1Pt 3,8–12)

⁸Nakonec pak: Všichni buďte jedné mysli, soucitní, plní bratrské lásky, milosrdní a pokorní, ⁹neodplácejte zlým za zlé ani urážkou za urážku, naopak žehnejte; vždyť jste byli povoláni k tomu, abyste se stali dědici požehnání. ¹⁰„Chceš-li milovat život a vidět dobré dny, zdržuj jazyk od zlého a rty od lstivých slov, ¹¹odvrát se od zlého a čiň dobré, hledej pokoj a usiluj o něj. ¹²Vždyť oči Páně hledí na spravedlivé a jeho uši jsou otevřeny jejich prosbám, ale tvář Páně je proti těm, kteří činí zlo.“ (1Pt 3,8–12)

Osobní studium

Na co Petr v 1Pt 3,8–12 upozorňuje v souvislosti s životním stylem křesťanů? Které myšlenky z 1Pt 2,20.21 zde Petr opakuje? V čem jsou tyto principy důležité pro život?

Petr začíná své shrnutí toho, jak by měli křesťané žít, výzvou k jednomyslnosti (řecky „homofrones“). Neříká nic o uniformitě či jednotvárnosti. Ani o tom, že by všichni měli myslet, jednat a věřit úplně stejně. Příkladem může být ilustrace, kterou předkládá apoštol Pavel v 1K 12,1–26. Tělo se skládá z různých částí (končetin a orgánů), přesto vytváří skutečnou jednotu. I církev tvoří jednotlivci s různými obdarováními a různým prožíváním víry. Přesto navzdory těmto rozdílům prožívají jednotu ducha i společného cíle. Vytvářejí spolu funkční organizmus, sjednocené společenství.

Prožívání takové jednoty není jednoduché. Dějiny křesťanské církve ukazují smutné příklady neváživosti, nenávisi a roztržštěnosti.

Petr však křesťanům představuje, jak mohou zjevovat a vyjadřovat křesťanský ideál jednoty. Jedním z příkladů je výzva k soucitu (1Pt 3,8). Soucit (schopnost vcítit se, empatie) znamená, že když trpí jeden křesťan, tak trpí ostatní s ním (1K 12,26). Soucit nám pomáhá vnímat realitu z pohledu druhého člověka. Je to důležitý krok na cestě k jednotě. Petr zdůrazňuje, že máme být plní „bratrské lásky“ (řecky „filadelfoi“; 1Pt 3,8). I Ježíš řekl, že skutečné učedníky lidé rozeznají podle jejich vzájemné lásky (J 13,35). Dále křesťany vybízí, aby byli „milosrdní“ (1Pt 3,8). Znamená to, že máme být navzájem soucitní a citliví, když prožíváme těžkosti, pády a selhání.

„Ukřičujme vlastní já. Važme si druhých více než sebe. To nás přivede k jednotě s Kristem. Před celým vesmírem, před celým světem i před církví tak přineseme neomylný důkaz, že jsme Božími syny a dcerami. Naším příkladem nejlépe oslavíme Boha.“ (9T 188)

Aplikace

Jak se ti daří žít podle výzev, které apoštol Petr uvádí ve svém listu? Jakou zkušenost máš s radou: „neodplácejte zlým za zlé“ (1Pt 3,9)? Jak rozumíš slovům, že máme zemřít sami sobě? Jak se to dá uskutečnit (Ga 2,19–21)?

Utrpení v těle (1Pt 3,13–4,2)

¹Když tedy Kristus podstoupil tělesné utrpení, i vy se vyzbrojte stejnou myšlenkou: Ten, kdo trpěl v těle, skoncoval s hříchem. ²Proto i vy ve zbývajícím čase života nebudte oddáni lidským vášním, ale vůli Boží. (1Pt 4,1.2)

Osobní studium

Ježíš zemřel za naše hříchy. Naše naděje na spasení má svůj základ jedině v Kristu a jeho spravedlnosti, která nás příkrývá a díky níž jsme v Božích očích spravedliví. Díky Ježíši může každý z nás stát před Bohem tak, jako by nikdy nezhřešil.

Boží milost však nekončí tím, že jsou nám odpuštěny hříchy. Bůh nám dává sílu k tomu, abychom v jeho moci naše hříchy překonávali.

Jaký je podle 1Pt 3,18; 4,1.2 a Ř 6,1–11 vztah mezi utrpením a vítězstvím nad hříchem?

V 1Pt 3,18 je použité slovo, které zdůrazňuje univerzálnost Ježíšovy oběti. Řecký výraz „hapax“ se překládá jako „jednou“ či „jednou provždy“. Petr používá toto slovo, aby zdůraznil komplexní podstatu Ježíšova utrpení a jeho smrti za nás.

Slovní spojení „když tedy“ v 1Pt 4,1 spojuje 4. kapitulu s tím, co právě zaznělo v 1Pt 3,18–22. Na konci 3. kapitoly Petr zdůrazňuje, že Kristus trpěl za naše hříchy, aby nás přivedl k Bohu (1Pt 3,18). Mluví také o křtu, který nás zachraňuje (1Pt 3,21).

Právě kontext křtu nám pravděpodobně nejlépe pomáhá pochopit Petrova slova: „Ten, kdo trpěl v těle, skoncoval s hříchem“ (1Pt 4,1). Prostřednictvím symbolu křtu mají totiž křesťané účast na Ježíšově utrpení, smrti a vzkříšení. Před každým z nás je volba, zda budeme náš život zde na zemi žít podle „lidských vášní“, nebo podle „vůle Boží“ (1Pt 4,2). To je však možné jen tak, že každý den podřídíme své já Pánu a ukřižujeme „sami sebe se svými vášněmi a sklony“ (Ga 5,24).

V Ř 6,1–11 apoštol Pavel poznamenává, že při křtu křesťané prožívají spolu s Kristem jeho smrt a vzkříšení. Při křtu umíráme hříchu. Je však důležité, aby se tato smrt hříchu projevila i v našich životech. Tajemství křesťanského života odhaluje Pavel v Ř 6,11: „Tak i vy počítejte s tím, že jste mrtvi hříchu, ale živi Bohu v Kristu Ježíši.“

Aplikace

Co je vidět na tvém životě více: život podle „lidských vášní“, nebo život podle „Boží vůle“? Kdy jsi naposledy prožíval „utrpení v těle“, když ses vzepřel hříchu? Které oblasti tvého života jsou nejvíce poznamenány „lidskými vášněmi“? Proč? Co můžeš udělat, abys svým životem více odrážel Boží vůli?

Znovuzrození (1Pt 4,3–6)

³Dost dlouho už jste dělali to, v čem si libují pohané: žili jste v nevázanosti, vášních, v opilství, v hodech, pitkách a v hanebném modlářství. ⁴Když se již spolu s nimi nevrháte do téhož proudu prostopášnosti, dráždí je to a urážejí vás. ⁵Však vydají počet tomu, kdo je připraven soudit živé i mrtvé. ⁶Proto bylo evangelium zvěstováno i mrtvým, aby byli u Boha živi v Duchu, ačkoliv byli za svého života u lidí odsouzeni. (1Pt 4,3–6)

Osobní studium

V Kristu dostáváme nový život a nový začátek. Prožíváme znovuzrození. Znovuzrození se viditelně projevuje v životech křesťanů. Po přijetí Krista žijí jinak než předtím. Je mnoho příběhů lidí, kteří žili divoce a nespoutaně, ale když přijali Krista a vydali se jeho proměňující milosti, tak se jejich život radikálně změnil.

Petr zdůrazňuje smrt vlastního já a začátek nového života v Ježíši Kristu, který probíhá při křtu ponořením do jeho smrti a vzkříšení. Pak se soustřeďuje na změny, které jsou s tímto procesem spojeny.

Jaké změny se podle 1Pt 4,3–6 uskuteční v životě člověka? A jak tyto změny budou vnímat lidé okolo?

Apoštol Petr charakterizuje život pohanů (resp. život bez Krista, život před obrácením) šesti výrazy. Je zajímavé, že tři z nich nějak souvisejí se zneužíváním alkoholu: opilství, hody a pitky. Pokud bychom to měli popsat dnešním jazykem, tak bychom mohli říci, že jde o nekončící „mejdán“. Podle Petra je změna, kterou prožívají křesťané, tak velká, že ti, kteří ji pozorují zvenčí, jsou udiveni (1Pt 4,4). Tímto způsobem je možné vydávat svědectví, aniž by člověk musel cokoli říci. Zbožný křesťanský život je větším svědectvím než mnohá kázání.

Petr v této souvislosti zmiňuje i soud. Píše o tom, že „evangelium bylo zvěstováno i mrtvým“ (1Pt 4,6), což odkazuje na skutečnost, že lidé, kteří jsou dnes již mrtví, měli v minulosti během svého života možnost poznat Boží zachraňující moc – a proto i je může Bůh spravedlivě soudit.

Aplikace

V čem se dnes způsob tvého života odlišuje od toho, kdy jsi ještě v Boha nevěřil? Jakou změnu přinesl Ježíš do tvého života? Co bys chtěl změnit?

Hříšné jednání (1Pt 4,3–6)

³Dost dlouho už jste dělali to, v čem si libují pohané: žili jste v nevázanosti, vášních, v opilství, v hodech, pitkách a v hanebném modlářství. ⁴Když se již spolu s nimi nevrháte do téhož proudu prostopášnosti, dráždí je to a urážejí vás. (1Pt 4,3.4)

Osobní studium

Mezi hříšným jednáním, které lidé v minulosti dělali a přestali s ním, když uvěřili Kristu, Petr uvádí i to, co bychom mohli shrnout jako „hříchy týkající se sexuální oblasti“.

Jak Petr v 1Pt 4,3 popisuje život nevěřících (kromě charakteristik, které byly zmíněny ve včerejší části)? Jak je možné rozumět těmto slovům?

V Petrově seznamu jsou dvě slova, která mají souvislost se sexuálním životem: „nevázanost“ (řecky „aselgeia“, což znamená také smyslnost) a „vášně“ (řecky „epithymia“, další významy mohou být žádostivost či dokonce chlipnost).

Bylo by však chybou, kdyby si křesťané na základě této charakteristiky zkeslili pohled na sexualitu. Bible není proti pohlavnímu styku. Naopak, Bůh stvořil muže a ženu a jejich vzájemnou přitažlivost. Božím záměrem bylo, aby sexualita přinášela lidstvu požehnání. Je to dar, který jsme obdrželi již v Eden. „Proto opustí muž svého otce i matku a přilne ke své ženě a stanou se jedním tělem. Oba dva byli nazí, člověk i jeho žena, ale nestyděli se“ (Gn 2,24.25). Sexualita by měla být jednou z důležitých složek, které sjednocují muže a ženu v celoživotním závazku, který kromě jiného vytváří to nejlepší prostředí pro výchovu dětí. Blízkost a důvěrnost mezi manžely svým způsobem odráží Boží vztah k jeho lidu (Jr 3; Ez 16; Oz 1–3).

Pokud má sexualita mezi mužem a ženou své náležité místo, potom se pro oba stává velkým požehnáním. Pokud však lidé sexualitu zneužívají, vyhrazují jí místo, kam nepatří, může se stát jednou z nejničivějších sil na světě. Pustošivé důsledky takových hříchů jsou velmi bolestivé. Každý z nás má pravděpodobně zkušenost – vlastní nebo zprostředkovanou – s tím, jak zneužití tohoto překrásného daru zničilo mnohé životy.

Které hříchy a jejich důsledky zmiňují texty v Gn 19,4–7; 25 11,4,5; 1K 5,1,2; 10,8? Co bylo příčinou těchto hříchů? I bez znalosti Bible určitě známe dost příběhů bolesti a utrpení, které jsou důsledkem podobných hříchů.

V této oblasti je však potřeba opatrnosti. Hříchy v sexuální oblasti mohou mít na lidi velmi negativní vliv a společnost (nemluvě o křesťanských společenstvích) je často kritizuje a odsuzuje. Ano, hřích je vždy hříchem. Ale také v oblasti sexuality platí, že Kristus zemřel za naše hříchy a přikrývá je svou milostí. Jako křesťané si potřebujeme uvědomit, že jsme všichni hříšní a že dříve, než začneme někoho odsuzovat, napomínat a kroutit nad ním hlavou, tak musíme učinit kroky, k nimž nás vyzývá Ježíš: „Nejprve vyjmí trámu ze svého oka, a pak teprve prohlédneš, abys mohl vyjmout třísku z oka svého bratra“ (L 6,42).

Aplikace

Proč jsme tak zranitelní právě v oblasti naší tělesnosti (včetně sexuality)? Jak můžeš pomoci někomu, kdo v této oblasti zápasí a podléhá pokušení? A pokud je daná oblast pokušením pro tebe, kde můžeš hledat pomoc?

Láska přikryje množství hříchů (1Pt 4,7–11)

7Konec všech věcí je blízko. Žijte proto rozumně a střízlivě, abyste byli pohotoví k modlitbám. 8Především mějte vytrvalou lásku jedni k druhým; vždyť láska přikryje množství hříchů. 9Buďte jedni k druhým pohostinní a nestěžujte si na to! 10Každý ať slouží druhým tím darem milosti, který přijal; tak budete dobrými správci milosti Boží v její rozmanitosti. 11Kdo káže, ať zvěstuje slovo Boží. Kdo slouží, ať to činí ze síly, kterou dává Bůh – tak aby se všechno dělo k oslavě Boží skrze Ježíše Krista. Jemu buď sláva i moc na věky věků. Amen. (1Pt 4,7–11)

Osobní studium

I v době vzniku Petrových listů žila církev v očekávání brzkého druhého příchodu Ježíše Krista a konce pozemských dějin (1Pt 4,7). Petr svým čtenářům píše, aby se připravili na konec. Je pravdou, že „konec“ je velmi reálnou skutečností pro každého z nás ve chvíli naší smrti. Když se nám v okamžiku naší smrti zavřou oči, nezáleží na tom, zda projdou tisíce let, nebo jen několik dnů – tím prvním, s čím se setkáme, bude druhý příchod Ježíše Krista a konec tohoto světa.

K jakému stylu života Petr vyzývá věřící v souvislosti s tím, že se přiblížil „konec všech věcí“ (1Pt 4,7–11)?

Kromě toho, že jako věřící máme být rozumní a pohotoví k modlitbám, tak nás Petr vyzývá, abychom měli „vytrvalou lásku jedni k druhým“. Tuto výzvu zdůvodňuje tím, že „láska přikryje množství hříchů“ (1Pt 4,8).

Jak je možné rozumět Petrovu výroku, že láska „přikrývá“ hřichy? Klíčem k pochopení této pasáže je biblický verš, který cituje Petr ve svém listu: „Nenávist vyvolává sváry, kdežto láska přikrývá všechna přestoupení“ (Př 10,12). Když jsou naše vztahy založeny na lásce, tak potom mnohem ochotněji odpouštíme těm, kteří nám ublížili a ranili nás. Krista vedla jeho láska k tomu, aby nám odpustil. Naše láska nás má vést k tomu, abychom odpustili druhým. Kde přetéká láska, tam máme tendenci přehlížet a odpouštět malé (i větší) prohřešky.

Petr tak vyjadřoval stejnou myšlenku jako Ježíš a Pavel, kteří zdůrazňovali, že celý zákon je možné shrnout do lásky k Bohu („Miluj Hospodina, Boha svého, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí“) a člověku („Miluj svého bližního jako sám sebe“ – Mt 22,34–39; Ř 13,8–10).

Petr vyzývá křesťany i k pohostinnosti. I když druhý příchod je blízko, tak to není důvodem k tomu, aby se křesťané izolovali a přerušovali své společenské vazby. Nakonec Petr vybízí křesťany k tomu, aby mluvili o Bohu. Krátkost času je pro nás výzvou k vážné a hluboké komunikaci o duchovních pravdách.

Aplikace

„Láska přikryje množství hříchů.“ Kdo se vůči tobě dopustil nějakého hřichu? Jak můžeš projevit lásku, která je potřebná pro „přikrytí“ tohoto hřichu? Proč ti to nakonec může přinést prospěch?

Podněty k zamyšlení

„Láska, která je trpělivá a shovívavá, nebude zveličovat nerozvážnosti na neodpuštělné útoky. Nebude se snažit těžit z omylů druhých. Písmo nám jasně říká, že k chybám druhých bychom měli přistupovat rozvážně a ohleduplně. Pokud se budeme chovat správně, potom můžeme pro Krista získat i zdánlivě neústupné srdce. Ježíšova láska přikrývá množství hříchů. Jeho milost nikdy nevede k odhalování chyb druhých, kromě případů, kdy je to jednoznačně nevyhnutelné.“ (CT 267)

Příkladem může být Ježíšovo jednání vůči ženě, která byla přistížena při cizoložství. Většinou se na tento příběh díváme jako na projev Kristovy milosti vůči padlé ženě – a je to tak správně. Ale v tomto příběhu je i další rozměr. Proč při konfrontaci s náboženskými vůdci, kteří ženu přivedli, psal Ježíš jejich tajné hříchy do písku, z něhož během okamžiku zmizely (DA 461; TV 294)? Proč je Kristus neobvinil otevřeně – aby tak před všemi ukázal, že ví o jejich hříších, které byly stejně tak špatné (či dokonce ještě horší) jako hříchy této ženy? Ježíš jim místo toho ukazuje, že ví o jejich pokrytectví, a přesto se rozhodl, že jejich hříchy nevyjeví ostatním. Možná to byl Ježíšův způsob, jak oslovit tyto muže, jak jim odhalit, že zná jejich záměry a i jim dává možnost záchrany. To je pro nás silné poučení, jak máme jednat s těmi, kteří zhřešili.

Otázky k rozhovoru

1. *Uvažujte společně o tom, jaký je rozdíl mezi jednotou a uniformitou. Existují oblasti, v nichž potřebujeme prožívat úplnou jednotu myšlení, abychom mohli fungovat jako církev? Pokud ano, uveďte příklady. V kterých oblastech je potřeba uniformita? A v kterých oblastech nemusí být rozdílnost názorů škodlivá, ale naopak velmi užitečná?*
2. *Jaká je vaše zkušenost z boje proti hříchu? Jaký vliv má na změnu našeho života Boží moc? Znamená to automaticky, že už nebudeme podléhat pokušení?*
3. *Jaké máte zkušenosti se zničujícím účinkem návykových látek (nikotin, alkohol, drogy)? Co můžeme jako církev udělat pro to, abychom druhým pomohli rozpoznat nebezpečí těchto látek? Co můžeme udělat pro mladé lidi, aby si byli vědomi, jakou chybou by bylo být jen zkoušením návykových látek?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátelé, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Utrpení pro Krista (1Pt 4,12–19)

Texty na tento týden

1Pt 1,6.7; 3,13–18; 4,12–19; 5,8.10

Základní verš

„K tomu jste přece byli povoláni; vždyť i Kristus trpěl za vás a zanechal vám tak příklad, abyste šli v jeho šlépějích.“ (1Pt 2,21)

Křesťanská církev byla v prvních stoletích své existence velmi pronásledovaná. V Bibli, především v knize Skutky apoštolů, je popisováno, s čím musela církev ve svých počátcích zápasit. Pronásledování spolu s utrpením, které přináší, bylo zkušeností v životech lidí, kteří četli první Petřův list.

Hned na začátku tohoto svého listu Petr píše: „Z toho se radujte, i když snad máte ještě nakrátko projít zármutkem rozmanitých zkoušek, aby se pravost vaší víry, mnohem drahocennější než pomíjející zlato, jež přece též bývá zkoušeno ohněm, prokázala k vaší chvále, slávě a cti v den, kdy se zjeví Ježíš Kristus“ (1Pt 1,6.7). Dále se v tomto krátkém listu nacházejí minimálně tři poměrně rozsáhlé pasáže, které se zabývají utrpením pro Krista (1Pt 2,18–25; 3,13–21; 4,12–19). Na konci listu se Petr vrací k podobné myšlence: „A Bůh veškeré milosti, který vás povolal ke své věčné slávě v Kristu, po krátkém utrpení vás obnoví, utvrdí, posílí a postaví na pevný základ“ (1Pt 5,10).

V této lekci se budeme věnovat tématu utrpení, jež je způsobeno pronásledováním, které se proliná celým Petrovým listem. Společně se podíváme na několik Petrových textů, především pak na pasáž znamenitou v 1Pt 4,12–19.

Budování společenství

- ▶ **Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?**
- ▶ **Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.**

Pronásledování v prvokřesťanské církvi

‘Z toho se radujte, i když snad máte ještě nakrátko projít zármutkem rozmanitých zkoušek, ‘aby se pravost vaší víry, mnohem drahocennější než pomíjející zlato, jež přece též bývá zkoušeno ohněm, prokázala k vaší chvále, slávě a cti v den, kdy se zjeví Ježíš Kristus. (1Pt 1,6,7)

A Bůh veškeré milosti, který vás povolal ke své věčné slávě v Kristu, po krátkém utrpení vás obnoví, utvrdí, posílí a postaví na pevný základ. (1Pt 5,10)

Osobní studium

Jaká by měla být podle 1Pt 1,6,7 a 5,10 reakce čtenářů těchto textů na to, co přichází?

Během prvních století už jen fakt, že se člověk stal křesťanem, mohl vést k hrozně smrti. Jeden z dopisů, které byly adresovány římskému císaři Trajánovi, ukazuje, jak nejistý byl osud křesťanů v těchto dnech. Autorem listu byl Plinius (označovaný také jako „Plinius mladší“), Trajánův přítel a v té době zmocněnec v Pontu a Bithynii – tedy na územích, která jsou zmíněna i v 1Pt 1,1.

Plinius se ptá Trajána na radu, jak má přistupovat k lidem, kteří jsou obviněni z toho, že jsou křesťané. Vysvětluje, že ty, kteří trvali na tom, že jsou křesťané, dal popravit. Ti další však tvrdili, že sice předtím byli křesťané, ale nyní už jimi nejsou. Plinius jim tedy nařídil, aby svoji nevinu dokázali tak, že budou obětovat kadidlo před sochami Trajána a ostatních bohů, a Ježíše naopak proklejí.

Uctívání živého císaře sice nebylo tehdy v Římské říši obvyklé, ale zejména na východě říše – do níž byl adresován i Petrův list – císaři tuto praxi povolovali a někdy dokonce podporovali lidi, aby pro ně budovali chrámy. Některé z těchto chrámů měly kněze a oltáře, na nichž byly přinášeny oběti. Když Plinius nutil křesťany, aby svou loajlnost vůči císaři prokázali obětováním kadidla a uctíváním sochy císaře, tak jen naplňoval praxi, která byla tehdy v Malé Asii běžná.

V prvním století byla období, kdy věřící čelili vážnému nebezpečí jen proto, že byli křesťany. Platilo to především během vlády císaře Nerona (54–68) a Domiciána (81–96).

Pronásledování, o němž Petr píše ve svém prvním listu, bylo spíše lokálního charakteru. Petr uvádí ve svém listu jen několik konkrétních příkladů pronásledování, která se týkají falešného obvinění (1Pt 2,12), urážení a hanobení (1Pt 3,9; 4,14). Přestože soudy byly velmi přísné, nezdá se, že by právě v této době bylo rozšířeno plošné zatýkání a zabíjení křesťanů. Přesto však kvůli tomu rostlo napětí mezi křesťany a významnou částí společnosti. A to je důvodem, proč Petr vyjadřuje ve svém listu znepokojení nad vzniklou situací.

Aplikace

Setkal ses někdy v životě s pronásledováním, očerňováním či pomluvami pro svou víru? Jak se tyto útoky projevovaly v době totalitního režimu? A jak se mohou odehrávat dnes?

Utrpení a Kristův příklad

¹³Kdo vám ublíží, budete-li horlit pro dobro? ¹⁴Ale i kdybyste pro spravedlnost měli trpět, jste blahoslaveni. „Strach z nich at' vás neděsí ani nezviklá ¹⁵a Pán, Kristus, budiž svatý“ ve vašich srdcích. Buďte vždy připraveni dát odpověď každému, kdo by vás vyslychal o naději, kterou máte, ¹⁶ale číňte to s tichostí a s uctivostí. Když jste vystaveni pomluvám, zachovávejte si dobré svědomí, aby ti, kteří hanobí váš dobrý způsob života v Kristu, byli zahanbeni. ¹⁷Je přece lépe, abyste trpěli za dobré jednání, bude-li to snad vůle Boží, než za zlé činy. ¹⁸Vždyť i Kristus dal svůj život jednou provždy za hříchy, spravedlivý za nespravedlivé, aby nás přivedl k Bohu. Byl usmrčen v těle, ale obživen Duchem. (1Pt 3,13–18)

Osobní studium

Jak by se podle 1Pt 3,13–22 měli chovat křesťané k těm, kteří jim způsobují utrpení pro jejich víru? Jaké je propojení mezi Ježíšovým utrpením a zkušeností utrpení, kterou procházeli jeho následovníci pro svou víru?

Petr napsal: „Ale i kdybyste pro spravedlnost měli trpět, jste blahoslaveni“ (1Pt 3,14). Jde v podstatě o ozvěnu Ježíšových slov: „Blaze těm, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je království nebeské“ (Mt 5,10). Petr dále zdůrazňuje, že se křesťané nemají bát těch, kteří na ně útočí, ale mají ve svých srdcích posvěcovat Krista (1Pt 3,15). Takové potvrzení Krista v jejich srdcích jim pomůže zastavit strach, který v nich mohou vzbudit jejich protivníci.

Petr také připomíná, že křesťané by měli být připraveni vydat svědectví o své naději. Měli by to však dělat v tichosti a s uctivostí (1Pt 3,16).

Zdůrazňuje však také, že by křesťané neměli dávat žádnou příčinu k útokům, znevažování či pomluvám. Právě proto musí být jejich svědomí čisté (1Pt 3,16). To je velmi důležité, protože když se ukáže čistý život křesťanů, odhalí se tím také nepravdivost obvinění a hanba padne na původce těchto lží.

Utrpení, které je důsledkem našich špatných skutků, není žádnou zásluhou (1Pt 3,17). Je to zásadní rozdíl od utrpení, které přichází proto, že jednáme dobře a správně. „Je přece lépe, abyste trpěli za dobré jednání, bude-li to snad vůle Boží, než za zlé činy“ (1Pt 3,17).

Dále Petr používá Ježíšův příklad. Kristus trpěl pro svou spravedlnost. Svatost a čistota jeho života byly jakoby trvalou výčitkou pro ty, kteří ho nenáviděli. Ježíš trpěl pro dobro. Jeho utrpení však bylo jedinou cestou k záchraně. Zemřel za hříšníky, obětoval se za nás („spravedlivý za nespravedlivé“ – 1Pt 3,18), aby ti, kteří v něj věří, měli zaslíbení věčného života.

Aplikace

Trpěl jsi někdy ne pro své selhání, ale proto, že jsi něco udělal správně? Jaká to byla zkušenost? Co ses z toho naučil o podstatě křesťanství a odrážení Kristova charakteru?

Oheň utrpení (1Pt 4,12–14)

¹²Milovaní, nedivte se té zkoušce ohněm, jež na vás přišla – není to přece nic divného. ¹³Spíše se radujte, že máte podíl na Kristově utrpení, vždyť až se zjeví jeho sláva, budete jásat radostí! ¹⁴Když nesete urážky pro Kristovo jméno, blaze vám, neboť na vás spočívá Duch slávy, Duch Boží. (1Pt 4,12–14; B21)

Osobní studium

Proč Petr píše v 1Pt 4,12–14 o tom, že by křesťany nemělo překvapit jejich vlastní utrpení (2Tm 3,12; J 15,18)?

Petr zdůrazňuje, že ti, kdo trpí proto, že jsou křesťané, se podílejí na Kristově utrpení. Není to nic neočekávaného. I apoštol Pavel píše: „A všichni, kdo chtějí zbožně žít v Kristu Ježíši, zakusí pronásledování“ (2Tm 3,12). Ježíš také varoval své následovníky: „Tehdy vás budou vydávat v soužení i na smrt a všechny národy vás budou nenávidět pro mé jméno. A tehdy mnozí odpadnou a navzájem se budou zrazovat a jedni druhé nenávidět“ (Mt 24,9,10).

Ellen Whiteová v knize Skutky apoštolů napsala: „Tak tomu bude se všemi, kteří budou žít zbožně v Kristu Ježíši. Každého, kdo je naplněn Kristovým Duchem, čeká pronásledování a potupa. Způsoby pronásledování se mohou v průběhu času měnit, ale jeho podstata – duch, který za ním stojí – se nemění. Je to tentýž duch, který zabíjel Boží vyvolené již od dob Ábela.“ (AA 576; PNL 331)

Co říká text ve Zj 12,17 o realitě pronásledování křesťanů v posledních dnech?

Pro věrného křesťana se může pronásledování stát stále přítomnou realitou. Právě o tom Petr píše, když svým čtenářům připomíná „oheň“ zkoušek a utrpení, který je zachvátil.

Oheň je trefným obrazem. Oheň může ničit, ale může i očistovat od různých nechtěných příměsí a nečistot. Záleží na tom, co ohni vystavíme. Zatímco dům nebo les oheň zničí, zlato a stříbro pročistí. A přestože by se nikdo neměl vystavovat pronásledování ani ho přivozovat, Bůh může každé utrpení využít k dobrému. Proto jinými slovy Petr svým čtenářům i nám radí: Ano, utrpení je špatné. Ale nenechejte se jím zlomit. Vždyť to není něco neočekávaného. Vytrvejte na cestě víry.

Aplikace

Jak můžeš pozdvihnout, povzbudit nebo dokonce pomoci člověku, který trpí pro víru?

Soud a Boží lid (1Pt 4,15–19)

15Ale ať nikdo z vás netrpí za vraždu, za krádež nebo jiný zlý čin anebo za intriky. 16Kdo však trpí za to, že je křesťan, ať se nestydí, ale slaví Boha, že smí nosit toto jméno. 17Přišel totiž čas, aby soud začal od domu Božího. Jestliže začíná od vás, jaký bude konec těch, kteří se Božímu evangeliu vzpírají? 18„Jestliže i spravedlivý bude stěží zachráněn, kde se ocitne bezbožný a hříšný?“ 19A tak ti, kteří trpí podle vůle Boží, ať svěří své duše věrnému Stvořiteli a činí dobré. (1Pt 4,15–19)

Osobní studium

Jaké společné téma je v textech v 1Pt 4,15–19; Iz 10,11.12 a Mal 3,1–6?

Ve všech těchto statích proces Božího soudu začíná od Božího lidu. Petr dokonce spojuje utrpení křesťanů s Božím soudem. Utrpení, kterým procházejí čtenáři Petrova listu, není ničím menším než projevem Božího soudu, který začíná od domu Božího. „A tak ti, kteří trpí podle vůle Boží, ať svěří své duše věrnému Stvořiteli a činí dobré“ (1Pt 4,19).

Jak text v L 18,1–8 pomáhá pochopit podstatu Božího soudu?

Podobenství o chudé vdově u L 18,1–8 zachycuje postoj mnoha lidí k soudu. Vdova ví, že by ve svém případě uspěla, pokud by dokázala najít soudce, který by se jí ujal. Nemá však dostatečné postavení ani finanční prostředky, aby ji někdo vyslechl. Nakonec však přesvědčí soudce, aby ji vyslyšel. A ten jí konečně dává za pravdu a sjednává spravedlnost. Ježíš to shrnul slovy: „Což teprve Bůh! Nejedná on právo svým vyvoleným, kteří k němu dnem i nocí volají, i když jim s pomocí prodlévá?“ (L 18,7). Hřích je příčinou zla na zemi. Boží lid v průběhu dějin očekává na Boha, aby vše vrátil zpět do správného stavu.

„Kdo by se nebál tebe, Pane, a nevzdal slávu tvému jménu, neboť ty jediný jsi Svatý; všechny národy přijdou a skloní se před tebou, neboť tvé spravedlivé soudy vyšly najevo“ (Zj 15,4).

Aplikace

Uvažuj nad zlem, které se děje ve světě a zůstává nepotrestáno. Jak je v této souvislosti pro křesťany důležitý Boží spravedlivý soud? Jakou naději ti přináší zaslíbení, že nakonec zavládne spravedlnost?

Víra uprostřed utrpení

Budte strážliví! Budte bdělí! Váš protivník, ďábel, obchází jako „lev řvoucí“ a hledá, koho by poltil. (1Pt 5,8)

A tak ti, kteří trpí podle vůle Boží, ať svěří své duše věrnému Stvořiteli a činí dobré. (1Pt 4,19)

Osobní studium

Již bylo zmíněno, že Petr píše věřícím, kteří trpěli pro svou víru. A jak ukazují dějiny křesťanství, všechno se postupně stále zhoršovalo. Pro mnohé věřící byla v následujících letech Petrova slova zdrojem útěchy a povzbuzení. A je tomu tak dodnes.

Proč existuje utrpení? To je prastará otázka. Utrpení je základním tématem i jedné z nejstarších biblických knih – knihy Jób. Příkladem člověka, který trpěl podle Boží vůle (1Pt 4,19) je Jób. Vždyť Bůh o Jóbovi řekl: „Zdalipak sis všiml mého služebníka Jóba? Nemá na zemi sobě rovného. Je to muž bezúhonný a přímý, bojí se Boha a vystříhá se zlého“ (Jb 1,8). A navzdory tomu prošel Jób velkým utrpením. Ne pro svůj hřích, ale pro svoji víru.

Jakou odpověď dávají následující texty na otázku původu utrpení?

1Pt 5,8

Zj 12,9

Zj 2,10

Stručnou odpovědí by mohlo být, že důvodem našeho utrpení je velký spor mezi Kristem a satanem, jehož jsme součástí. Nejde jen o jakousi metaforu či symbol dobra a zla v naší přirozenosti. Existuje skutečný Kristus a skutečný satan, kteří svádějí boj o lidské bytosti.

Jak mohou Petrova slova v 1Pt 4,19 pomáhat v problémech, které věřící potkávají?

Když trpíme – a to především tehdy, když naše utrpení není přímým důsledkem našeho špatného jednání – tak si přirozeně klademe otázku, kterou pokládal i Jób: „Proč?“ A až příliš často nenacházíme žádnou odpověď. Petr zdůrazňuje, že i uprostřed utrpení je potřeba odevzdat se Bohu, důvěřovat našemu „věrnému Stvořiteli“ a pokračovat v konání dobra (1Pt 4,19).

Aplikace

Proč je důležité, aby každý křesťan osobně poznal Boží charakter, jeho dobrotu a lásku – především pro čas utrpení? Jak můžeš Boha lépe poznat a prožívat realitu jeho lásky?

Podněty k zamyšlení

Několikrát v této lekci bylo zmíněno, že křesťané byli zpočátku vystaveni pronásledování. Plinius mladší v listu, který adresuje císaři, píše o utrpení křesťanů v prvním století: „S těmi, kteří byli obžalováni jako křesťané, jsem jednal následujícím způsobem: Zeptal jsem se jich, jestli jsou křesťané. Když to přiznali, zeptal jsem se jich znovu. Potřetí jsem jim pohrozil trestem smrti. Ty, kteří neustoupili, jsem dal popravit. Nepochyboval jsem totiž, že ať už vyznávají cokoli, je třeba trestat neposlušnost a tvrdšíjnu zarputilost. ... Propustil jsem však ty, kteří popřeli, že jsou nebo byli křesťany, a v mé přítomnosti vzývali bohy a tvůj obraz, jež jsem nechal přinést, obětovali kadidlo a víno a kromě toho zlořečili Kristu. Říká se totiž, že žádného skutečného křesťana k tomuto nelze přinutit. Jiní, jejichž jména mi sdělil jeden informátor, říkali, že jsou křesťany, ale hned to zase zapřeli s tím, že sice byli křesťany, ale už přestali být, někteří před třemi roky, někteří před delší dobou, mnozí i před dvaceti lety. Ti všichni rovněž uctívali tvůj portrét a sochy bohů a zlořečili Kristu.“ (Pliniovy listy, Kniha 10:96)

Otázky k rozhovoru

- Jakému největšímu problému křesťané podle Pliniova listu čelili? Jakou podobnost je možné vidět mezi jejich utrpením a tím, které má přijít v posledních dnech – jak o tom mluví poselství třetího anděla ve Zj 14,9–12? Co to odhaluje o některých základních otázkách velkého sporu?*
- „Lidé, kteří zachovávali Boží zákon, budou obviněni, že zapřičinili rány, které dopadly na svět; bude jim přisuzována vina za strašlivé přírodní pohromy, války a krveprolévání, které naplní svět bídou. Moc, provádějící poslední varovné poselství, vyvolá zlobu bezbožných. Jejich zášť se projeví proti všem, kdo přijmou toto poselství, a satan tak ještě více rozdmýchá nenávist a pronásledování.“ (GC 615.616; VDV 398) Nevíme, kdy se to všechno uskuteční. Jak můžeme být připraveni za všech okolností čelit protivenstvím pro naši víru – ať už přijdou v jakékoliv podobě? Co to vlastně znamená „být připraven“?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Sloužící vůdcové (1Pt 5,1–10)

Texty na tento týden

1Pt 5,1–10; Mt 20,25–28

Základní verš

„Všechnu ,svou starost vložte na něj, neboť mu na vás záleží.“ (1Pt 5,7)

Různé studie o rostoucích církvích a sborech téměř vždy zdůrazňují úlohu efektivního vedení. Vůdcové přijímají svou vizi od Boha a z jeho slova. Současně dávají každému ze společenství možnost, aby uplatňoval své duchovní dary v úsilí nést evangelium druhým.

Vést církev je však náročné. Sbory často vedou dobrovolníci, kteří obětují čas i přes svou zaneprázdněnost. Ti, kteří vedou, musí být také duchovní lidé. A je třeba připomínat si i Petrova slova adresovaná sborům, které předpokládají pronásledování. V takových dobách jsou vůdcové sborů velmi zranitelní. Kdo je tedy na takovou úlohu připraven?

V 1Pt 5,1–10 řeší apoštol Petr otázku křesťanského vůdcovství na úrovni místních sborů. V tomto biblickém textu jsou připomenuty některé z rozhodujících charakteristik, které potřebují mít nejen vůdcové ve sborech, ale také všichni členové. Petrova slova jsou dnes stejně tak důležitá, jako byla v minulosti.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Role starších v prvotní církvi (1Pt 5,1.2)

¹Starší mezi vámi napomínám, sám také starší, svědek utrpení Kristových i účastník slávy, která se má v budoucnu zjevit: ²Starejte se jako pastýři o Boží stádece u vás, ne z donucení, ale dobrovolně, jak to Bůh žádá, ne z nízké zjištnosti, ale s horlivou ochotou. (1Pt 5,1.2)

Osobní studium

Co je možné dozvědět se z textů zaznamenaných ve Sk 6,1–6; 14,23; 15,6; 1Tm 5,17 a 1Pt 5,2 o problémech v prvotní církvi a o úloze jejich vedoucích?

Když se k církvi připojí velká skupina nových věřících, je to velké požehnání od Boha. Jak ale ukazuje zkušenost prvních křesťanů, rychlý růst přináší i problémy. V 1.–6. kapitole knihy Skutky apoštolů je představeno vedení Duchem svatým a vylíčen rychlý rozvoj církve. Ve Sk 6,1–6 se řeší problém, že tato skupina lidí se stala pro své vůdce tak velkou, že bylo potřeba řešit organizační záležitosti, aby mohl být zabezpečen každodenní chod církve.

Slabiny organizační struktury se začaly řešit až v okamžiku, kdy se nahlas začalo mluvit o nespokojenosti a diskriminaci. Řecky mluvící křesťané si stěžovali, že při každodenním rozdělování potravinové pomoci se zapomínalo na jejich vdovy. Odpovědí na tento problém bylo ustanovení skupiny diakonů, kteří měli pomáhat dvanácti apoštolům se spravedlivým rozdělováním církevních prostředků a zdrojů.

Je pravdou, že prvotní církve vedl mimořádným způsobem Duch svatý. Ale i přesto vznikla potřeba zorganizovat určitou církevní strukturu. Velmi brzy bylo také potřeba zvolit pro každý sbor takzvané „starší“. Když Pavel a Barnabáš procházeli městy, kde hlásali evangelium, tak také ustanovovali starší, kteří vedli nově vytvořené skupiny křesťanů (Sk 14,23).

Starší měli v rané církvi několik úkolů. Jako vůdcové místního společenství se podíleli na vyučování nových konvertitů. Kromě toho kázali a měli na starosti další úkoly, které souvisely s prosperitou celého společenství (Sk 15,6; 1Tm 5,17; 1Pt 5,2).

Aplikace

Jak můžeš lépe spolupracovat s vedoucími ve tvém sboru – a to i tehdy, když s nimi ne vždy a ve všem souhlasíš?

Petrova výzva starším (1Pt 5,1–5)

***1Starší mezi vámi napominám, sám také starší, svědek utrpení Kristových i účastník slávy, která se má v budoucnu zjevit: 2Starejte se jako pastýři o Boží stáde u vás, ne z donucení, ale dobrovolně, jak to Bůh žádá, ne z nízké zisknosti, ale s horlivou ochotou, 3ne jako páni nad těmi, kdo jsou vám svěřeni, ale buďte jim příkladem. 4Když se pak ukáže nejvyšší pastýř, dostane se vám nevdnoucího varování slávy. 5Stejně se i vy mladší podřízujte starším. Všichni se oblečte v pokoru jeden vůči druhému, neboť „Bůh se staví proti pyšným, ale pokorným dává milost“.* (1Pt 5,1–5)**

Osobní studium

S jakým postojem by měly vedoucí osobnosti společenství podle 1Pt 5,1–4 přistupovat ke svěřeným úkolům a povinnostem? Jak se tyto principy mohou vztahovat na každého z nás – bez ohledu na naši úlohu a povolání?

Petr začíná své naučení starším konstatováním, že on sám je „také starší“. Potom o sobě prozrazuje dvě skutečnosti: je svědkem Kristova utrpení a je účastníkem budoucí slávy. Tímto vyjádřením Petr zdůrazňuje první charakteristiku, kterou by měl starší mít: měl by rozumět důležitosti Kristova utrpení za lidi a velké naději, kterou nám nabízí.

Petr spojuje staršího se starostí o Boží stádo. Jeho přirovnání církve ke stádu naznačuje, že podobně jako ovce, mohou se i členové někdy zatoulat. Proto potřebují pastýře, který jim ukáže cestu zpět k ostatním a pomůže jim účastnit se činnosti sboru ve spolupráci se spoluvěřícími. Starší by také měl být pokorným příkladem křesťanského života.

Jaké varování zaznívá v následujících textech na adresu starších?

Jr 10,21

Ez 34,8–10

Za 11,17

Důležitou úlohou křesťanských vůdců je pracovat s lidmi v církvi co nejtrpělivěji – tak, jako se pastýř stará o své ovce. Starší musí věřící laskavě shromáždit k uctívání Boha a vést je k tomu, aby se dělili o Ježíšovo poselství s těmi, kteří se potřebují dozvědět o něm i o spáse, kterou nabízí.

Petr kromě toho poznamenává, že starší se mají své úlohy zhostit s ochotou, ne z donucení. Ne vždy je lehké najít lidi, kteří jsou ochotni vést církev. Často je to problém na jmenovacím výboru ve sborech. Aby církev mohla fungovat, je důležité pověřit různé lidi různými zodpovědnostmi. Existují rozmanité příčiny, proč se lidé zdráhají převzít různá oddělení ve sboru. Některé z těchto zodpovědností mohou být časově náročné a lidé, kteří by se na ně hodili, už mají mnoho jiných závazků a povinností. Jiným se může zdát, že se ještě dostatečně nepřipravili na to, aby tuto zodpovědnost zvládli. Ale Petr naznačuje, že pokud nás někdo požádá, tak bychom se měli zhostit nějaké zodpovědnosti – pokud to je jen trochu možné.

Aplikace

Jaký je tvůj postoj k otázce osobní zodpovědnosti za různé oblasti fungování sboru? Které činnosti máš ve vašem společenství na starost? Jaké přednosti a jaké problémy jsou s tím spojeny?

Sloužící vůdcové (1Pt 5,3)

²Starejte se jako pastýři o Boží stáde u vás, ne z donucení, ale dobrovolně, jak to Bůh žádá, ne z nízké zjištěnosti, ale s horlivou ochotou, ³ne jako páni nad těmi, kdo jsou vám svěřeni, ale buďte jim příkladem. (1Pt 5,2,3)

²⁵Ale Ježíš si je zavolal a řekl: „Víte, že vládcové panují nad národy a velící je utlačují. ²⁶Ne tak bude mezi vámi: kdo se mezi vámi chce stát velkým, buď vaším služebníkem; ²⁷a kdo chce být mezi vámi první, buď vaším otrokem. ²⁸Tak jako Syn člověka nepřišel, aby si dal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za mnohé.“ (Mt 20,25–28)

Osobní studium

Jaké důležité principy křesťanského vůdcovství se nacházejí v 1Pt 5,3 a Mt 20,24–28?

V 1Pt 5,3 je klíčovým slovem řecké „katakuriuontes“. Stejně slovo se nachází i v Mt 20,25, kde je přeloženo jako „panovat“ nad někým. Proto poučení starším, které se nachází v 1Pt 5,3, je možné přeložit také jako: „Nebudte panovační nad těmi...“

Text v Mt 20,20–24 je bezprostředním kontextem Ježíšových slov zaznamenaných ve verších 25–28. Matka Jakuba a Jana přichází k Ježíši s prosbou, aby její synové mohli sedět v Božím království po jeho pravici a levici.

„Ježíš je trpělivě vyslechl. Nevyčítal jim, že jsou sobečtí, když chtějí pro sebe něco víc než pro své bratry. Četl v jejich srdcích a věděl, jak hluboce jej milují. Jejich láska byla sice poznamenaná lidskou nedokonalostí, ale nebyl to pouze lidský cit, pramenila ze zdroje jeho spásné lásky. Ježíš ji nezatratil, chtěl ji prohloubit a očistit.“ (DA 548; TV 347)

Ježíš vysvětluje, že privilegované postavení nepřiděluje On, ale připravuje ho Otec. Potom pokračuje a vysvětluje, že zásadní rozdíl mezi jeho královstvím a pozemskými královstvími spočívá ve způsobu vedení, které je charakteristické pro jeho království. Ti, kteří chtějí vést v království, jemuž vládne Ježíš, tak musí být nejprve služebníky. Je tomu tak proto, že mají být podobní Ježíši. „Tak jako Syn člověka nepřišel, aby si dal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za mnohé“ (Mt 20,28).

A to je také důvodem, proč Petr ukazuje vedoucím církve stejný ideál: podřízení se a sebezapření, které projevoval Ježíš, se musí odrážet i v jejich životech.

Aplikace

V čem jsou Pavlova slova ve Fp 2,4–8 shodná s těmi Petrovými? Jak můžeš realizovat to, k čemu nás jako křesťany tyto texty vyzývají?

Oblečení do pokory (1Pt 5,5–7)

⁵Stejně se i vy mladší podřizujte starším. Všichni se oblečte v pokoru jeden vůči druhému, neboť „Bůh se staví proti pyšným, ale pokorným dává milost“. ⁶Pokořte se tedy pod mocnou ruku Boží, aby vás povýšil v ustanovený čas. ⁷Všechnu „svou starost vložte na něj“, neboť mu na vás záleží. (1Pt 5,5–7)

Osobní studium

V době, v níž žil Petr, se společnost dělila na přesně ohraničené skupiny obyvatelstva. Vládnoucí třída měla téměř neomezenou moc. Okolo ní se soustřeďovalo mnoho lidí z nižších vrstev. Tou nejnižší vrstvou byli otroci. Pokora byla postojem, který se očekával od nižší vrstvy k těm, kteří byli ve vrstvě vyšší třídy. Řecké slovo pro pokoru v sobě zahrnuje významy jako „chudý“, „prostý“, „bezvýznamný“ či „slabý“. Popisuje lidi, kteří ve společnosti nemají žádné postavení ani moc. Ve světě mimo judaismus a křesťanství se slovo „pokorný“ spojovalo s lidmi s nižším postavením ve společnosti. Výzva k pokornému životu určitě nebyla něčím, co by se považovalo za přiměřené jednání svobodných lidí.

Pokud vezmeme v úvahu místo a čas, v němž tehdy lidé žili, co je tak pozoruhodného na Petrových slovech, která jsou zaznamenána v 1Pt 5,5–7?

V Bibli je představen odlišný pohled na pokoru, než byl v době prvního století. Petr cituje Př 3,34 ze Septuaginty (řeckého překladu Starého zákona). Je to stejný text, který se nachází i v Jk 4,6. Ve Starém zákoně je součástí Božího jednání v dějinách pokořování pyšných a ponižování těch, kteří se povyšují (Iz 13,11; 23,9; Jb 40,11).

Vůči Bohu je potřeba mít postoj pokory. „Pokořte se tedy pod mocnou ruku Boží, aby vás povýšil v ustanovený čas“ (1Pt 5,6). Křesťanské vztahy by měla charakterizovat pokora, ne pýcha. A to nejen ve vztahu k Bohu, ale i ve vztahu k ostatním lidem (1Pt 5,5).

Křesťanští vůdcové si musí být vědomi toho, že stejně jako všichni ostatní věřící, tak i oni jsou hříšníci zachráněni Boží milostí. V tomto jsme si všichni rovni a musíme se pokořit před křížem. Tato pokora se však musí projevit i v našich vztazích k ostatním – především pak k těm, za které máme zodpovědnost a o něž se staráme. Když uvěříme, tak se zcela samozřejmě pokoříme před Bohem, Stvořitelem nebe a země. Je poměrně lehké pokořit se před těmi, kteří jsou nad námi, mají moc a „vyšší“ společenské postavení než my. Skutečná zkouška nastává, když se máme pokořit před těmi, kteří jsou „pod námi“ a nemají nad námi žádnou moc. To je pokora, o níž mluví Petr.

Aplikace

V čem spočívá význam kříže a proč tě má vždy vést k pokoře? Jaké s tím máš v životě zkušenosti?

Jako lev řvoucí (1Pt 5,8–10)

⁸Budte střízliví! Budte bdělí! Váš protivník, ďábel, obchází jako „lev řvoucí“ a hledá, koho by pohltil. ⁹Vzepřete se mu, zakotveni ve víře, a pamatujte, že vaši bratří všude ve světě procházejí týmž utrpením jako vy. ¹⁰A Bůh veškeré milosti, který vás povolal ke své věčné slávě v Kristu, po krátkém utrpení vás obnoví, utvrdí, posílí a postaví na pevný základ. (1Pt 5,8–10)

Osobní studium

Apoštol Petr psal své listy v období pronásledování. Téma velkého sporu nebylo pro jeho čtenáře jen nějakou abstraktní teorií. Mnozí z těch, kteří četli Petrovy listy, prožívali utrpení.

Co texty 1Pt 5,8–10 a Zj 12,7–9 říkají o původu zla a díle satana na tomto světě?

Poselství knihy Zjevení nám odhaluje, že věřící je součástí kosmického sporu mezi silami dobra a silami zla. Síly dobra vede Ježíš, který je Božím slovem, Králem králů a Pánem pánů (Zj 19,13.16). Mocnosti zla vede satan, který je nazván ďáblem a je popsán jako drak (Zj 12,7–9; 20,7.8). A přestože mnozí odmítají realitu zla, Bible nám představuje satana jako destruktivní bytost, která rozsévá pouze zlo. Dobrou zprávou je, že satan bude na konci zničen (Zj 20,9.10).

Petr nijak nezlehčuje nebezpečí zla, které satan představuje. Ďábel je jako řvoucí lev, který se snaží každého sežrat (1Pt 5,8). Petr zdůrazňuje, že jeho čtenáři mohou zakoušet satanovu moc ve svém vlastním utrpení. Toto utrpení však skončí ve věčné slávě, kterou nám zaslibuje Bůh (1Pt 5,10).

Přestože neznáme přesné formy utrpení prvních křesťanů, vnímáme naději, o níž Petr píše (1Pt 5,10). Ano, ďábel je skutečný. Velký spor je také skutečný, stejně jako naše utrpení. Ale „Bůh veškeré milosti“ satana porazil. Ať tedy procházíme jakýmkoliv utrpením, pokud budeme věrni, díky Ježíši můžeme prožívat jistotu vítězství (Žd 11,13–16).

Aplikace

Jak můžeme setrvat ve víře a vytrvat až do konce – bez ohledu na to, co se nám postaví do cesty?

Podněty k zamyšlení

Velkým příkladem, jak má vypadat sloužící vůdce, je Ježíšovo jednání během poslední večeře s učedníky. Ježíš si plně uvědomoval, kým je (Božím Synem) a že se má zanedlouho vrátit ke svému Otci (J 13,1). Při večeři Kristus umyl učedníkům nohy. Potom jim řekl: „Jestliže tedy já, Pán a Mistr, jsem vám umyl nohy, i vy máte jeden druhému nohy umývat. Dal jsem vám příklad, abyste i vy jednali, jako jsem jednal já“ (J 13,14.15). Vždy, když si Ježíšovi následovníci navzájem umývají nohy, nejenže opakují tuto scénu, ale navzájem si připomínají, že k tomu, aby se někdo stal vůdcem v Ježíšově království, musí se nejprve stát služebníkem. Učedníci si určitě po celý život živě pamatovali tento skutek pokory, který jejich Mistr vykonal. Je pravděpodobné, že Petr měl na mysli právě tuto scénu, když vyzýval vedoucí v církvi, aby nad sebou navzájem nepanovali, ale aby se oblékli v pokoru.

„Kristus svým rozhodnutím stát se člověkem projevil pokoru, která vzbudila úžas nebeských bytostí. Samotný souhlas stát se člověkem by nebyl projevem pokory a ponížení, pokud by neexistovala Kristova oslavená preexistence. Musíme se otevřít poznání, že Kristus odložil své královské roucho, svou královskou korunu, svou moc a zahalil svou božskost člověčenstvím, aby se mohl setkat s člověkem tam, kde je, a přinést lidskému pokolení mravní sílu stát se syny a dcerami Boha. Pokora a mírnost, které charakterizovaly Kristův život, se zjevuje i v životech a povahách těch, kteří žijí tak, jako žil Kristus.“ (SD 81)

Otázky k rozhovoru

- Ježíš začal svou službu tím, že se postavil tváří v tvář satanovi. I když byl oslabený čtyřicetidenním půstem, dokázal čelit ďáblovým pokušením. Odvolával se přitom na biblické texty (Mt 4,1–11; Mk 1,12.13; L 4,1–13). Co nám to říká o způsobu, jak i my můžeme odolávat satanovi a jeho pokušení v našich životech?*
- Jaké příklady skutečné pokory jste viděli v životech druhých lidí? Co se z těchto příkladů můžeme naučit?*
- Hleďte společně odpověď na tuto otázku: Kromě toho, co napsal Petr ve svém listu, jemuž jsme se tento týden věnovali, jaké jsou další osobité rysy dobrého vůdce? V čem jsou shodné s charakteristikami dobrého vůdce ve světě? V čem může být rozdíl?*
- Jak byste reagovali na tvrzení, že satan není skutečný, ale je to jen symbol zla, které je součástí naší lidské přirozenosti?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Ježíš v Prvním listu Petrově

Texty na tento týden

1Pt 1,3.4.10–13.18–21; 2,21–25; 2Pt 1,8.14.16

Základní verš

„On ,na svém těle vzal naše hříchy‘ na kříž, abychom zemřeli hříchům a byli živi spravedlnosti. Jeho rány vás uzdravily.“ (1Pt 2,24.25)

Je zřejmé, že bez ohledu na kontext a různé konkrétní problémy, na které Petr reagoval, tak se vždy ve svém listu zaměřoval především na Ježíše. Kristus je přítomen ve všem, co Petr napsal. Je „zlatou nití“, která se vine celým listem.

Petr začal svůj první list tím, že je „apoštolem Ježíše Krista“. Končí ho pak slovy: „Pokoj všem vám, kteří jste v Kristu“ (1Pt 5,14). Ježíš Kristus je klíčovým tématem. Ve svém prvním listu Petr zdůrazňuje, že Ježíš za nás zemřel. Popisuje jeho velké utrpení, které je určitým vzorem pro jeho následovníky. Píše však i o Ježíšově vzkříšení a jeho významu pro nás. A nakonec o Ježíši mluví nejen jako o Mesiáši (tedy Kristu, Pomazaném), ale také jako o Božím Mesiáši. V Prvním listu Petrově je několikrát zdůrazněno božství Ježíše Krista. Je Bohem, který přišel v lidském těle, žil na zemi a zemřel – abychom mohli mít naději a zaslíbení věčného života.

Tento týden budeme v Prvním listu Petrově odhalovat to, co nám zjevuje o Ježíši Kristu.

Budování společenství

- ▶ **Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?**
- ▶ **Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.**

Ježíš, oběť za nás

¹⁸Víte přece, že jste z prázdnoty svého způsobu života, jak jste jej přejali od otců, nebyli vykoupeni pomíjitelnými věcmi, stříbrem nebo zlatem, ¹⁹nýbrž převzácnou krví Kristovou. On jako beránek bez vady a bez poskvrny ²⁰byl k tomu předem vyhlédnut před stvořením světa... (1Pt 1,18–20)

Osobní studium

Jedním ze základních témat Bible – a možná tím nejzákladnějším – je Boží snaha zachránit padlé lidstvo. Od pádu Adama a Evy v knize Genesis až po pád Babylonu v knize Zjevení je v Bibli různými způsoby zjeveno Boží jednání, kterým zachraňuje, „co zahynulo“ (L 19,10). A toto téma se objevuje i v Petrových listech.

Co znamená podle 1Pt 1,18–20 a Ko 1,13.14 být vykoupený a jak s tím souvisí krev?

V 1Pt 1,18–20 jsou v souvislosti s našim vykoupením zdůrazněny dva klíčové obrazy: vykoupení a zvířecí oběť.

O „vykoupení“ se v Bibli mluví v různých významech. Například prvorozený oslík (který nemohl být přinesen jako oběť) a prvorozený syn (Ex 34,19.20) byli vykoupeni zástupným obětováním beránka. Peníze mohly být použity jako výkupné za to, co člověk prodal, když zchudl (Lv 25,25.26). I otrok mohl být vykoupen (Lv 25,47–49). V Prvním listu Petrově se jako jeho čtenáři dozvídáme, že jsme byli „z prázdnoty svého způsobu života, jak jste jej přejali od otců“ vykoupeni – a to ničím menším než „převzácnou krví Kristovou“, který byl „jako beránek bez vady a bez poskvrny“ (1Pt 1,19). Obraz beránka nás odkazuje na zvířecí oběti.

Petr tímto způsobem spojuje Kristovu smrt se smrtí obětních zvířat ve Starém zákoně. Hříšník měl do svatostánku přivést beránka bez vady. Potom položil ruce na zvíře (Lv 4,32.33). Zvíře bylo poté zabito a částí jeho krve byly pomazány rohy oltáře, zbytek byl vylit k jeho základům (Lv 4,34). Smrt obětních zvířat přinášela „smíření“ pro toho, kdo oběť přinášel (Lv 4,35). Petr zdůrazňuje, že Ježíš zemřel za nás (místo nás) a že jeho smrt nás vykoupila z předcházejícího způsobu života a ze zkázy, která na nás čekala.

Aplikace

Bible odhaluje, že naší jedinou nadějí na záchranu je zástupný trest (smrt), který na našem místě podstoupil Ježíš. Co ti tato skutečnost říká o naší úplné závislosti na Bohu? Jak se tato závislost projevuje ve tvém životě?

Kristovo utrpení

²¹K tomu jste přece byli povoláni; vždyť i Kristus trpěl za vás a zanechal vám tak příklad, abyste šli v jeho šlépějích. ²²On „hříchu neučinil a v jeho ústech nebyla nalezena lest“. ²³Když mu spílali, neodplácel spíláním; když trpěl, nehrozil, ale vkládal vše do rukou toho, jenž soudí spravedlivě. ²⁴On „na svém těle vzal naše hříchy“ na kříž, abychom zemřeli hříchům a byli živi spravedlnosti. ²⁵„Jeho rány vás uzdravily.“ Vždyť jste „bloudili jako ovce“, ale nyní jste byli obráceni k pastýři a strážci svých duší. (1Pt 2,21–25)

Osobní studium

Křesťané často v souvislosti s Kristovým utrpením mluví o „pašijovém týdnu“. Slovo „pašije“ pochází z řeckého „pascho“ – „trpět“. Pašijovým týdnem se pak označuje poslední týden Ježíšova života, který začíná slavnostním vstupem do Jeruzaléma. I Petr se věnuje tématu Kristova utrpení.

Na které části z Izajáše odkazuje Petr (1Pt 2,21–25; Iz 53,1–12)? Co tyto texty říkají o Ježíšově utrpení, které snášel pro naši záchranu? Jaký význam mají pro tvé chápání Ježíšovy oběti?

Ježíšovo utrpení mělo svůj důležitý smysl. „On ,na svém těle vzal naše hříchy‘ na kříž, abychom zemřeli hříchům a byli živi spravedlnosti“ (1Pt 2,24). Hřích přináší smrt (Ř 5,12). Jako hříšníci si zasloužíme smrt. Ale dokonalý Ježíš, který „hříchu neučinil a v jeho ústech nebyla nalezena lest“ (1Pt 2,22), zemřel místo nás. Právě proto máme zaslíbení záchranu a věčného života.

Co říká Iz 53,1–12 o Ježíšově utrpení v souvislosti s naší záchranou? Co je možné se na základě těchto textů dozvědět o Božím charakteru?

„Satan Ježíše vytrvale pokoušel. Spasitel neviděl za hranice hrobu. Naděje mu nedávala jistotu vítězství nad smrtí ani nezaručovala, že Otec jeho obět přijme. Kristus se bál, že hřích se Bohu natolik protíví, že by jejich odloučení mohlo být věčné. Pociťoval úzkost, která se zmocní hříšných lidí, až se za ně milost přestane přimlouvát. Vědomí hříchu, který obracel Otcův hněv proti němu jako zástupci člověka, ztěžovalo Kristu jeho úděl natolik, že mu puklo srdce.“ (DA 753; TV 484)

Aplikace

Jaká je tvoje odpověď na to, co pro tebe udělal Ježíš? Jak můžeš následovat „příklad“ (1Pt 2,21), který nám dal Ježíš?

Ježíšovo vzkříšení

³Veleben bud' Bůh a Otec Pána našeho Ježíše Krista, neboť nám ze svého velikého milosrdenství dal vzkříšením Ježíše Krista nově se narodit k živé naději. ⁴Dědictví nehynoucí, neposkvrněné a nevadnoucí je připraveno pro vás v nebesích. ... ²¹Skrze něho věříte v Boha, který ho vzkřísil z mrtvých a dal mu slávu, takže se vaše víra i naděje upíná k Bohu. (1Pt 1,3.4.21)

Osobní studium

Jaká velká naděje je zmíněna v 1Pt 1,3.4.21; 3,21; J 11,25; Fp 3,10.11 a Zj 20,6? Na koho a na jaké období se tyto události vztahují?

Petr adresuje svůj první list těm, kteří trpí pro svou víru v Ježíše. Je proto srozumitelné, proč Petr hned na začátku svého listu napřimuje pozornost svých čtenářů na naději, která na ně čeká. Zdůrazňuje, že křesťanská naděje je živou nadějí, protože spočívá na vzkříšeném Kristu (1Pt 1,3). Právě díky Ježíšovu vzkříšení se křesťané mohou těšit na „dědictví nehynoucí, neposkvrněné a nevadnoucí“ (1Pt 1,4). Jinými slovy, bez ohledu na to, do jak zlé situace se zde na zemi dostaneme, tak se můžeme vírou upínat k tomu, co nás na konci čeká.

Ježíšovo vzkříšení z mrtvých je pro nás zárukou, že i my můžeme být vzkříšeni (1K 15,20.21). Apoštol Pavel k tomu dodává: „Jestliže Kristus nebyl vzkříšen, pak je naše zvěst klamná, a klamná je i vaše víra“ (1K 15,14). Ale protože Ježíš byl vzkříšen z mrtvých, tak má moc porazit samotnou smrt. Právě proto má křesťanská naděje svůj základ v historické události Ježíšova vzkříšení. Jeho vzkříšení je podstatou našeho vzkříšení na konci času.

Kde bychom byli bez této naděje a tohoto zaslíbení? Vše, co pro nás Ježíš vykonal, má své vyvrcholení právě v zaslíbení vzkříšení.

„Smrt pro věřícího člověka mnoho neznamena. Kristus o ní hovoří jako o nepatrném okamžiku. ‚Kdo zachová mé slovo, nezemře navěky... neokusí smrti navěky‘ (J 8,51.52). Pro křesťana je smrt jen spánkem, chvílí ticha a tmy. Život je skryt s Kristem v Bohu, a ‚až se ukáže Kristus, náš život, tehdy i vy se s ním ukážete v slávě‘ (Ko 3,4). ... Při jeho druhém příchodu však uslyší jeho hlas všechny Boží děti a vyjdou ze svých hrobů k slávě nesmrtelného života.“ (DA 787; TV 502.503)

Aplikace

Uvažuj o definitivnosti smrti z pohledu člověka. Samotná smrt je drsná, krutá, nesmiřitelná a bolestivě reálná. Čím je z tohoto pohledu pro tebe naděje na vzkříšení? V čem je zaslíbení vzkříšení nezaměnitelné s žádným dalším zaslíbením?

Ježíš jako Mesiáš

¹⁰Toto spasení hledali a po něm se ptali proroci, kteří prorokovali o milosti, která je vám připravena; ¹¹zkoumali, na který čas a na jaké okolnosti ukazuje duch Kristův v nich přítomný, když předem svědčí o utrpeních, jež má Kristus vytrpět, i o veliké slávě, která potom přijde. ¹²Bylo jim zjeveno, že tím neslouží sami sobě, nýbrž vám; ti, kdo vám přinesli evangelium v moci Ducha svatého, seslaného z nebes, zvěstovali vám nyní toto spasení, které i andělé touží spatřit. ¹³Odhodlaně se tedy připravte ve své mysli, buďte strážliví a celou svou naději upněte k milosti, která k vám přichází ve zjevení Ježíše Krista. (1Pt 1,10–13)

Osobní studium

Jedním z nejdůležitějších okamžiků Ježíšovy pozemské služby na zemi byla odpověď na otázku, za koho jej považují učedníci. Petr tehdy prohlásil: „Ty jsi Mesiáš, Syn Boha živého“ (Mt 16,16). Slovo Kristus (v řečtině „christos“) znamená „Pomazaný“, „Mesiáš“ (z hebrejského „mašiach“). V hebrejštině toto slovo pochází ze slovního základu, který znamená „pomazat“, ve Starém zákoně se objevuje v různých kontextech. (Je použito dokonce i v případě pohanského krále Kýra – Iz 45,1.) Tím, že Petr nazval Ježíše Mesiášem (Kristem), tak ho ztotožnil s ideálem Božího vůdce, který je odvozen z hebrejských Písem.

Co říkají následující verše o Mesiáši nebo Pomazaném? Co kontext naznačuje o významu těchto vyjádření? Jak Petr mohl rozumět významu slova Mesiáš?

Ž 2,2

Ž 18,51

Da 9,25

Iz 45,1

Přestože Petra inspiroval v jeho vyjádření, že Ježíš je Mesiáš, přímo nebeský Otec (Mt 16,16.17), tak je pravděpodobné, že nerozuměl přesně tomu, co to znamenalo. Nechápal přesně, kdo je Mesiáš, jaká úloha před ním stojí ani to, jaký způsobem naplní své poslání.

Petr nebyl v tomto nedostatku porozumění osamocen. O očekávaném Mesiáši měli Izraelci různé představy. Ani výše uvedené texty neposkytují úplný obraz o tom, kdo je Mesiáš a Pomazaný – i když mnohé naznačují.

V J 7,40–42 je shrnuto, co se od budoucího Mesiáše očekávalo: Bude potomkem krále Davida a bude z Betléma (Iz 11,1–16; Mi 5,1). Lidové představy v tehdejší době od Mesiáše očekávaly, že bude dělat to, co David: porazí nepřátele izraelského národa. Nikdo neočekával, že Mesiáše nakonec Římané ukřižují.

Při psaní svých listů rozuměl Petr již mnohem více poslání Ježíše jako Mesiáše. (Ve svých listech mluví o Ježíši jako o Kristu více než patnáctkrát.) Petr pochopil, co Ježíš pro celé lidstvo učinil.

Aplikace

Co očekáváš od Ježíše ty osobně? Kdy hrozí nebezpečí, že se tvá očekávání dostanou do rozporu s realitou? Co můžeš udělat pro to, aby se to nestalo?

Ježíš a božství Mesiáše

Veleben buď Bůh a Otec Pána našeho Ježíše Krista, neboť nám ze svého velikého milosrdenství dal vzkříšením Ježíše Krista nově se narodit k živé naději. (1Pt 1,3)

⁸Máte-li tyto vlastnosti a rozhodnutí-li se ve vás, nezůstanete v poznání našeho Pána Ježíše Krista nečinní a bez ovoce. ... ¹⁴Vím totiž, že je budu muset brzo opustit, jak mi to dal poznat náš Pán Ježíš Kristus. ... ¹⁶Nedali jsme se vést vymyšlenými bájemi, ale zvěstovali jsme vám moc a slavný příchod našeho Pána Ježíše Krista jako očiti svědkové jeho velebnosti. (2Pt 1,8.14.16)

Osobní studium

Petr nejen vyznal, že Ježíš je Mesiáš, ale také věděl, že Ježíš je Pán. V době vzniku jeho listů byl Petr přesvědčen, že Mesiáš je samotný Bůh. A i když slovo „pán“ může mít i světský význam, v biblickém chápání je slovo „Pán“ jasným odkazem k božství. V 1Pt 1,3 a 2Pt 1,8.14.16 Petr mluví o Ježíši Kristu (Mesiáši) jako o Pánu a samotném Bohu.

Podobně jako jiní autoři Nového zákona, tak i Petr popisuje vztah mezi Ježíšem a Bohem slovy Otec a Syn. Například v 1Pt 1,3 Petr píše: „Veleben buď Bůh a Otec Pána našeho Ježíše Krista.“ Ve 2Pt 1,17 pak mluví o Ježíši jako o „milovaném Synovi“ Boha Otce. Ježíšova autorita jako Pána – stejně tak jeho nebeský status – pochází z mimořádného vztahu, který měl s Bohem Otcem.

Co texty v 2Pt 1,1; J 1,1 a 20,28 říkají o Ježíšově božství? Proč je důležité vnímat Ježíše jako Boha?

Apoštol Petr začíná svůj druhý list slovy: „Šimon Petr, služebník a apoštol Ježíše Krista, těm, kdo dosáhli stejně vzácné víry jako my díky spravedlnosti našeho Boha a Spasitele Ježíše Krista“ (2Pt 1,1). Co znamená slovní spojení „našeho Boha a Spasitele Ježíše Krista“? V řečtině je použit stejný člen u slov Bůh a Spasitel. To znamená, že slova „Bůh“ i „Spasitel“ se vztahují k osobě Ježíše. Tento text je považován za jedno z nejjasnějších novozákonních vyjádření Ježíšova božství.

Prvotní křesťané měli problém chápat skutečnou podstatu Krista. Postupně se však v Novém zákoně objevují jednotlivé charakteristiky a důkazy o tom, kým vlastně Kristus byl. Podobně jako ostatní autoři Nového zákona, i Petr dělá ve svých listech jasný rozdíl mezi Otcem, Synem a Duchem svatým (například Otec – Syn: 1Pt 1,3; 2Pt 1,17; Duch svatý: 1Pt 1,12; 2Pt 1,21). Současně však připisuje Ježíši stejné božské atributy jako Duchu svatému. Postupem času se v mnohých diskuzích v církvi rozvinulo učení o Trojici, které se snaží – tak, jak to je v rámci našeho uvažování možné – vysvětlit podstatu božské přirozenosti. Adventisté sedmého dne zařadili učení o Trojici mezi svých 28 věroučných výroků. I proto vnímáme u Petra jasné představení Ježíše nejen jako Mesiáše, ale jako Boha samotného.

Aplikace

Když uvažuješ o životě a smrti Ježíše a uvědomíš si, že je Bohem, co ti to říká o podstatě a charakteru Boha, kterému sloužíš? Proč bys ho měl milovat a důvěřovat mu?

Podněty k zamýšlení

„Křesťanská církev vděčí za své pojmenování řeckému ekvivalentu ‚Christos‘ hebrejského ‚Mašiach‘ – Mesiáš, Pomazaný. Toto hebrejské slovo se vztahuje na postavu zachránce, jehož očekávali Židé a jenž měl uvést nový věk pro Boží lid. Hebrejský i řecký výraz je odvozený od slovního základu ‚pomazat‘. Tím, že novozákonní autoři nazývají Ježíše jako Krista, tak odkazují k tomu, že byl oddělen pro významnou úlohu. Titul Kristus se v Novém zákoně objevuje více než pětsetkrát. A přestože mezi Ježíšovými následovníky existovalo několik různých vnímání mesiášství, všeobecně byl v průběhu prvního století vnímán Mesiáš mezi Židy jako ten, který měl mimořádný vztah s Bohem. Právě on měl uvést konec věku, po němž bude nastoleno Boží království. On byl ten, jehož prostřednictvím se Bůh ‚prolomí‘ do dějin (zjeví se), aby vysvobodil svůj lid. Ježíš přijal titul Mesiáš, ale nevyžadoval u učedníků, aby ho používali. Tento titul totiž v sobě nesl politický podtón, takže jeho používání bylo problematické. Přestože se Ježíš zdráhal veřejně odhalit své poslání, nenapomenul ani Petra (Mt 16,16.17), ani Samařanku (J 4,25.26), když použili titul Mesiáš. Ježíš věděl, že je Mesiáš, jak vyplývá z Mk 9,41, kde jsou zaznamenána Ježíšova slova o podání vody některému z jeho následovníků: ‚Kdokoli vám podá číši vody, protože jste Kristovi, amen, pravím vám, nepřijde o svou odměnu.‘“ (12 BC 165)

Otázky k rozhovoru

1. *Co podle Iz 53,1–12 pro nás Kristus udělal? Podle čeho je možné rozoznat, že Ježíš zemřel místo nás?*
2. *V průběhu dějin mnozí vládcové nebo duchovní osobnosti zneužívali biblické zaslíbení věčného života, aby lidmi mohli manipulovat a utlačovat je. Říkali: Ano, život je tady a nyní těžký, ale zaměřte se na to, co Bůh zaslíbil, až přijde jeho království. Protože zneužívali jasnou pravdu, která je obsažena v Bibli, tak mnozí odmítli křesťanské přesvědčení o posmrtném životě. Místo toho vnímají toto zaslíbení jen jako nějaký trik či výmysl, který používají vládky k utlačování poddaných. Jak byste odpověděli na toto obvinění?*
3. *Uvažujte společně o vašich odpovědích na otázku, která byla uvedena ve čtvrté části: Když se zamýšlíme nad životem a smrtí Ježíše a uvědomíme si, že je Bohem, co nám to říká o podstatě a charakteru Boha, kterému sloužíme? Proč bychom jej měli milovat a důvěřovat mu? Proč je Ježíšovo božství a to, co tato skutečnost zjevuje, dobrou zprávou?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Život křesťana (2Pt 1,1–15)

Texty na tento týden

2Pt 1,1–15

Základní verš

„Proto také vynaložte všecku snahu na to, abyste ke své víře připojili ctnost, k ctnosti poznání, k poznání zdrženlivost, ke zdrženlivosti trpělivost, k trpělivosti zbožnost, ke zbožnosti bratrskou náklonnost a k bratrské náklonnosti lásku.“ (2Pt 1,5–7)

V souvislosti s Novým zákonem je ohromující, kolik pravd a principů se dá vměstnat do velmi malého prostoru. Například v 2Pt 1,1–15 – tedy textu, kterým se budeme zabývat tento týden – Petr vysvětluje ospravedlnění z víry. Dále se věnuje tomu, co Boží moc může vykonat v životech těch, kteří se odevzdali Ježíši. Zmiňuje úžasnou pravdu, že se můžeme stát „účastníky božské přirozenosti“ (2Pt 1,4; ČSP) a prožívat svobodu od zkaženosti a žádosti světa.

Potom Petr vyjmenovává určitý seznam křesťanských ctností, které systematicky řadí – jedna následuje po druhé, aby nakonec vyústily do té nejdůležitější ze všech (2Pt 1,5–7).

Apoštol Petr také připomíná, co znamená být v Kristu a být „očištěný od svých starých hříchů“ (2Pt 1,9). Představuje i pravdu o jistotě spasení, zaslíbení věčného života ve „věčném království“ (2Pt 1,11) našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista.

A nakonec se Petr v krátkosti věnuje otázce smrti.

Jaké bohatství a hloubka myšlenek v patnácti verších!

Budování společenství

- ▶ **Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?**
- ▶ **Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.**

Vzácná víra (2Pt 1,1–4)

¹Šimon Petr, služebník a apoštol Ježíše Krista, těm, kdo dosáhli stejně vzácné víry jako my díky spravedlnosti našeho Boha a Spasitele Ježíše Krista. ²Milost a pokoj ať se vám rozhojní poznáním Boha a Ježíše, našeho Pána. ³Všecko, čeho je třeba k zbožnému životu, darovala nám jeho božská moc, když jsme poznali toho, který nás povolal vlastní slávou a mocnými činy. ⁴Tím nám daroval vzácná a převeliká zaslíbení, abyste se tak stali účastnými božské přirozenosti a unikli zhoubě, do níž svět žene jeho zvrácená touha. (2Pt 1,1–4)

Osobní studium

Petr začíná svůj druhý list tím, že ho adresuje „těm, kdo dostali stejně vzácnou víru jako my“ (2Pt 1,1; ČSP). Slovo „vzácný“ je možné přeložit i jako „rovnocenný“ či „se stejnými výsadami“. Petr také zdůrazňuje, že jsme tuto vzácnou víru dostali či obdrželi. Člověk si tuto víru nemůže zasloužit. Víru jsme přijali jako dar od Boha. Apoštol Pavel píše: „Milostí tedy jste spaseni skrze víru“ (Ef 2,8). Obdrželi jsme vzácný dar, protože „bez víry není možné zalíbit se Bohu“ (Žd 11,6). Jedinečnost daru víry spočívá i v tom, že jeho prostřednictvím přijímáme všechna nádherná zaslíbení.

Petr poté zdůrazňuje, že Ježíšova „božská moc“ nám darovala vše potřebné pro „zbožný život“ (2Pt 1,3). Prostřednictvím Boží moci existujeme (máme život) a jen díky ní můžeme dospět k opravdové zbožnosti. Tuto božskou moc dostáváme prostřednictvím poznání Toho, „který nás povolal vlastní slávou a mocnými činy“ (2Pt 1,3; J 17,3).

Jsme povoláni k tomu, abychom milovali Boha. Ale jak ho můžeme milovat, když ho neznáme? Boha poznáváme prostřednictvím Ježíše Krista, psaného Božího slova, stvořeného světa i života víry a poslušnosti. Boha a jeho podstatu můžeme poznávat díky zkušenostem, které prožíváme ve svých životech, a poznání, které nás proměňuje. Boha můžeme poznat skrze jeho milost, kterou nám dává.

Petr však zdůrazňuje ještě něco úžasnějšího. Dostali jsme „vzácná a převeliká zaslíbení“, která v sobě zahrnují i něco ohromujícího – budeme „účastníky božské přirozenosti“ (2Pt 1,4). Lidé byli na počátku stvoření k Božímu obrazu. Tento obraz však byl díky pádu do hříchu z velké části znetvořen. Pokud jsme však prožili znovuzrození, dostali jsme v Ježíši nový život. Kristus započal dílo obnovy Božího obrazu v nás. Pokud v nás má toto dílo dokonat, je třeba, abychom se mu zcela odevzdali.

Aplikace

V čem by byl tvůj život jiný, pokud bys neměl víru? Jak ti tvá odpověď pomáhá pochopit, proč je dar víry tak vzácný?

Láska jako cíl křesťanských ctností

⁵Proto také vynaložte všecku snahu na to, abyste ke své víře připojili ctnost, k ctnosti poznání, ⁶k poznání zdrženlivost, ke zdrženlivosti trpělivost, k trpělivosti zbožnost, ⁷ke zbožnosti bratrskou náklonnost a k bratrské náklonnosti lásku. (2Pt 1,5–7)

Osobní studium

Jaká společná témata se nacházejí v 2Pt 1,5–7; Ř 5,3–5; Jk 1,3,4 a Ga 5,22.23?

Starověcí filozofové běžně vytvářeli různé seznamy ctností. Několik takových příkladů je i v Novém zákoně (Ř 5,3–5; Jk 1,3,4; Ga 5,22.23). Je velmi pravděpodobné, že Petrovi čtenáři znali různé seznamy ctností. Je však potřeba vnímat, že mezi seznamy filozofů a Petrovým výčtem jsou zajímavé rozdíly. Apoštol Petr seřadil jednotlivé ctnosti do určité posloupnosti, takže následující ctnost vždy vychází z předchozí – až dokud celý seznam nedosáhne vrcholu v lásce.

Každá z ctností, kterou Petr uvádí, má svůj význam:

Víra. V tomto kontextu je víra zachraňující důvěrou v Ježíše (Ga 3,11; Žd 10,38).

Ctnost. Z řeckého „areté“ je možné ji přeložit také jako morální dokonalost nebo jednoduše dobrota. Tuto vlastnost zdůrazňovali i pohanští filozofové. Ano, víra je klíčová, ale musí vést k takové změně života, který bude charakterizován dobrotou ve všech oblastech.

Poznání. Petr určitě nemluví o poznání ve všeobecném významu. Jde mu spíše o poznání, které vychází ze zachraňujícího vztahu s Ježíšem Kristem.

Zdrženlivost. Zralí křesťané jsou schopni ovládat nutkání či impulzivní jednání, které by mohlo vést k extrémům.

Trpělivost. Jde o vytrvalost především tváří v tvář zkouškám a pronásledování.

Zbožnost. V pohanském světě byl vnímán řecký výraz „eusebia“ jako etické jednání, které je výsledkem víry v nějakého boha. I v kontextu Nového zákona tento výraz souvisí s etickým jednáním, které je výsledkem víry v jediného pravého Boha (1Tm 2,2).

Bratrská náklonnost. Křesťané jsou jako rodina. Zbožnost vede křesťany k vytvoření takového společenství, v němž jsou lidé na sebe milí a sobě navzájem oddaní.

Láska. Petrův seznam vrcholí tím nejdůležitějším – láskou. Zní to velmi podobně, jako když apoštol Pavel píše: „A tak zůstává víra, naděje, láska – ale největší z té trojice je láska“ (1K 13,13).

Aplikace

Dříve než apoštol Petr uvedl svůj seznam, tak vyzývá čtenáře, aby vynaložili „všecku snahu“ (2Pt 1,5) k získání těchto ctností. Co tím má na mysli? Jakou úlohu sehrává lidské úsilí v touze žít dobrým a zbožným životem?

Budte křesťany (2Pt 1,8–11)

⁸Máte-li tyto vlastnosti a rozhojňují-li se ve vás, nezůstanete v poznání našeho Pána Ježíše Krista nečinní a bez ovoce. ⁹Komu však scházejí, je slepý, krátkozraký a zapomněl na to, že byl očistěn od svých starých hříchů. ¹⁰Proto se, bratří, tím více snažte upevňovat své povolání a vyvolení. Budete-li to činit, nikdy neklopýtnete. ¹¹Tak se vám široce otevře přístup do věčného království našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista. (2Pt 1,8–11)

Osobní studium

Po seznamu toho, o co bychom měli jako křesťané usilovat, ukazuje Petr i výsledek této snahy.

Jaký je podle 2Pt 1,8–11 vztah mezi tím, co pro nás už Kristus udělal, a tím, jak bychom měli žít?

Apoštol Petr své čtenáře vyzývá, aby žili v nové realitě, která je spojena s Ježíšem Kristem. Vlastnosti, jako je víra, ctnost, poznání, zdrženlivost, trpělivost, zbožnost, bratrská náklonnost a láska, by v nás měly růst (2Pt 1,8).

Problémem je, že ne všichni křesťané podle této nové reality žijí. O nich Petr prohlašuje, že jejich poznání Krista zůstává bez účinku a bez ovoce (2Pt 1,8). Tito lidé ve své zaslepenosti zapomněli na to, že byli očistěni od svých starých hříchů (2Pt 1,9). Proto Petr zdůrazňuje, že křesťané mají žít tak, aby se upevňovalo jejich povolání a vyvolení. V Kristu jsme totiž přijali odpuštění, očistění a právo mít účast na Boží přirozenosti. Proto musíme „upevňovat své povolání a vyvolení“ (2Pt 1,10). Není žádný důvod pro to, abychom žili stejně jako předtím. Křesťan jednoduše nemůže být nečinný a bez ovoce.

„Někdy je více zdůrazňována víra a nemluví se o dobrých skutcích. Mnozí obelhávají sami sebe, když žijí spokojené, bezstarostné a pohodlné náboženství, v němž nenesou kříž.“ (ISM 382)

V čem je podle Ř 6,11 Pavlův pohled na život křesťana podobný Petrovým důrazům?

V určitém smyslu Petr i Pavel říkají totéž: Budte autentickými křesťany. Jsme přece nové stvoření v Kristu, jsme očistěni od hříchu a účastníme se na Boží přirozenosti. Proto můžeme žít takovým životem, k němuž jsme povoláni. Máme žít „jako Kristus“. A to vlastně znamená být křesťanem.

Aplikace

V kterých oblastech ve svém životě jsi „jako Kristus“? V kterých oblastech potřebuješ prožít změnu? Co pro to můžeš udělat? Co ti v tom může pomoci?

Stan mého těla bude brzy složen (2Pt 1,13.14)

¹³**Dokud přebývám v tomto stanu, považuji za svou povinnost burcovat vás a upomínat, ¹⁴neboť vím, že stan mého těla bude brzy složen, jak mi oznámil náš Pán Ježíš Kristus. (2Pt 1,13.14; B21)**

Osobní studium

V roce 1956 napsal významný protestantský teolog Oscar Cullmann knihu „Nesmrtelnost duše, nebo vzkříšení mrtvých? Svědectví Nového zákona“ (Immortality of the Soul or Resurrection of the Dead?: The Witness of the New Testament). Uvádí v ní, že není možné sladit vzkříšení s konceptem nesmrtelné duše. Kromě toho podotýká, že Nový zákon zastává jednoznačný postoj ke vzkříšení mrtvých. Později napsal: „Žádná z mých knih nevyvolala takové nadšení, ani tak prudkou nenávisť.“

Co je možné z textu v 1K 15,12–57 zjistit o Pavlově pohledu na to, co se děje s člověkem po smrti? Je důležité znát na tuto otázku správnou odpověď?

Studium novozákonních textů o smrti a vzkříšení přesvědčilo mnoho lidí o tom, že Oscar Cullmann měl pravdu. Nový zákon jednoznačně představuje pravdu vzkříšení, ne koncept nesmrtelné duše, která přežije smrt těla.

V 1Te 4,16–18 Pavel povzbuzuje ty, kterým smrt vzala jejich milované, aby se těšili poznáním, že při svém návratu Ježíš mrtvé vzkřísí.

V 1K 15,12–57 představuje Pavel komplexní pohled na vzkříšení. Nejprve poukazuje na to, že křesťanská víra je založena na vzkříšení Ježíše Krista. Pokud by Ježíš nevstal z mrtvých, potom by víra v něho neměla žádný smysl. Pavel je však přesvědčen, že Kristus vstal z mrtvých jako prvotina těch, kteří zemřeli. Kristovo vzkříšení z mrtvých je zárukou toho, že všichni, kteří jsou v něm, tak jednou vstanou z mrtvých.

O vzkříšení těla mluví Pavel v 1K 15,35–50. Dává přitom do kontrastu těla, která obdržíme při vzkříšení, s těly, která máme nyní. Ta, co máme, tak zemřou. Ta, která obdržíme při vzkříšení, nikdy nezaniknou.

Když tedy Nový zákon mluví o smrti, tak je to z pohledu vzkříšení, ne nesmrtelné duše.

Aplikace

V čem jsou pro tebe výše zmíněné biblické texty povzbuzením? Co bys řekl svému kolegovi nebo spolužákovi, pokud by vyjádřil své obavy ze smrti?

Víra tváří v tvář smrti (2Pt 1,12–15)

¹²Proto vám hodlám ty věci stále připomínat, ačkoliv o nich víte a jste utvrzeni v pravdě, kterou jste přijali. ¹³Ale považuji za správné probouzet vás napomínáním, pokud přebývám v tomto těle; ¹⁴vím totiž, že je budu muset brzo opustit, jak mi to dal poznat náš Pán Ježíš Kristus. ¹⁵Vynasnažím se, abyste si mohli tyto věci vždycky připomínat i po mém odchodu. (2Pt 1,12–15)

Osobní studium

Co měl apoštol Petr na mysli, když prohlásil: „stan mého těla bude brzy složen“ (1Pt 1,14; B21)?

V 2Pt 1,12–15 apoštol Petr odkrývá důvod napsání svého druhého dopisu. Uvažuje o své blízké smrti, a proto je jeho druhý list něco jako jeho poslední odkaz či poselství.

Petrovo očekávání blízké smrti je zjevné ve slovním spojení „stan mého těla bude brzy složen“ či „vím totiž, že je budu muset brzo opustit“. Petr připodobňuje tělo ke stanu, který po smrti opustí. Význam jeho slov je tak zřejmý, že například v překladu Slovo na cestu je napsáno: „Náš Pán Ježíš Kristus mi zjevil, že můj život zde na zemi se chýlí ke konci, že brzo zemřu“ (1Pt 1,14; SNC). Nic v Petrově vyjádření nenaznačuje, že když „opustí“ stan či tělo, jeho duše přetrvá jako oddělená entita (objekt, útvar).

Jak se podle 1Pt 1,12–15 Petr vyrovnává s realitou své blížící se smrti? Co to vypovídá o jeho víře?

Petrova slova mají váhu – vždyť Petr je píše s vědomím, že jeho život zanedlouho skončí. O svém blízkém konci ví, protože mu to „dal poznat náš Pán Ježíš Kristus“ (2Pt 1,14). Navzdory tomu se zdá, že se Petr nebojí, neobává se, není to pro něj žádná zlověstná zpráva. Naopak, klade důraz na blaho a prosperitu těch, které na světě zanechá. Touží po tom, aby byli upevněni v pravdě, kterou přijali. Dokud bude s nimi, bude je povzbuzovat, aby zůstali věrní.

Z těchto slov probleskuje realita a hloubka Petrova vztahu s Pánem. Ano, Petr zanedlouho zemře a určitě to nebude příjemná smrt (J 21,18; AA 537.538; PNL 309.310), ale jeho nesobecký zájem se soustřeďuje na dobro pro druhé. Petr jednoduše žil podle víry a poselství, které zvěstoval.

Aplikace

Jak ti tvá víra pomáhá vyrovnávat se s hroznou a bolestivou realitou smrti? Jak se můžeš naučit pevně držet úžasné naděje i tváří v tvář smrti? Jak ti v tom pomáhá vědomí toho, co pro nás Ježíš udělal?

Podněty k zamyšlení

Petr věděl o své blízké smrti. Znal i způsob, kterým zemře, protože mu to Ježíš řekl: „Amen, amen, pravím tobě, když jsi byl mladší, sám ses přepásával a chodil jsi, kam jsi chtěl; ale až zestárneš, vztáhneš ruce a jiný tě přepáše a povede, kam nechceš“ (J 21,18).

Jaký byl Petrův konec? „Jako Žid a cizinec byl Petr odsouzen k bičování a ukřižování. V očekávání této strašné smrti se apoštol rozpomněl na svůj velký hřích. Vždyť přece zapřel svého Pána, když ho vyslyšeli. Tehdy nebyl připraven na to, aby se přihlásil ke kříži; nyní se radoval, že může svůj život položit za evangelium. Jen měl pocit, že by pro něj bylo příliš velkou ctí, aby zemřel stejným způsobem jako jeho Pán, kterého zapřel. Ježíš pověřil Petra důležitým úkolem – měl pást ovce a beránky Božího stáda. Z toho je zřejmé, že apoštol svého hříchu upřímně litoval a že mu Kristus odpustil. Petr však nedokázal odpustit sám sobě. Jeho hluboký žal a lítost nedokázalo zmírnit ani pomyšlení na muka posledního hrozného zápasu. Proto poprosil své katy, aby mu prokázali poslední laskavost a přibili ho na kříž hlavou dolů. Jeho žádosti bylo vyhověno, a tak velký apoštol Petr zemřel tímto způsobem.“ (AA 537.538; PNL 309.310) I navzdory tomuto očekávání se Petr soustředil na duchovní prospěch těch, kteří mu byli svěření.

Otázky k rozhovoru

1. *V kontextu toho, že bibličtí pisatelé vybízejí křesťany k tomu, aby žili svatým životem, proč se mnohým z nás nedaří žít podle toho, kým jsme v Ježíši Kristu?*
2. *Společně si přečtěte text v 2Pt 1,5–7 a uvažujte o jednotlivých charakteristikách. Hledejte pak odpovědi na otázky: Jak můžeme ve svých životech lépe odrážet tyto ctnosti? Jak v tom můžeme pomoci ostatním?*
3. *Co víme o apoštolu Petrovi z evangelii? Jeho listy naznačují, že navzdory jeho předchozím selháním v něm i skrze něj Kristus vykonal úžasné dílo. Jakou naději a povzbuzení v tom můžeme najít?*
4. *Ve 2Pt 1,12 je použito slovní spojení „přítomná pravda“ (ČSP). Co bylo touto „přítomnou pravdou“ během Petrova života, co jí bylo v období průkopníků a co je jí dnes?*
5. *Americký spisovatel Cormac McCarthy napsal: „Mrtví jsou povzneseni nad smrt. Smrt je něco, co s sebou vládí živí.“ Jak bychom měli „nést“ smrt jako křesťané?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Prorocství a Písmo (2Pt 1,16–20)

Texty na tento týden

1Pt 1,8–12; 2Pt 1,16–21; 2Tm 3,14–17

Základní verš

„A tento hlas, který vyšel z nebe, jsme my slyšeli, když jsme s ním byli na svatě hoře. Tím se nám potvrzuje prorocké slovo, a činíte dobře, že se ho držíte; je jako svíce, svítící v temném místě, dokud se nerozběskne den a jitřenka vám nevzejde v srdci.“ (2Pt 1,18.19)

Při čtení Petrových listů je až nápadné, s jakým přesvědčením a jistotou apoštol svým adresátům píše. Stejně to je i u apoštola Pavla. Jejich jasné a pevné přesvědčení souvisí s tím, že kážou o Ježíši Kristu.

V základním verši se ukazuje Petrova jistota. Je v něm také zmíněno, z čeho tato jistota pramení. Apoštol říká, že nevěří nějakým „vymyšleným bájím“ (2Pt 1,16). Petr si byl jistý tím, čemu věřil. Měl pro to dva důvody.

1. Apoštol Petr byl očitým svědkem „velebnosti“ Ježíše Krista (2Pt 1,16) a spolu s dalšími slyšel hlas Boha Otce z nebe, od kterého Ježíš přijal čest a slávu (2Pt 1,17). Avšak ne každý mohl být očitým svědkem.
2. Druhý důvod je proto důležitější. Je jím „prorocké slovo“ (2Pt 1,19). Petr své čtenáře – a tedy i nás – vede zpět k Písmu a upozorňuje na texty, které odhalují jasné potvrzení Ježíšova poslání. Petr se zaměřuje především na prorocké texty, které mluví o Mesiáši. Je pochopitelné, že zčásti jde o stejné texty, na které se odvolával i Ježíš Kristus (Mt 26,54; L 24,27). Ježíš i Petr brali Písmo velmi vážně.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Ježíš ve Starém zákoně

⁸Ač jste ho neviděli, milujete ho; ač ho ani nyní nevidíte, přec v něho věříte a jásáte nevýslovnou, vznešenou radostí; ⁹a tak docházíte cíle víry, spasení duší. ¹⁰Toto spasení hledali a po něm se ptali proroci, kteří prorokovali o milosti, která je vám připravena; ¹¹zkoumali, na který čas a na jaké okolnosti ukazuje duch Kristův v nich přítomný, když předem svědčí o utrpeních, jež má Kristus vytrpět, i o veliké slávě, která potom přijde. ¹²Bylo jim zjeveno, že tím neslouží sami sobě, nýbrž vám; ti, kdo vám přinesli evangelium v moci Ducha svatého, seslaného z nebes, zvěstovali vám nyní toto spasení, které i andělé touží spatřit. (1Pt 1,8–12)

Osobní studium

Petr ve svých listech píše velmi přesvědčivě a s velkou jistotou. Ví, co říká, protože ví, o kom mluví. Jedním z důvodů Petrovy jistoty bylo poznání, že Ježíš je ten, na koho ukazovala starozákonní proroctví. Petrova důvěra v psané Boží slovo mu pomáhala poznat Slovo, které „se stalo tělem“ (J 1,14).

V 1Pt 1,10–12 Petr napřimuje pozornost svých čtenářů na starozákonní proroctví o Mesiáši. Podle apoštola to byl Duch svatý, kdo ve Starém zákoně zjevil dvě důležité pravdy o Kristu: o utrpení, které bude muset zakusit, a o slávě, která po něm bude následovat (1Pt 1,11). Tato témata je možné najít na mnoha místech Starého zákona.

Jaká proroctví (a předpovědi), která se týkají Ježíše, se nacházejí v následujících textech?

Ž 22

Iz 53,1–12

Za 12,10; 13,7

Jr 33,14.15

Da 7,13.14

V 1Pt 1,10–12 apoštol Petr ubezpečuje své čtenáře o tom, že v dějinách spasení mají mimořádné místo. Bylo jim totiž zjeveno o mnoho více než starozákonním prorokům. A přestože proroci promlouvali především k lidem, kteří žili v jejich době, tak se důležité části jejich proroctví nemohly naplnit před Kristovým příchodem.

Některá z proroctví se naplnila až během života Petra a jeho čtenářů. Právě adresáti Petrových listů mohli naslouchat těm, kteří jim „přinesli evangelium v moci Ducha svatého, seslaného z nebes“ (1Pt 1,12). Protože jim bylo zvěstováno evangelium, poznali také podrobnosti podstaty a reality Vykupitelova utrpení a ponížení, o nichž starozákonní proroci nemohli vědět. Samozřejmě, i oni musejí čekat – podobně jako my – na slávu, která bude následovat po Ježíšově utrpení (1Pt 1,11). A protože se naplnila první část těchto proroctví (o Mesiášově utrpení), můžeme mít jistotu, že se naplní i jejich druhá část (o příchodu Krista ve slávě).

Aplikace

Zažil jsi naplnění některých biblických zaslíbení během svého života? A na naplnění kterých zaslíbení čekáš? Co pro tebe znamenají? Co ti může pomoci v tom, aby ses držel těchto zaslíbení bez ohledu na to, co se odehrává ve světě nebo ve tvém životě?

Očití svědkové Ježíšova majestátu (2Pt 1,16–18)

¹⁶Nedali jsme se vést vymyšlenými bájemi, ale zvěštovali jsme vám moc a slavný příchod našeho Pána Ježíše Krista jako očití svědkové jeho velebnosti. ¹⁷On přijal od Boha Otce čest i slávu, když k němu ze svrchované slávy zazněl hlas: Toto jest můj milovaný Syn, v něm jsem našel zalíbení. ¹⁸A tento hlas, který vyšel z nebe, jsme my slyšeli, když jsme s ním byli na svaté hoře. (2Pt 1,16–18)

Osobní studium

Petr měl tu přednost, že byl svědkem mnoha událostí, o nichž kázal a psal. Vyznává, že kázání evangelia nebylo vyprávění nějakých „vymyšlených bájí“ (2Pt 1,16), ale svědectví o skutečných událostech, jež se odehrály a které on jako Ježíšův učedník viděl na vlastní oči.

Z evangelií se dozvídáme, že Petr byl přítomný při mnoha klíčových událostech života a služby Ježíše Krista. Byl s ním, když kázal, učil a dělal zázraky. Petr byl očitým svědkem většiny z toho, co se v Ježíšově životě odehrálo.

Ke které události z Ježíšova života se Petr v 2Pt 1,17,18 vrací? Co bylo na této události mimořádného? Proč bylo pro Petra (a jeho čtenáře) tak důležité, že byl očitým svědkem této události?

Proměnění na hoře, jehož byl Petr přímým svědkem, se kromě jeho listu objevuje ve všech třech synoptických evangeliích (Mt 17,1–8; Mk 9,2–8 a L 9,28–36). V náznaku je ho možné zaregistrovat i u Jana (J 1,14). Při této události byli přítomni Petr, Jan a Jakub, které Ježíš vzal s sebou (L 9,28). Během modlitby byl před jejich zraky proměněn. „A když se modlil, nabyla jeho tvář nového vzhledu a jeho roucho bělostně zářilo“ (L 9,29). Mluvili s ním také Mojžíš a Eliáš a potom zazněl hlas z nebe: „Toto jest můj milovaný Syn, kterého jsem si vyvolil; toho poslouvejte“ (Mt 17,5).

Petr toho s Ježíšem zažil opravdu hodně, ale tato událost byla něčím výjimečná. Zjevovala Ježíše jako Božího Syna, ukazovala, že jeho služba na zemi se odehrává podle Božího plánu a že Ježíš má mimořádný vztah se svým Otcem. A právě na tuto událost, při níž „ze svrchované slávy zazněl hlas“ (2Pt 1,17), se Petr zaměřuje ve svém listu.

Aplikace

Která událost zanechala důležitou stopu ve tvém životě víry? Jak tě ovlivnila a co pro tebe znamená? Proč na tebe tak zapůsobila?

Jitřní hvězda v našich srdcích (2Pt 1,18.19)

¹⁸A tento hlas, který vyšel z nebe, jsme my slyšeli, když jsme s ním byli na svaté hoře. ¹⁹Tím se nám potvrzuje prorocké slovo, a činíte dobře, že se ho držíte; je jako svíce, svítící v temném místě, dokud se nerozbřeskne den a jitřenka vám nevzejde v srdci. (2Pt 1,18.19)

Osobní studium

Podobně jako na jiných místech Písma (Gn 1,4; J 1,5; Iz 5,20; Ef 5,8) se i ve 2Pt 1,18.19 objevuje motiv rozdělení mezi světlem a tmou (temnotou). Petr vnímá Boží (prorocké) slovo jako světlo svíce, která osvětluje tmavé (řecké slovo „euhémeros“ má význam také špinavé či zanedbané) místo. Petr zdůrazňuje, že máme prorockému slovu věnovat pozornost, držet se ho a následovat ho, „dokud se nerozbřeskne den a jitřenka vám nevzejde v srdci“ (2Pt 1,19). Jsme padlé bytosti, žijeme v hříšném a tmavém světě – a právě proto potřebujeme nadpřirozenou Boží moc, která nás bude vyvádět z temnoty do světla. Tím skutečným Světlem je pro nás Ježíš Kristus (J 1,4.5; 8,12).

Petr upoutává pozornost svých čtenářů na cíl. Slovní spojení „dokud se nerozbřeskne den“ může ukazovat na druhý příchod Ježíše Krista. Ano, Ježíšův příchod je naší konečnou nadějí, avšak obraz „jitřenky“ rezonuje naléhavě a osobně v našich srdcích. „Jitřní hvězdou“ je Ježíš (Zj 2,28; 22,16). Jeho „vycházení“ v našich srdcích může souviset s poznáváním a následováním Ježíše a prožíváním reality živého Krista v našich životech. Ježíš Kristus nemá být jen objektem našeho studia, který potom vydefinujeme do věroučného výroku. Ježíš má být centrem naší existence a zdrojem naší naděje a víry. Petr ve svém listu velmi jasně spojuje studium Božího slova a zachraňující vztah s Ježíšem, naší „jitřní hvězdou“.

Když v nás bude svítit světlo, budeme ho přirozeně šířit okolo sebe. „Celá země má být ozářena světlem Boží pravdy. Světlo má svítit ve všech oblastech na všechny lidi. A toto světlo má vyzářovat z těch, kteří přijali Krista. Vyšla nad námi jitřní hvězda a my máme odrážet její světlo, aby osvětlovalo cestu těch, kteří jsou v temnotě.“ (6T 24)

Aplikace

Jak ti tvé osobní studium Písma pomáhá poznávat a následovat Ježíše Krista?

Pevné prorocké slovo (2Pt 1,18–21)

18A tento hlas, který zazněl z nebe, jsme my slyšeli, když jsme s ním byli na té svaté hoře. 19A máme ještě pevnější prorocké slovo. Dobře činíte, že se ho držíte jako světla, které svítí v temném místě, dokud se nerozbřeskne den a jitřenka nevzejde ve vašich srdcích. 20Toto především vězte, že žádné prorockví Písma není záležitostí vlastního výkladu. 21Neboť prorockví nikdy nebylo proneseno z lidské vůle, nýbrž unášení Duchem Svatým mluvili lidé poslaní od Boha. (2Pt 1,18–21; ČSP)

Osobní studium

Na jaké prorocké slovo odkazuje Petr v 2Pt 1,19–21? Jak je možné rozumět vyjádření, že „žádné prorockví Písma není záležitostí vlastního výkladu“?

Petr poukazuje na to, že křesťanství není postaveno na nějakých vymyšlených bájích (2Pt 1,16). Zdůrazňuje, že stojí na očitých svědectvích (2Pt 1,16–18) a prorockvích v Písmu (2Pt 1,19–21; 1Pt 1,10–12).

Petr klade důraz na to, že „žádné prorockví Písma není záležitostí vlastního výkladu“ (2Pt 1,20). Novozákonní církev se rozvíjela a společně studovala Písmo. Každý křesťan byl součástí něčeho většího – Kristova těla (1K 12,12–14). Petr varuje před přístupem, který odmítá moudrost pramenící ze společenství věřících. Díky vzájemným vztahům a společnému ovlivňování můžeme růst osobně i jako společenství. Duch svatý ovlivňuje jednotlivce, ale zároveň i celé společenství. Naše společné pochopení můžeme zušlechťovat, prohlubovat a dělit se o něj. Avšak ten, kdo se odděluje od společenství a odmítá přínos druhých, se velmi pravděpodobně dopracuje k chybným výkladům Písma – a to především při studiu prorockví.

V následujících verších Petr dále rozpracovává důvody, na základě kterých k těmto závěrům dochází. Varuje před falešnými proroky a učiteli (2Pt 2,1). Upozorňuje na nebezpečí falešných poselství a výkladů. Během dějin se mnoho lidí nechalo zlákat fanatismem a různými bludy, protože odmítli dbát na rady Duchem vedeného společenství věřících. Toto nebezpečí však není jen minulostí – jsme jím ohroženi i my dnes.

Aplikace

Proč je důležité, abys byl otevřený radám a doporučením církve jako celku? Jaké jsou limity tohoto podřízení se? Kdy je nebezpečné ustupovat a podvolovat se názorům druhých – i když jde o „významné“ členy církve?

Boží slovo v našem životě

¹⁸A tento hlas, který vyšel z nebe, jsme my slyšeli, když jsme s ním byli na svaté hoře. ¹⁹Tím se nám potvrzuje prorocké slovo, a činíte dobře, že se ho držíte; je jako svíce, svítící v temném místě, dokud se nerozbřeskně den a jitřenka vám nevzejde v srdci. ²⁰Toho si buďte především vědomi, že žádné proroctví v Písmu nevzniká z vlastního pochopení skutečnosti. ²¹Nikdy totiž nebylo vyřčeno proroctví z lidské vůle, nýbrž z popudu Ducha svatého mluvili lidé, poslaní od Boha. (2Pt 1,18–21)

¹⁴Ty však setrvávej v tom, čemu ses naučil a o čem jsi přesvědčen. Víš, od koho ses tomu naučil. ¹⁵Od dětství znáš svatá Písma, která ti mohou dát moudrost ke spasení, a to vírou v Krista Ježíše. ¹⁶Veškeré Písmo pochází z Božího Ducha a je dobré k učení, k usvědčování, k nápravě, k výchově ve spravedlnosti, ¹⁷aby Boží člověk byl náležitě připraven ke každému dobrému činu. (2Tm 3,14–17)

Osobní studium

Apoštol Petr dává velký důraz na Písmo. V 2Pt 1,18–21 je zaznamenáno mocné potvrzení inspirace Písma a jeho důležitosti pro naši křesťanskou zkušenost. Petrovo vyjádření je jasné. Bible není výsledkem lidských plánů či nápadů jako ostatní knihy. Je to kniha, jež vznikla jako důsledek působení Ducha svatého, který konal prostřednictvím lidí poslaných od Boha.

Jak text v 2Tm 3,15–17 pomáhá pochopit úlohu Písma v životě věřícího?

Apoštol Pavel nejdříve upozorňuje Timotea na různá nebezpečí – jak ve společnosti, tak v církvi. A potom zdůrazňuje důležitost Písma: „Veškeré Písmo pochází z Božího Ducha a je dobré k učení, k usvědčování, k nápravě, k výchově ve spravedlnosti“ (2Tm 3,16). Tento verš zdůrazňuje tři záležitosti:

Učení. Církev zformulovala učení do věroučných výroků, které jsou založeny na Božím slově. V centru každého věroučného výroku by měl stát Kristus. Kromě toho by měl pomáhat věřícím žít v souladu s Boží vůlí (Ř 12,2).

Rady. Pavel Timoteovi zdůrazňuje, že Písmo je užitečné „k usvědčování a nápravě“ (2Tm 3,16). Petr se vyjadřuje podobně, když píše, že proroctví Písma jsou světlem, které svítí v temném místě (2Pt 1,19). Jinými slovy nám Písmo přináší rady, jak máme žít svůj život a které jednání je dobré, a které špatné. Písmo, které je inspirováno Duchem svatým, je vlastně zjevenou Boží vůlí.

Výchova ve spravedlnosti. Když Pavel říká, že Písmo nám může dát „moudrost ke spasení“ (2Tm 3,15), ukazuje tím, že Písmo vede k Ježíši. Spasení je postaveno na víře, že Ježíš zemřel za naše hříchy.

Učení, rady a výchova ke spravedlnosti – je jasné, že Boží slovo je jako „svíce, svítící v temném místě, dokud se nerozbřeskně den a jitřenka vám nevzejde v srdci“ (2Pt 1,19).

Aplikace

V kterých oblastech ovlivňuje Písmo tvůj život nejvíc? Proč? Jakým způsobem se to děje? Na které oblasti tvého života by podle tebe měla mít Bible větší vliv, než je tomu v současnosti? Co pro to můžeš udělat?

Podněty k zamyšlení

„První a nejvyšší povinností každé rozumné bytosti je naučit se z Písma, co je pravda, pak podle toho žít a povzbuzovat druhé, aby to dělali také. Každý den bychom měli pilně studovat Bibli, uvažovat o každé myšlence a porovnávat jedno místo v Bibli s ostatními. S Boží pomocí si musíme utvořit svůj názor, protože před Bohem budeme odpovědní každý sám za sebe.

Vzdělání lidé, kteří se považují za velmi moudré, zatemnili a zpochybnili i ty nejjasněji vyjádřené biblické pravdy. Učí, že Písmo má mystický, tajemný, duchovní smysl, který nelze z vlastního textu vyčíst. Jsou to falešní učitelé. Takovým lidem Ježíš řekl: ‚Mýlíte se, neznáte Písma ani moc Boží!‘ (Mk 12,24). Biblický text má být vykládán podle svého zřejmého smyslu, pokud nejde o symbol nebo obraz. Ježíš Kristus slíbil: ‚Kdo chce činit jeho vůli, pozná, zda je mé učení z Boha, nebo mluvím-li sám za sebe‘ (J 7,17). Kdyby lidé brali Písmo tak, jak je napsáno, kdyby falešní učitelé nepůsobili lidem v hlavě zmatek, pak by se uskutečnilo dílo, díky kterému by do Kristovy církve přišly tisíce lidí, kteří dnes tápou v bludu.“ (GC 598.599; VDV 388)

Otázky k rozhovoru

1. *Jaké další principy jsou součástí úsilí o jasné pochopení Písma?*
2. *Martin Luther napsal: „Písmo musí vykládat samo sebe.“ Chtěl tím říci, že v Bibli existuje základní jednota a že jedna část nám může pomoci pochopit ostatní části. Uveďte příklady tohoto principu.*
3. *Uvažujte společně o odpovědích na otázku, která byla položena v pondělní části: Která událost zanechala důležitou stopu ve vašem životě víry? Jak vás ovlivnila a co pro vás znamená? Proč na vás tak zapůsobila? Co se můžete naučit ze zkušeností ostatních?*
4. *Kdyby se vás někdo zeptal, jak může studium Písma ovlivnit vaše chození s Bohem, jak byste mu odpověděli? Jaké principy jste se naučili z vlastního úsilí poznat Pána Boha prostřednictvím studia jeho psaného slova?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Falešní učitelé (2Pt 2,1–22)

Texty na tento týden

2Pt 2,1–22; Jd 1,4–7

Základní verš

**„Slibují jim svobodu, ale sami jsou služebníky záhuby. Co se člověka zmocní, tím je zotročen.“
(2Pt 2,19)**

Ve svém prvním listě se Petr s pastoračním zápalem snažil povzbudit své čtenáře v souvislosti s pronásledováním. A přestože není úplně jasné, jakou konkrétní formu pronásledování a těžkostí měl Petr na mysli, tak rozhodně víme, že církev byla vystavena velkému soužení, když se pohanský Řím snažil potlačit a zničit rostoucí hnutí lidí, kteří si říkali „křesťané“.

Satan však rozpoutal útok ve dvou směrech. Prvním byl útok zvenčí – tedy hrubá síla, násilí a pronásledování. Církev však čelila i další hrozbě, která byla v určitém smyslu nebezpečnější než vnější útoky. Bylo to ohrožení zevnitř. Tak jako museli v minulosti čelit Izraelci falešným prorokům, tak i Ježíšovi následovníci museli už od začátku čelit falešným učitelům, kteří šířili „zhoubné nauky“ v církvi (2Pt 2,1). Petr také poznamenává, že mnozí budou následovat tuto „nezřízenost“ a „cesta pravdy bude kvůli nim v opovržení“ (2Pt 2,2).

Před jakým učením Petr varoval? Jak na něj reagoval? Co se z jeho varování můžeme naučit pro dnešní dobu, kdy také čelíme různým vnitřním hrozbám?

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Falešní proroci a učitelé (2Pt 2,1–3)

¹V Božím lidu bývali ovšem i lživí proroci; tak i mezi vámi budou lživí učitelé, kteří budou zálučně zavádět zhoubné nauky a budou popírat Panovníka, který je vykoupil. Tím na sebe uvedou náhlou zhoubu. ²A mnozí budou následovat jejich nezřízenost a cesta pravdy bude kvůli nim v opovržení. ³Ve své hrabivosti budou vám předkládat své výmysly, aby z vás těžili. Soud nad nimi je už připraven a jejich zhouba je blížká. (2Pt 2,1–3)

Osobní studium

Někdy můžeme být v pokušení idealizovat si ranou církev a představovat si ji jako ukázkové hnutí, které bylo založeno na vztazích naplněných pokojem a harmonií.

Tento náhled je však chybný. Už od Ježíšových dnů (budoucí) církev zápasila s problémy, které přicházely zevnitř (například činy Jidáše či spory o prvenství). Novozákonní knihy ukazují, že mnohé problémy měly svůj původ právě v bludných učeních, která se v církvi objevovala. Prvotní církev zápasila nejen s vnějším pronásledováním, ale i s vnitřními těžkostmi. Již z prvních třech veršů 2. kapitoly je zřejmé, že situace mezi bratry a sestrami se bude horšit a měla být daleko od pokoje a vzájemné harmonie.

Před čím Petr varuje v 2Pt 2,1–3 a 2,10–22? Jaké falešné učení jmenuje? Jaký mohlo mít vliv na církev?

Druhá kapitola může být důvodem, proč Bůh inspiroval Petra k napsání jeho druhého listu. Petr varuje své čtenáře, že tak jako byli v minulosti uprostřed Božího lidu falešní proroci, budou v budoucnosti v církvi falešní učitelé. Petr je kárá, že přinášejí „zhoubné nauky“ a „budou dokonce zapírat i Pána“ (2Pt 2,1; B21). Budou však také přivádět druhé do duchovního i tělesného otroctví (2Pt 2,18.19). Z toho, co Petr píše, vyplývá, že se jednalo o velmi nebezpečné učení. I to bylo důvodem Petrova přísného postoje vůči jeho šířitelům. Petrovi je evidentně cizí dnes moderní přístup, že „na učení přece nezáleží“.

Aplikace

Petr ostře a důrazně vystupuje vůči falešnému učení. Co jeho reakce vypovídá o jeho postoji k pravdě a její důležitosti? Jak se můžeš ty sám chránit před různým falešným učením? Jak se může církev bránit před tím, aby do ní vnikly falešné nauky?

Svoboda v Kristu (2Pt 2,17–19)

17Takoví lidé jsou jako prameny bez vody, mračna hnaná bouří; je pro ně připravena nejčernější tma. 18Řeční prázdně a nabuřele a svádějí nezřízenými vášněmi ty, kdo se právě vymaňují ze života v klamu. 19Slibují jim svobodu, ale sami jsou služebníky záhuby. Co se člověka zmocní, tím je zotročen. (2Pt 2,17–19)

Osobní studium

Petr varuje své čtenáře před nebezpečím falešných učitelů těmi nejsilnějšími slovy. V 2Pt 2,18–21 upozorňuje, že falešní učitelé sice nabízejí svobodu, ale ve skutečnosti přivádějí lidi do otroctví.

Je to úplně převrácené poselství evangelia. Svoboda v Kristu znamená svobodu od otroctví hříchu (Ř 6,4–6). Petr varuje před falešným konceptem svobody, který zanechává člověka v otroctví hříchu. Mnozí učenci se snažili identifikovat přesnou podstatu tohoto falešného učení, které Petr zmiňuje, ale nepodařilo se jim to – přesto je jasné, že je tento blud spojen s problémem hříchu a našeho zotročení hříchem.

Jak Ježíšova slova zaznamenaná v J 8,34–36 odhalují princip svobody? Jak to souvisí s tím, před čím varuje Petr ve svých listech?

Ať už tito falešní učitelé přicházeli s jakýmkoliv teoriemi, je zřejmé, že vedli své oběti – tedy lidi, kteří před nedávnem přijali Ježíše Krista – zpět k jejich předchozímu hříšnému způsobu života. Možná šlo o nějaký druh „laciné milosti“, která zlehčovala důležitost čistoty a svatosti – tedy něco, co věřící dohnalo do stejné „záhuby“ (2Pt 2,19), z které byli před nedávnem vysvobozeni. Je proto pochopitelné, že Petr proti falešným učitelům tak ostře vystupuje a varuje před následky, které by se objevily, pokud by toto učení lidé následovali.

Aplikace

Od čeho tě Kristus osvobodil? Co pro tebe znamená „svoboda v Kristu“? V čem se odlišuje tvůj život bez Krista od života s Kristem?

„Pes se vrátil k vlastnímu vývratku“ (2Pt 2,19–22)

¹⁹*Slibují jim svobodu, ale sami jsou služebníky záhuby. Co se člověka zmocní, tím je zotročen.*

²⁰*Jestliže tedy ti, kdo poznáním Pána a Spasitele Ježíše Krista unikli poskvrnám světa, znovu se do nich zapletou a podlehnou jim, budou jejich konce horší než začátky.* ²¹*Bylo by pro ně lépe, kdyby vůbec nebyli poznali cestu spravedlnosti, než aby se po jejím poznání odvrátili od svatého přikázání, které jim bylo svěřeno.* ²²*Přihodilo se jim to, co říká pravdivé přísloví: „Pes se vrátil k vlastnímu vývratku“ a umytá svine se zase válí v bahništi. (2Pt 2,19–22)*

Osobní studium

Jaké nebezpečí vyplývá podle 2Pt 2,17–22 a Mt 12,43–45 z toho, když se křesťan vrátí ke svému předchozímu způsobu života?

Petr si dělal starosti především o ty, kteří se před nedávnem odvrátili od hříchu a které falešný učitelé lákají zpět k předchozím „nezřízeným vášním“ (2Pt 2,18). Falešný učitelé slibují svobodu, ale – jak Petr upozorňuje – svoboda, kterou nabízejí, se zásadně odlišuje od svobody, kterou svým následovníkům zaslíbil Ježíš.

V 2Pt 2,21 Petr napsal: „Bylo by pro ně lépe, kdyby vůbec nebyli poznali cestu spravedlnosti“ (2Pt 2,21), než aby se odvrátili od správné cesty zpět ke starému způsobu života.

To samozřejmě neznamená, že by byli v beznadějně situaci. Je mnoho těch, kteří se odvrátili od Pána a později se k němu opět vrátili. Bůh takové lidi velmi rád přijme zpět (L 15,11–32). V každém případě je však odvrácení se od Boha velmi nebezpečné a v žádném případě nejde o nic, co by mělo cenu nebo co bychom měli vyhledávat. Obraz psa, který se vrací zpět ke svému vývratku, je velmi drsný a smutný popis takového postoje. Ale právě tímto obrazem se snaží Petr zdůraznit tento princip.

Ozvěna Ježíšových slov v 2Pt 2,20 je pravděpodobně záměrná (Mt 12,45; L 11,26). Ježíš vypráví určité podobenství o člověku, který byl zbaven nečistého ducha. Takový duch pak bloudí po pustých místech, až se nakonec rozhodne podívat se zpět do „domu, odkud vyšel“ (Mt 12,45). Nebezpečí, na které upozorňuje Ježíš i Petr, je skutečné. Věřící se musejí ujistit, že to, co kdysi ovládalo jejich život, nahradili po obrácení duchovními záležitostmi. Pokud se člověk nerozhodne žít svou vírou naplno, pak nevyužívá své duchovní dary. Pokud nebuduje svůj vztah s Bohem a jeho život není svědectvím pro druhé, pak se může poměrně lehce stát, že sklouzne zpět ke svému předchozímu hříšnému životu.

Aplikace

Jakým způsobem můžeme jako církev pomáhat členům, aby se z nich stali opravdoví následovníci Boha? Proč je důležité pomáhat především novým věřícím? Jak se do této činnosti můžeš zapojit ty osobně?

Petr a Juda (2Pt 2,4–7)

4Vždyt Bůh neušetřil ani anděly, kteří zhřešili, ale svrhl je do temné propasti podsvětí a dal je strážit, aby byli postaveni před soud. 5Ani starý svět neušetřil, nýbrž zachoval jen Noeho, kazatele spravedlnosti, spolu se sedmi jinými, když uvedl potopu na svět bezbožných. 6Také města Sodomu a Gomoru odsoudil k záhubě a obrátil v popel. Tím dal výstrahu budoucím bezbožníkům. 7Vysvobodil však spravedlivého Lota, sužovaného nezřízeným chováním těch zvrhlíků. (2Pt 2,4–7)

4Vloudili se totiž mezi vás někteří bezbožní lidé, zapsaní už dávno k odsouzení, kteří zaměňují milost našeho Boha v nezřízenost a zapírají jediného vládce a našeho Pána Ježíše Krista. 6Také anděly, kteří si nezachovali své vznešené postavení, ale opustili určené místo, drží ve věčných poutech v temnotě pro veliký den soudu. 7Podobně jako oni i Sodoma, Gomora a okolní města se oddaly smilstvu, propadly zvrhlosti, a jsou nám výstražným příkladem trestu věčného ohně. (Jd 1,4. 6.7)

Osobní studium

Je zajímavé, že Jd 1,4–19 řeší stejnou problematiku jako 2Pt 2,1–3,7. Kdykoliv se v Písmu něco opakuje, tak se jedná o důležité téma. Petr i Juda se poměrně obsáhle věnují tomu, aby čtenáře upozornili na závažnou pravdu: Bůh má osud hříšníků ve svých rukách. Petr i Juda nás nenechávají na pochybách a ukazují, že Bůh má vše pod kontrolou – a to včetně zla. Ať už jde o nespravedlivé lidi, či padlé anděly, Bůh ví o jejich špatném jednání a v den soudu budou potrestáni (2Pt 2,9,17; Ju 1,6).

Jaké příklady přicházející odplaty přinášejí texty v 2Pt 2,1–3,7 a Ju 1,4–9, aby byl zdůrazněn princip, že Bůh to s trestem za hřích myslí opravdu vážně? Proč je tato skutečnost důležitá?

Petr i Juda zaznamenávají tři příklady Boží odplaty v dějinách. Petr zmiňuje zničení předpotopního světa, oba vzpomínají zničení Sodomy a Gomory ohněm a spoutání andělských bytostí pro soudný den (2Pt 2,4–6; 3,7; Ju 1,6,7). Všechny tyto příklady zmiňují nejen odložení Božího konečného soudu, ale i jeho věčné důsledky. Přestože se Písmo ve velké míře věnuje Boží milosti a milosrdenství, jeho spravedlnost sehrává při konečném zničení hříchu významnou úlohu.

Co bylo příčinou přísných trestů, které jsou v textech uvedeny? Podle toho, co víme, příčinou bylo zničující bludné učení, pohrdání autoritami, podřizování se různým vůdcům, zneužívání Boží milosti na provádění různých nemorálností, odmítání Ježíše Krista jako jediného svrchovaného Vůdce a Pána, morální znečišťování vlastního těla, pronášení prázdných a pyšných slov a pomlouvání (2Pt 2,1.10.19; Ju 1,4,8; 2Pt 2,18; Ju 1,10).

Je zvláštní, že seznam neobsahuje třeba násilné činy. Místo toho jsou popisovány mnohem rafinovanější hříchy, které ale mají jednu společnou charakteristiku. Jsou to hříchy, které umíme ospravedlnit někdy dokonce přímo ve sborovém společenství. Tato skutečnost by nás měla probudit a vést k uvědomění si naší potřeby činit upřímné pokání a snažit se o opravdovou reformu církve.

Aplikace

Petr i Juda popisují lidi, kteří čelí záhubě, jako ty, kteří se stali „nerozumnými“ zvířaty, jež jsou ovládána pudy (2Pt 2,12; Ju 1,10). Co můžeš udělat pro to, aby se ti něco podobného v životě nestalo? Jak na tebe působí tento popis ve srovnání s tím, jak Bůh původně stvořil člověka?

Další naučení ze Starého zákona (2Pt 2,6–16)

⁹Pán však dovede vytrhnout zbožné ze zkoušky, ale nespravedlivé uchovat pro trest v den soudu; ¹⁰a to především ty, kdo se svévolně ženou za poskvřňujícími vášněmi a pohrdají každou autoritou. Jsou to drzí opovážlivci; nechvějí se před nadpozemskými mocnostmi a rouhají se jim. ¹¹Ani andělé, ačkoli jsou větší silou a mocí, nevynášejí nad těmi mocnostmi před Pánem zatracující soud. ... ¹⁴Oči mají plné cizoložství a nepřestávají hřešit, svádějí nepevné duše, srdce mají vycvičené v hrabivosti; jsou to synové prokletí. ¹⁵Opustili přímou cestu a zbloudili, když se dali na cestu Balaáma, syna Beórova, kterému se zalíbila mzda za nepravost, ¹⁶ale byl pokárán za své provinění. Němá oslice promluvila lidským hlasem, a tak zabránila prorokovu bláznovství. (2Pt 2,9–11.14–16)

Osobní studium

Jaké další příklady používá Petr v 2Pt 2,6–16, aby ukázal, kam lidi přivede hříšné jednání?

V Bibli se první zmínka o Sodomě nachází v Gn 13,12.13. Lot a Abraham se rozhodli rozejít z „ekonomických“ důvodů. Lot si vybral údolí Jordánu a „stanoval až u Sodomy“ (Gn 13,12). Autor knihy Genesis k tomu dodává: „Sodomští muži však byli před Hospodinem velice zlí a hříšní“ (Gn 13,13). Později, když Bůh mluvil s Abrahamem, že chce zničit Sodomu, tak se s ním Abraham domluvil, že Bůh město nezničí, pokud v něm najde alespoň deset spravedlivých (Gn 18,16–33). Že se v Sodomě nenašlo ani deset spravedlivých, bylo představeno i tím, co chtěli obyvatelé města udělat s posly (anděly), kteří k Lotovi přišli. Město bylo úplně zničeno. Zachránili se jen tři lidé: Lot a jeho dvě dcery (Gn 19,12–26).

Petr používá tento příběh, aby na něm ukázal dvě poučení. (1) Sodoma a Gomora jsou příkladem trestu, který přijde na bezbožníky (2Pt 2,6). (2) Bůh ví, jak zachránit spravedlivé ze zkoušek a utrpení (2Pt 2,7–9). Petr vyjmenovává některé charakteristiky těch, kteří byli zničeni v Sodomě a Gomoře: oddávali svá těla zvráceným žádostem, opovrhovali autoritou, byli tvrdohlaví a troufalí a nebáli se ani andělů (2Pt 2,10.11). Velmi podobné znaky připisuje Petr i falešným učitelům a těm, kteří je následují.

Příběh o Bileámovi je zaznamenán v Nu 22,1–24,25. Bileáma si pozval moábský král Balák, aby proklel Izraelce. Přestože Bileám nejprve odmítl, pak se k tomuto úkolu nechal přemluvit (Nu 22,7–21). Cestou ke králi se však Bileámovi postavil do cesty „Hospodinův anděl“ a od jisté smrti ho zachránilo jen to, že jeho oslice jej třikrát odmítla poslechnout. Bileám ji za to bil a svou chybu si uvědomil až v okamžiku, kdy oslice začala mluvit a Hospodin otevřel jeho oči, takže uviděl samotného „Hospodinova posla, jak stojí v cestě s taseným mečem v ruce“ (Nu 22,22–35). Příběh končí tím, že Bileám nakonec Izraelcům žehná (Nu 23,4–24,24). Petr používá Bileáma jako příklad lidí, kteří se nechají zlákat cizoložstvím a chamtivostí (2Pt 2,14.15). Takoví lidé se podobají Bileámovi. Opustili cestu, po níž měli jít.

Aplikace

Uvažuj o moudrosti, kterou nám Hospodin světil prostřednictvím Písma a svých služebníků. Proč by ses jako křesťan neměl nikdy dostat do situace, v níž se budeš vymlouvat, že jsi o závažnosti hříchu neměl ani tušení? V kterých oblastech jsou pro tebe různá varování a výstrahy aktuální právě v těchto dnech?

Podněty k zamyšlení

Někdy je možné zaslechnout, že křesťané mluví o „svobodě v Kristu“. Je to samozřejmě biblický koncept. Svoboda od odsouzení zákonem a jistota spasení, kterou nám dává Kristovo dílo, je pro nás zadarmo. Zkušenost reformátora Martina Luthera s otroctvím hříchu, pod nímž trpěl, dokud nepochopil podstatu milosti, je nádherným příkladem významu svobody. Apoštol Petr však upozorňuje na to, že i tato nádherná pravda může být překroucena. „Významná pravda o naší závislosti na Kristu v otázce spasení má velmi blízko k omylu troufalosti. Svobodu v Kristu si mnoho lidí plete s bezzákonností. To, že nás Kristus přišel vysvobodit z odsouzení zákonem, si mnoho lidí vykládá tak, že zákon byl odstraněn a ti, kteří ho dodržují, tak hřeší. A protože mají pravdu a omyl tak blízko k sobě, tak ti, které nevede Duch svatý, se nechají svést k přijetí bludu. A tak se dostanou pod vliv satanových svodů. Tím, že satan vede lidi k přijetí omylu místo pravdy, zajišťuje si poddanost protestantského světa.“ (CTR 324)

Otázky k rozhovoru

1. *Uvažte společně nad textem zaznamenaným v 2Pt 2,19 a nad dalšími důsledky falešného učení. Proč je důležité, abychom znali klíčové pravdy naší věrouky? Proč je důležité, abychom se uměli shodnout na tom, čemu bychom měli společně věřit? Kdy začíná být „nebezpečné“ uvažování o názorech, které se liší od toho, čemu věří ostatní bratři a sestry?*
2. *Podívejte se znovu na přísná vyjádření, která Petr používá v souvislosti se soudem a trestem: „uvedou na sebe náhlou zhoubu“ (2Pt 2,1); „zahynou ve své zkaženosti a dostanou odplatu za svou nepravost“ (2Pt 2,12.13); „soud nad nimi je už připraven a jejich zhouba je blížká“ (2Pt 2,3). Co tyto verše říkají o realitě soudu? Proč Petr tak nemilosrdně zavrhuje ty, kteří vedou Boží lid k falešnému učení?*
3. *Co si myslíte o tom, že lidé, kteří často mluví o „svobodě v Kristu“, tak většinou nic nenamítají všeobecně proti zákonu, ale velmi často se ostře vymezují vůči závaznosti a platnosti zákona v souvislosti se čtvrtým přikázáním o sobotě? Jak nám to může pomoci vidět jiným způsobem to, jak může být pravda „svobody v Kristu“ zkreslená a zdeformovaná?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Den Páně (2Pt 3,1–18)

Texty na tento týden

2Pt 3,1–18

Základní verš

„Když tedy se toto vše rozplyne, jak svatě a zbožně musíte žít vy, kteří dychtivě očekáváte příchod Božího dne! V něm se nebesa roztaví v ohni a živly se rozpustí žárem.“ (2Pt 3,11.12)

Lidé, kteří v dávné minulosti nevěřili v Boha, byli často považováni za nedůvěryhodné či dokonce za nebezpečné. Proč? Důvod byl jednoduchý. Pokud nevěří v Boha, pak nevěří ani v budoucí soud, během kterého se budou muset Bohu zodpovídat za své činy. A pokud lidé nemají tuto motivaci, budou mít větší sklon chovat se špatně a nemorálně.

Přestože je dnes už takové myšlení překonané, obsahovalo určitou logiku a opodstatnění. Samozřejmě, mnoho lidí nepotřebuje prožívat strach z budoucího soudu, aby jednali správně. Někdy však vědomí, že se jednou budeme Bohu za své činy zodpovídat, může být jistým druhem motivace pro lepší a vhodnější jednání.

Petr ve svých listech varuje čtenáře před soudem, kterému budou hříšníci čelit. Bible jasně říká, že takový soud přijde. V tomto kontextu Petr zmiňuje poslední dny, druhý Ježíšův příchod a čas, kdy se „nebesa s rachotem zřítí a živly se rozpustí žárem“ (2Pt 3,10; B21). Petr věděl, že jsme všichni hříšníci. S vědomím této skutečnosti pokládá otázku: „Jak svatě a zbožně tedy musíte žít vy?“ (2Pt 3,11; B21).

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Otázka autority (2Pt 3,1.2)

¹To už je, milovaní, druhý dopis, který vám píšu. Tímto napomínáním chci probouzet vaše čisté smýšlení, ²abyste pamatovali na to, co předpověděli svatí proroci, i na to, co ustanovil Pán a Spasitel skrze vaše apoštoly. (2Pt 3,1.2)

Osobní studium

Petr varoval své čtenáře před poměrně nebezpečnými falešnými učenými, kterým bude muset církev čelit. Varoval před těmi, kteří sice budou slibovat svobodu, ale ve skutečnosti povedou lidi zpět do otroctví hříchu – což je vlastně pravý opak svobody v Kristu.

Naneštěstí toto nebylo jediné bludné učení, s nímž se církev měla setkat. Další nebezpečí měla následovat. Než se však Petr začal zabývat různými specifickými výstrahami, prohlásil něco důležitého.

Čím Petr v 2Pt 3,1.2 zdůvodňuje svým adresátům, proč by měli jeho listu věnovat velkou pozornost?

Apoštol Petr připomíná důležitost inspirovaných slov, která přišla v minulosti prostřednictvím „svatých proroků“. Tak obrací pozornost čtenářů zpět na Písmo. Už předtím jim připomínal, že mají „spolehlivé slovo proroků“ (2Pt 1,19; B21). Chtěl, aby měli jasno v tom, že jejich víra má základ v Božím slově. Nic z toho, co je zaznamenáno v Novém zákoně, nepřináší myšlenku, že Starý zákon je neplatný nebo že má menší význam. Opak je pravdou. Právě svědectví Starého zákona dotvrzuje pravdivost novozákonních textů i opodstatněnost Petrových tvrzení, která se týkají Ježíše Krista.

V prvních verších třetí kapitoly však Petr ukazuje na jasnou linii své vlastní autority, která postupuje od „svatých proroků“ Starého zákona až po jeho vlastní autoritu jako jednoho z apoštolů našeho „Pána a Spasitele“. Petr si uvědomoval povolání, které dostal od Pána – aby šířil dobrou zprávu a staral se o věřící. To je také důvodem, proč mluví s takovým přesvědčením a jistotou.

Aplikace

Proč musí být v našich životech tou konečnou autoritou Boží slovo – a ne názory společnosti či náš vlastní úsudek? Jak se autorita Božího slova projevuje ve tvém životě?

Posměvači (2Pt 3,3.4)

3Především vám chci říci, že ke konci dnů přijdou posměvači, kteří žijí, jak se jim zachce, 4a budou se posmívat: „Kde je ten jeho zaslíbený příchod? Od té doby, co zesnuli otcové, všechno zůstává tak, jak to bylo od počátku stvoření.“ (2Pt 3,3.4)

Osobní studium

Poté, co Petr připomenul svým čtenářům důležitost poselství, „co předpověděli svatí proroci, i to, co ustanovil Pán a Spasitel skrze vaše apoštoly“ (2Pt 3,2), zaměřuje se na konkrétní varování.

S jakými argumenty podle 2Pt 3,3.4 přijdou ti, kteří budou považovat druhý Kristův příchod za nejistý nebo ho dokonce odmítnou? V čem spočívá nebezpečí takového zpochybňování? Jak může ovlivnit život křesťana to, že zproblematizuje či zcela odmítne druhý příchod Ježíše Krista?

Mezi těmi, kteří šíří falešnou svobodu, a těmi, kteří propagují skepticizmus v souvislosti s druhým příchodem Ježíše Krista, existuje důležitá podobnost. První skupinu Petr charakterizuje slovy: „svévolně se ženou za poskvřujícími vášněmi“ (2Pt 2,10). Druhou skupinu definuje jako lidi, „kteří žijí, jak se jim zachce“ (2Pt 3,3). Zdá se, že může existovat souvislost mezi hříšnými touhami a falešným učením.

Posměvači, před kterými Petr varuje, se budou uštěpačně ptát: „Kde je ten jeho zaslíbený příchod?“ (2Pt 3,4). Tímto způsobem budou zpochybňovat křesťanskou víru v Ježíšův návrat, který má již brzy přijít. V souvislosti s Ježíšovými slovy o posledních dnech se budou posměvači opírat především o skutečnost, že mnoho křesťanů již zemřelo, ale přesto vše pokračuje tak, jako tomu bylo dříve. Zdánlivě nic nenaznačuje, že by se měl Kristus opravdu znovu vrátit.

Může se zdát, jako by taková otázka měla nějaké opodstatnění. Vždyť dokonce i Henocha „trápil problém smrti. Zdálo se mu, že spravedliví se mění v prach stejně jako bezbožní a že je to jejich konec. Nedokázal vidět život spravedlivých za hrobem.“ (PP 85; NUD 33) Pokud s podobnými otázkami zápasil i Henoch, který žil ještě před potopou, o co více budeme s podobnými otázkami zápasit my, kteří žijeme o tisíce let později – v poslední době?

Jako adventisté máme skutečnost druhého Kristova příchodu přímo v názvu naší církve. Ježíš však stále ještě nepřišel. Ano, i my se občas setkáváme s posměchem – jak to Petr předpovídal.

Aplikace

Jakovou duchovní zkušenost ovlivňuje skutečnost, že Kristus ještě nepřišel?

Tisíc let jako jeden den (2Pt 3,8–10)

⁸Ale tato jedna věc kéž vám nezůstane skryta, milovaní, že jeden den je u Pána jako tisíc let a „tisíc let jako jeden den“. ⁹Pán neotálí splnit svá zaslíbení, jak si to někteří vykládají, nýbrž má s námi trpělivost, protože si nepřeje, aby někdo zahynul, ale chce, aby všichni dospěli k pokání.

¹⁰Den Páně přijde, jako přichází zloděj. Tehdy nebesa s rachotem zaniknou, vesmír se žářem roztaví a země se všemi lidskými činy bude postavena před soud. (2Pt 3,8–10)

Osobní studium

Petr v 2Pt 3,8–10 odpovídá na argumenty posměvačů, že žijeme v neměnném světě. Svým čtenářům připomíná, že taková představa není pravdivá. Náš svět se od stvoření stále mění. Petr se v diskuzi stále vrací k Božímu slovu jako ke zdroji a autoritě. V čase velké hříšnosti Bůh zničil svět potopou (2Pt 3,6). Je zřejmé, že potopa způsobila na zemi velké změny, jejichž následky je možné pozorovat i dnes. Poté Petr připomíná, že následující zkáza nebude uskutečněna vodou, ale ohněm (2Pt 3,10).

Kromě toho Petr poznamenává: „Ale tato jedna věc kéž vám nezůstane skryta, milovaní, že jeden den je u Pána jako tisíc let a „tisíc let jako jeden den““ (2Pt 3,10). Odvolává se přitom pravděpodobně na Ž 90,4: „Tisíc let je ve tvých očích jako včerejšek, jenž minul, jako jedna noční hlídka.“ Jinými slovy, naše chápání a vnímání času se liší od toho Božího – proto musíme být opatrní v našich hodnoceních a soudech, které se týkají času.

Z našeho lidského pohledu se nám může oprávněně zdát, že Kristus se se svým druhým příchodem zpozdil. To je však pohled z lidské perspektivy. Z Božího pohledu o žádné opoždění nejde. Kromě toho Petr podotýká, že Bůh nám přidal čas, protože s námi má trpělivost. Nechce, aby někdo zahynul (2Pt 3,9). Tento „nastavený“ čas vlastně umožňuje, aby mnozí mohli činit pokání.

Petr však zdůrazňuje, že bychom Boží trpělivost neměli vnímat jako příležitost k odkládání našeho rozhodnutí pro Ježíše. Den Páně přijde nečekaně – jako zloděj v noci. Zloděj, který přichází v noci, pravděpodobně očekává, že se mu podaří loupež provést nepozorovaně.

Apoštol také upřesňuje, že „se nebesa s rachotem zřítí a živly se rozpustí žářem“ (2Pt 3,10; B21). Petrovo poselství se nápadně podobá tomu, co napsal Pavel: „Hle, nyní je čas příhodný, nyní je den spásy“ (2K 6,2).

Aplikace

Jaký je tvůj pohled na rozdílnost našeho a Božího vnímání času? Co ti to říká o rozdílu mezi námi a naším Stvořitelem? Jak si představuješ Boží shovívavost, o níž mluví apoštol Petr? Co to znamená pro tebe osobně?

Co to má společného se mnou? (2Pt 3,11–13)

¹¹Když tedy se toto vše rozplyne, jak svatě a zbožně musíte žít vy, ¹²kteří dychtivě očekáváte příchod Božího dne! V něm se nebesa roztaví v ohni a živly se rozpustí zárem. ¹³Podle jeho slibu čekáme nové nebe a novou zemi, ve kterých přebývá spravedlnost. (2Pt 3,11–13)

Osobní studium

Jeden mladý muž se pokoušel vydávat svědectví své matce. Mluvil o Ježíšově smrti i o zaslíbení jeho návratu. Byl na sebe pyšný, protože měl pocit, že se mu podařilo vše vysvětlit velmi srozumitelně. Když dokončil své „mini kázání“ o Ježíši a jeho druhém příchodu, jeho matka se na něj podívala a zeptala se ho: „A co to má společného se mnou?“

Jak Petrova slova zaznamenaná v 2Pt 3,11–13 odpovídají na otázku: Co to má společného se mnou?

Název naší církve odhaluje naši víru v realitu Kristova návratu. Tato pravda je pro nás zásadní. Celá naše křesťanská víra by neměla žádný smysl, pokud by se Kristus neměl vrátit podruhé a kdyby se neměla naplnit všechna zaslíbení, která s jeho příchodem souvisejí.

Nehrozí nám však stejné nebezpečí jako špatným služebníkům z podobenství, které je zaznamenáno v Mt 24,43–51? Možná se nedopustíme takového jednání, jaké je popsáno v podobenství. O to však nejde – koneckonců je to jen podobenství. V textu jsme však varováni, abychom se nesnažili nějak otupit naše zásady – zvláště ty, které se týkají našeho chování vůči druhým lidem. Nesmíme se připodobňovat světu a ztrácet zápal pro víru v Pánův návrat.

Občas se setkáváme s lidmi, kteří prostřednictvím různých výpočtů a nákresů tvrdí, že zjistili termín Kristova návratu. Stanovování různých termínů Kristova druhého příchodu není správné, je to problém. Existuje však ještě jeden, který je větší. Základním problémem je, že jak jdou léta, tak zaslíbení o druhém příchodu sehrává v našem uvažování i životě stále menší roli.

Je pravdou, že čím déle jsme na této zemi, tím blíže se dostáváme ke Kristovu příchodu. Žel platí i to, že čím déle jsme na této zemi, tím snadněji si dovedeme představit Kristův druhý příchod tak vzdálený, že to ve skutečnosti náš život nijak neovlivňuje. Bible nás však před tímto falešným klidem varuje. Petr vyzývá své čtenáře: „Když tedy se toto vše rozplyne, jak svatě a zbožně musíte žít vy, kteří dychtivě očekáváte příchod Božího dne!“ (2Pt 3,11). Ať už se Kristův druhý příchod uskuteční kdykoliv, jeho realita by měla ovlivňovat způsob našeho života.

Aplikace

Jak tě v tvém každodenním životě ovlivňuje realita Kristova druhého příchodu? Co tvoje odpověď prozrazuje o tvém životě a víře?

Závěrečná výzva (2Pt 3,14–18)

14Proto, milovaní, očekáváte-li takové věci, snažte se, abyste byli čistí a bez poskvrny a mohli ten den očekávat beze strachu před Božím soudem. 15A vězte, že ve své trpělivosti vám Pán poskytuje čas ke spáse, jak vám napsal i náš milý bratr Pavel podle moudrosti, která mu byla dána. 16Mluvil tak o tom ve všech svých listech. Některá místa jsou v nich těžko srozumitelná a neučení a neutvrzení lidé je překrucují, jako i ostatní Písmo, k vlastní záhubě. 17Ale vy, milovaní, protože to víte předem, strážte se, abyste nebyli oklamáni svodem těch neodpovědných lidí a neodpadli od vlastního pevného základu. 18Kéž rostete v milosti a v poznání našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista. Jemu buď sláva nyní a až do dne věčnosti. (2Pt 3,14–18)

Osobní studium

Je zajímavé, že Petr končí svůj druhý list zmínkou o dopisech, které „napsal náš milý bratr Pavel“ (2Pt 3,15). Pavel kromě jiného psal i o potřebě žít v pokoji, když čekáme na druhý příchod Ježíše Krista, a využívat čas, který nám zbývá, k rozvinutí svatého života (Ř 2,4; 12,18; Fp 2,12).

Když Petr odkazuje na Pavlovy listy, tak vyjadřuje, že si jich první křesťané velmi vážili. Nedá se však určit, zda měl Petr na mysli celou sbírku Pavlových listů, které jsou dnes v Novém zákoně, nebo jen nějakou část z nich. Petrův komentář však ukazuje, že Pavlovy listy byly vnímány a přijímány s respektem.

Petr však také zmiňuje, že někteří lidé Pavlovy listy překrucují. Tento problém nebyl jen s Pavlovými listy, týká se to i všech ostatních knih v Písmu. Řecké slovo „grafé“ znamená doslova „písma“ nebo „spisy“ – v tomto kontextu však jasně odkazuje na „svatá Písma“, mezi něž patřily například Mojžíšovy knihy (Tóra) nebo proroci. Petrova slova tedy můžeme považovat i za potvrzení toho, že Pavlovy listy mezi věřícími velmi záhy získaly takovou autoritu, jako měly texty Starého zákona.

Když vezmeme v úvahu předcházející Petrova slova o falešných učitelích, kteří slibovali svobodu, tak není těžké představit si je, jak zneužívali Pavlovy myšlenky o svobodě a milosti jako ospravedlnění svého hříšného jednání. Pavel velmi silně zdůrazňuje spravedlnost z víry (Ř 3,21.22), ale nic v jeho listech nedává lidem oprávnění pro to, aby hřešili (Ř 6,1–14). Sám apoštol Pavel musel řešit tento omyl v souvislosti s tím, co učil a kázal o ospravedlnění z víry. Petr však varuje, že ti, kdo překrucují Pavlovy výroky (a další biblické texty), tak to činí „k vlastní záhubě“ (2Pt 3,16).

Aplikace

Jaké změny můžeš právě nyní ve svém životě udělat, abys s Boží pomocí mohl žít takovým životem, k němuž tě povolává Ježíš Kristus?

Podněty k zamýšlení

Z našeho pohledu se může zdát, jako by byl druhý Kristův příchod opožděn. Ježíš věděl, jak se jeho následovníci budou cítit, a v některých podobenstvích posluchače varoval, co by se mohlo stát, pokud nebudou pozorní a ostražití. Jedním z nich je podobenství o dvou služebnících, které je zaznamenáno v Mt 24,45–51. Oba očekávali návrat svého pána. V souvislosti s jeho příchodem se však dopracovali ke dvěma zcela odlišným postojům. Jeden se rozhodl, že musí být na pánův příchod připravený v každý čas. Ten druhý konstatoval, že se pán opozdil, a viděl v tom příležitost chovat se sobecky a hříšně. „Neznáme přesné datum Kristova příchodu, a proto máme bdít. Blaze těm služebníkům, které Pán, až přijde, zastihne bdící“ (L 12,37). Ten, kdo očekává Kristův příchod, nezahálí. Čekání na Pána má v lidech vzbuzovat bázeň před Hospodinem a jeho soudy. Všichni by si měli uvědomit, že odmítnutí nabízené Boží milosti je veliký hřích. Člověk, který očekává Krista, žije podle pravdy, a tím se očisťuje.“ (DA 634; TV 406)

Otázky k rozhovoru

1. *Přemýšlejte společně nad odpověďmi na otázku, jak vaši náboženskou zkušenost ovlivňuje skutečnost, že se Kristus ještě nevrátil. Jak řešíte tento problém? Co se můžete naučit z odpovědí vašich spoluvěřících?*
2. *Které naše učení a zvyklosti vycházejí přímo z Písma a nejsou ovlivněny kulturou či tradicemi? A které učení a zvyklosti jsou spíše výsledkem kultury, tradice či pragmatického uvažování?*
3. *V části na pondělí bylo uvedeno: „Zdá se, že může existovat souvislost mezi hříšnými touhami a falešným učením.“ Jaké může být propojení mezi falešným učením a hříšnými touhami? Proč nejde o náhodné spojení?*
4. *Albert Einstein přišel s úžasnou teorií, že čas není absolutní veličina. V závislosti na tom, kde se nacházíme a jak rychle se pohybujeme, tak se čas v naší souřadnicové soustavě bude lišit od někoho, kdo se bude nacházet v jiné soustavě. Na základě tohoto příkladu si můžeme uvědomit, že čas je velmi komplikovaný a funguje i způsobem, kterému příliš nerozumíme. Jak nám tyto myšlenky mohou pomoci pochopit, že pro Boha čas není stejný jako pro nás? Jak nám to může pomoci pochopit naše omezené vnímání toho, kdy se Kristus vrátí?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Hlavní témata v Petrových listech

Texty na tento týden

1Pt 1,10–12.18; 2,22–25; 3,8–11; 4,5.6.17; 5,1–5

Základní verš

„On ,na svém těle vzal naše hříchy‘ na kříž, abychom zemřeli hříchům a byli živi spravedlnosti.“ (1Pt 2,24)

Petra vedly k napsání listů praktické důvody. V prvním listu se věnuje především pronásledování, jemuž byli křesťané vystaveni. V druhém listu se pak zaměřuje především na problematiku falešných učitelů v církvi. Petr píše energicky a rozhodně. Svě čtenáře se snaží nejen povzbudit, ale upozorňuje je i na výzvy a těžkosti, které před nimi stojí.

Na oba zmíněné problémy Petr odpovídá prostřednictvím teologických pojmů a prohlášení. Utrpení způsobené pronásledováním vedlo Petra k uvažování o utrpení a smrti Ježíše Krista, který nám přináší spasení. Falešní učitelé zase útočili na realitu soudu, který je spojen s Ježíšovým návratem na naši zem. To jsou dvě důležitá témata, jimž se Petr hlavně věnoval.

V poslední lekci studia Petrových listů se detailněji dotkneme pěti vybraných témat, o nichž Petr psal: (1) Ježíšova utrpení, které vedlo k našemu spasení; (2) naší praktické odpovědi na poznání, že Bůh bude při posledním soudu posuzovat naše jednání; (3) naděje na brzký příchod Ježíše Krista; (4) pořádku ve společnosti a církvi a (5) Písma, které je návodem pro naše životy.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Utrpení, Ježíš a spasení

²²On „hříchu neučinil a v jeho ústech nebyla nalezena lest“. ²³Když mu spílali, neodplácel spíláním; když trpěl, nehrozil, ale vkládal vše do rukou toho, jenž soudí spravedlivě. ²⁴On „na svém těle vzal naše hříchy“ na kříž, abychom zemřeli hříchům a byli živi spravedlnosti. ²⁵„Jeho rány vás uzdravily.“ Vždyť jste „bloudili jako ovce“, ale nyní jste byli obráceni k pastýři a strážci svých duší. (1Pt 2,22–25)

Osobní studium

Co se v následujících verších říká o spasení? Jak souvisí spasení s utrpením?

1Pt 1,2

1Pt 1,8.9

1Pt 1,18.19

1Pt 2,22–25

1Pt 3,18

Když Petr mluví o spasení, tak je to většinou v kontextu utrpení Ježíše, který za nás trpěl. V 1Pt 2,22–24 používá Petr v souvislosti s Ježíšovým utrpením výrazy, které pocházejí z Iz 53,5.6.9. „[Ježíš] ,na svém těle vzal naše hříchy‘ na kříž, abychom zemřeli hříchům a byli živi spravedlnosti“ (1Pt 2,24). Toto vyjádření pracuje s konceptem náhrady a oběti.

Ve Starém zákoně je podrobně popsán obětní systém. Hříšník do chrámu donesl či dovedl obět a položil na ni ruce. Tento úkon symbolicky přenesl hřích z hříšníka na zvíře, které potom zemřelo místo hříšníka (Lv 4,29.30.33.34; 14,10–13). Nečistota hříchu, která se sbírala na oltáři, byla očištěna a odstraněna v Den smíření (Lv 16,16–19).

Krev oběti hrála důležitou roli. Jako křesťané jsme vykoupeni „převzácnou krví Kristovou“ (1Pt 1,18.19). Apoštol Pavel to vyjadřuje podobně: Ježíš, který „nepoznal hřích“, se za nás „ztotožnil s hříchem“ (2K 5,21). Petr pak v 1Pt 3,18 zdůrazňuje, že „spravedlivý“ (Ježíš) dal život za „nespravedlivé“ (nás).

Petr podobně jako Pavel zdůrazňuje rozměr víry (Ř 3,21.22). Svým čtenářům píše: „Ač jste ho neviděli, milujete ho; ač ho ani nyní nevidíte, přec v něho věříte a jásáte nevýslovnou, vznešenou radostí, a tak docházíte cíle víry, spasení duší“ (1Pt 1,8.9). Spasení neobdržíme jako odměnu za naše jednání, ale dostáváme ho jako dar, když věříme, co pro nás Ježíš udělal, a když ho vírou přijímáme za svého Spasitele. Naše jistota se nachází v Kristu, ne v nás. Pokud by spasení záviselo na nás, pak bychom neměli žádnou jistotu.

Aplikace

Proč je pro tebe Ježíš, který zemřel i za tvé hříchy, nadějí záchrany pro věčnost? Čím tě naplňuje tato úžasná pravda?

Jak máme žít?

⁸Nakonec pak: Všichni buďte jedné mysli, soucitní, plní bratrské lásky, milosrdní a pokorní, ⁹neodplácejte zlým za zlé ani urážkou za urážku, naopak žehnejte; vždyť jste byli povoláni k tomu, abyste se stali dědici požehnání. ¹⁰Chceš-li milovat život a vidět dobré dny, zdržuj jazyk od zlého a rty od lstivých slov, ¹¹odvrát se od zlého a číh dobré, hledej pokoj a usiluj o něj. (1Pt 3,8–11)

Osobní studium

Téma, k němuž se Petr vrací častěji než k ostatním, je obsaženo v této otázce: „Když tedy se toto vše rozplyne, jak svatě a zbožně musíte žít vy...?“ (2Pt 3,11).

Co v následujících verších říká Petr o životě křesťana, o jeho činech a jednání?

1Pt 1,15–17,22

1Pt 2,1

1Pt 3,8,9

1Pt 4,7–11

2Pt 3,11

Na mnoha místech se Petr ve svých listech zaměřuje na jednání křesťanů. Toto téma se v jeho listech opakuje.

1. Petr dvakrát zdůrazňuje propojení mezi Božím soudem a jednáním (životem) křesťanů (1Pt 1,17; 2Pt 3,11.12). Bůh bude každého soudit podle jeho skutků. Proto musí křesťané žít svatým životem.
2. Petr několikrát ve svém listu připomíná, že křesťané mají být svatí. Ve Starém zákoně byly vždy svaté věci odděleny pro používání v chrámu (Ex 26,34 ČSP; 28,36; 29,37) nebo pro Boží účely (například sobotní den v Gn 2,3). Božím plánem bylo, aby byl jeho lid svatý, stejně jako je svatý On. I tohoto tématu se Petr dotýká (Lv 11,44; 19,2; 1Pt 1,15.16). Proces, v němž je něco odděleno jako svaté, se nazývá „posvěcení“. Petrovou touhou je, aby jeho čtenáři byli posvěceni Duchem svatým a poslušně se odevzdali Ježíši Kristu (1Pt 1,2).
3. Petr však zdůrazňuje i konkrétní znaky jednání, kterým se mají vyznačovat posvěcení lidé. Mají se vyhybat špatnosti, lsti, přetvářce, závisti a pomlouvání (1Pt 2,1). Mají prožívat jednotu v Duchu, milovat se navzájem a mají být pokorní (1Pt 3,8,9). Mají však také být zbožní, oddaní a laskaví (2Pt 1,5–7). Především pak mají setrávat v lásce (1Pt 4,7–11). Nakonec Petr své čtenáře vyzývá, aby všechny své starosti vložili na Ježíše (1Pt 5,7).

Aplikace

Jak se můžete naučit navzájem se povzbuzovat? Jak se můžeš vyhnout posuzování a odsuzování? Jak můžeš žít takovým životem, o němž mluví Petr ve svých listech?

Naděje na druhý příchod

Jestliže „vzýváte jako Otce“ toho, kdo nestranně soudí každého podle jeho činů, v bázni před ním žijte dny svého pozemského života. (1Pt 1,18)

⁵Však vydají počet tomu, kdo je připraven soudit živé i mrtvé. ⁶Proto bylo evangelium zvěstováno i mrtvým, aby byli u Boha živi v Duchu, ačkoliv byli za svého života u lidí odsouzeni. ... Přišel totiž čas, aby soud začal od domu Božího. Jestliže začíná od vás, jaký bude konec těch, kteří se Božímu evangeliu vzpírají? (1Pt 4,5.6.17)

Osobní studium

Co následující verše říkají o budoucích událostech? V jaké souvislosti tyto budoucí události Petr vzpomíná?

1Pt 1,4

1Pt 1,17

1Pt 4,5.6

1Pt 4,17

2Pt 3,1–10

První Petrovi čtenáři čelili pronásledování. Apoštol je ubezpečuje, že i kdyby byly jejich životy zmařeny pronásledováním, čeká je budoucí odměna v nebesích, odměna, o níž je nikdo nemůže připravit. Už na začátku svého prvního listu Petr připomíná, že křesťané mají v nebesích připravené „dědictví nehybnoucí, neposkvřené a nevadnoucí“ (1Pt 1,4).

V souvislosti s budoucností Petr zdůrazňuje dvě události: Poslední soud a zničení zla ohněm. Apoštol svým čtenářům říká, že i když procházejí pronásledováním, tak na konci bude spravedlivý soud a věřící dostanou svou odměnu.

Petr mluví o soudu ve třech samostatných částech v 1Pt 1,17; 4,5.6 a 4,17. Konstatuje, že Bůh Otec nestranně soudí všechny lidi podle jejich skutků (1Pt 1,17). Připomíná, že sám Ježíš je připraven soudit živé i mrtvé (1Pt 4,5). Kromě toho připomíná zajímavý fakt, že soud započne od Božího domu (1Pt 4,17).

Petr také odhaluje, že „bezbožní lidé“ budou zničeni ohněm, který zasáhne celou zemi (2Pt 3,7).

Apoštol se věnuje i otázce, zda se Ježíš opravdu vrátí (2Pt 3,1–10). Upozorňuje, že „opozdění“ Ježíšova druhého příchodu má umožnit, aby co nejvíce lidí činilo pokání a mohlo být zachráněno. Poukazuje na to, že jistota budoucího zúčtování by měla všechny přesvědčit a motivovat, aby žili svatým a bezúhonným životem.

A přestože se Petr soustřeďuje na „tady a teď“ a na praktický křesťanský život, tak neustále svým čtenářům připomíná budoucí naději, která je čeká. Ať už jsou okolnosti našeho života právě nyní jakékoliv, měli bychom neustále ve víře a poslušnosti pokračovat v cestě a vytrvat.

Aplikace

Proč je důležité, abys i ty vytrval ve víře a poslušnosti – bez ohledu na okolnosti, které zasahují do tvého života? Jakou jinou možnost máš? Jak můžeš pomáhat lidem, které v životě potkáváš a které potkaly mimořádně nepříznivé okolnosti a těžkosti?

Pořádek ve společnosti i církvi

¹Starší mezi vámi napominám, sám také starší, svědek utrpení Kristových i účastník slávy, která se má v budoucnu zjevit: ²Starejte se jako pastýři o Boží stáde u vás, ne z donucení, ale dobrovolně, jak to Bůh žádá, ne z nízké zjištěnosti, ale s horlivou ochotou, ³ne jako páni nad těmi, kdo jsou vám svěřeni, ale buďte jim příkladem. ⁴Když se pak ukáže nejvyšší pastýř, dostane se vám nevadnoucího vavřínu slávy. ⁵Stejně se i vy mladší podřízujte starším. Všichni se oblečte v pokoru jeden vůči druhému, neboť „Bůh se staví proti pyšným, ale pokorným dává milost“. (1Pt 5,1–5)

Osobní studium

Co Petr v následujících verších říká o důležitosti vedení – na světské i církevní úrovni? Jaký postoj mají křesťané zaujímat vůči těm, kterým byla svěřena odpovědnost za vedení světských i církevních institucí? Jak můžeme Petrova slova aplikovat na dnešní situaci – bez ohledu na to, kde žijeme?

1Pt 2,11–21

1Pt 5,1–5

Petr žil v době, kdy byli křesťané pronásledováni. Proto bylo velmi důležité, jaký postoj zaujmou apoštolové vůči úloze státních představitelů (1Pt 2,13–17; Ř 13,1–7). Pro Petra i Pavla byli představitelé národa (na různých stupních) dosazeni přímo Bohem, aby zabezpečovali pořádek a bojovali proti těm, kteří konají zlo. Samozřejmě, historie nás učí, že vládní představitelé jsou nezdědka problematictí a někdy nepřinášejí řešení problémů, ale sami jsou problémem. Křesťané se s touto situací museli vyrovnávat už v době apoštola Petra – s výhledem, že se situace bude postupně zhoršovat. Je možné proto předpokládat, že čím víc se ve společnosti rozmnožuje zlo, tím častěji se bude nacházet i na různých úrovních správy země.

Všeobecně je však možné říci, že dobrá vláda chrání zákon a zabezpečuje pořádek a bezpečnost. I dnes se vyskytují případy, kdy byl porušen zákon a pořádek – a zoufale potřebujeme, aby zasáhla moudrá a zodpovědná vláda. Pravdou je, že dobrá vláda v zemi je jedním z požehnání, které Bůh lidstvu daroval.

Petr nepochybně sdílel Pavlovo přesvědčení o důležitosti dobrého vedení i na církevní úrovni. Pavel trvá na tom, aby se během společných bohoslužeb vše dělo „slušně a spořádaně“ (1K 14,40). Petr vyzývá představitele církve: „Starejte se jako pastýři o Boží stáde u vás, ne z donucení, ale dobrovolně...“ (1Pt 5,2). Mají to dělat v pokore a lásce. Sbory potřebují dobré vedení. Boží služebníci mají přinášet vizi a soudržnost. Měli by být schopni umožňovat věřícím, aby využívali své duchovní dary k Boží slávě.

Aplikace

V 1Pt 5,5 je napsáno: „Všichni se oblečte v pokoru jeden vůči druhému.“ Jak rozumíš tomuto vyjádření? Jak se dá tomuto postoji naučit? Co můžeš udělat pro to, abys tuto výzvu aplikoval do vztahu s druhými?

Nadřazenost Písma

¹⁰Toto spasení hledali a po něm se ptali proroci, kteří prorokovali o milosti, která je vám připravena; ¹¹zkoumali, na který čas a na jaké okolnosti ukazuje duch Kristův v nich přítomný, když předem svědčí o utrpeních, jež má Kristus vytrpět, i o veliké slávě, která potom přijde. ¹²Bylo jim zjeveno, že tím neslouží sami sobě, nýbrž vám; ti, kdo vám přinesli evangelium v moci Ducha svatého, seslaného z nebes... (1Pt 1,10–12)

Osobní studium

Co říkají následující texty o Bibli? Jak nám mohou tyto verše pomoci v tom, abychom správně pochopili úlohu Písma ve svém životě a víře?

1Pt 1,10–12

2Pt 1,16–20

2Pt 3,2

2Pt 3,16

Ve svém druhém listu se Petr věnuje problému falešných učitelů. Svě čtenáře směřuje ke dvěma zdrojům autority, když píše, aby „pamatovali na to, co předpověděli svatí proroci, i na to, co ustanovil Pán a Spasitel skrze apoštoly“ (2Pt 3,2). I dnes nacházíme oporu ve slovech „svatých proroků“ (tedy Starého zákona). A přestože již mezi námi nejsou apoštolové, kteří na vlastní oči viděli Ježíše Krista, v určitém smyslu máme dnes ještě něco lepšího: jejich inspirované svědectví, které nacházíme v Novém zákoně. Matouš, Marek, Lukáš a Jan nám zanechali autoritativní záznam Ježíšova života, smrti i vzkříšení. V knize Skutky apoštolů je možné sledovat dílo, které Duch svatý prostřednictvím apoštolů konal. Kromě toho můžeme číst inspirovaná slova samotných apoštolů. Pavel velmi jasně zdůrazňoval autoritu Božího slova (2Tm 3,16). I Petr upoutává pozornost čtenářů na Písmo jako zdroj věroučné i mravní autority.

Ve 2Pt 3,16 Petr své čtenáře varuje, že i když je Písmo zdrojem pravdy, tak bez odpovědného přístupu k poselství, které nám Duch svatý chce sdělit a dát mu porozumět, může zdroj pravdy zůstat nepochopený. Tento postoj k Písmu pak může vést k vážným následkům.

Petrova slova mohou být i pro nás dnes dobrým připomenutím základních principů studia Bible. Text Písma bychom měli číst s modlitbou. Vždy bychom ho měli vnímat v kontextu kapitoly, knihy i celé Bible. Co konkrétně měl autor na mysli, když psal? Texty máme také vnímat ve světle historických událostí, ve kterých vznikly. (V případě Petrových listů by to například byla Římská říše prvního století.) Číst pak máme tak, že hledáme duchovní porozumění s vědomím, že spasení, které nám dává Ježíš, je hlavním biblickým poselstvím (1Pt 1,10–12). A nakonec, Písmo máme číst v kontextu svého života. Jakou pravdu nám chce Bůh zjevit? Jak můžeme aplikovat Boží slovo do svého života tak, abychom byli pravými Kristovými následovníky?

Aplikace

Jak čteš Bibli ty? Z kterých textů ses v poslední době dozvěděl nové skutečnosti? Které texty ti v poslední době přinesly povzbuzení v životě víry, které napomenutí a které pro tebe byly inspirací ve tvé službě?

Podněty k zamyšlení

Apoštol Petr dává velký důraz na křesťanský život a naše vzájemné spolužití. Ano, potřebujeme poznat pravdu, která je v Ježíši Kristu. Ale je důležité, abychom tuto pravdu žili. Petr píše: „Když jste nyní přijali pravdu a tak očistili své duše k nepředstírané bratrské lásce, z upřímného srdce vytrvale se navzájem milujte“ (1Pt 1,22). Apoštol spojuje očistění duše s poslušností pravdě. Pravda nás mění, dělá z nás lidi, kteří jsou čistého srdce a milují ostatní. Poslušnost, čistota srdce a láska – to vše je navzájem propojeno. To je ideál, o který máme usilovat. Umíte si představit, jak by vypadala například jednota církve? „Bratři, poneseťe si s sebou Kristova ducha, když se budete vracet do svých domovů a sborů? Zbavíte se nevíry a výčitek? Přichází čas, kdy se více než kdykoliv dříve potřebujeme semknout a pracovat jednotně. V jednotě je síla. Neshody a rozdělení se projeví jen slabostí.“ (2SM 273.274)

Otázky k rozhovoru

1. *V 2Pt 3,11.12 napsal Petr svým čtenářům: „Když se toto všechno takto rozplyne, jací musíte být ve svatém způsobu života a zbožnosti vy, kteří očekáváte a urychlujete příchod Božího dne! Kvůli němu se nebesa rozplynou v ohni a prvky se žárem roztaví“ (ČSP). Jak rozumíte tomu, že máme „urychlovat“ příchod Božího dne? Jak můžeme „urychlovat“ příchod Božího dne (kterým je druhý Kristův příchod)?*
2. *Říkáme, že příroda je Boží „druhou knihou“. Žel – podobně jako první Boží kniha (Bible) – může být nesprávně vykládána. Mnozí lidé například potlačili ve vnímání přírody otázku záměru a smyslu a nahradili ji darwinistickým výkladem náhodných změn a přirozeného výběru. Tvrdí, že svět nebyl nijak navržen, ale že se nám to jen tak jeví. Jak tedy můžeme číst a vykládat tuto druhou knihu správným způsobem? Jaká jsou omezení toho, co nás může příroda naučit o Bohu? Jak nám může Bible pomoci chápat správně přírodu? Co se stane, když náš výklad přírody není v souladu s výkladem Bible? V čem spočívá problém takového rozporu?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Použité zkratky

Biblické překlady

Standardně je v lekcích Průvodce studiem Bible používán Český ekumenický překlad. Pokud je použit jiný překlad, je u odkazu verše uvedena jedna z následujících zkratk:

B21	Bible, překlad 21. století
ČSP	Český studijní překlad
BK	Bible kralická
SNC	Slovo na cestu

Díla Ellen Whiteové

U českých překladů knih Ellen Whiteové je uváděno nejnovější vydání z nakladatelství Advent-Orion.

Zkratka	Anglický název
AA	The Acts of the Apostles
COL	Christ's Object Lessons
CT	Counsels to Parents, Teachers and Students
DA	The Desire of Ages
CHTR	Christ Triumphant
SD	Sons and Daughters of God
SM	Selected Messages
T	Testimonies

Zkratka	Český název
PM	Perly moudrosti
PNL	Poslové naděje a lásky
TV	Touha věků

Další materiály

Zkratka	Anglický název
BC	The SDA Bible Commentary

Sbírky v 2. čtvrtletí 2017

Církev adventistů sedmého dne financuje většinu svých projektů z vlastních zdrojů prostřednictvím různých sbírek, které mají určitý systém. Každou sobotu proběhnou v našich shromážděních sbírky dvě. Jedna je určena na provoz místního sboru a druhá na podporu různých celosvětových misijních projektů.

Plán tematických sobot, týdnů a sbírek v roce 2017 obsahuje témata jednotlivých sobot, která lze využít při plánování bohoslužeb v tomto roce. Každou sobotu, většinou v rámci sobotní školy, máme sbírku pro potřeby celosvětové misie a některé soboty mají pro danou sbírku speciální určení. Sbírkou každé 13. soboty ve čtvrtletí jsou určeny pro podporu misijních projektů v určité vybrané části světa.

Všechny vybrané dary jsou vždy odeslány prostřednictvím Interevropské divize pro potřeby naší celosvětové církve. Výjimkou je sbírka na stavební projekty, která zůstává vždy pro potřeby příslušného sdružení, a sbírka pro Adru, ze které je 50% určeno pro potřeby Adry v dané unii.

Určitou nezanedbatelnou část prostředků vybraných v misijních sbírkách dostáváme z Interevropské divize zpět jako podporu některých misijních projektů v naší unii.

Všem dárcům bych chtěl poděkovat za jejich ochotu podporovat práci církve v naší zemi, ale i v prostoru světa kolem nás.

Marek Škrta, hospodář Česko-Slovenské unie

Informace pro pokladníky sborů – misijní sbírky jsou odeslány na účet příslušného sdružení a sbírky se zvláštním určením mají uvedenu první část variabilního symbolu ve sloupci VS, druhá část variabilního symbolu je číslo sboru.

Plán tematických sobot, týdnů a sbírek v roce 2017			
Termín	Téma soboty	Sbírka	VS
Duben			
8. 4.	Den služby lidem se zvláštními potřebami (neslyšící, nevidomí...)		
15. 4.	Evangelizace prostřednictvím rozdávaní knih (15.–21. 4.)		
22. 4.			
29. 4.			
Květen			
6. 5.	Den evangelizace prostřednictvím internetu		
13. 5.	Modlitba za Adru Česká republika	Sbírka pro Adru ČR	22
20. 5.	Den zdraví		
27. 5.	Den modlitby za ohrožené děti		
Červen			
3. 6.	Den biblických korespondenčních kurzů a sobotní školy		
10. 6.	Den služby žen		
17. 6.	Den uprchlíků		
24. 6.	Sbírka 13. soboty pro Středozápadní africkou divizi	Sbírka 13. soboty	13